

valuutakursid 24.03.

USD 13,07 EEK

EUR 1,20 USD

SEK 1,67 EEK

ÄP indeks 24.03.

1841,35 0,33%

Äripäeva online-uudised: www.aripaev.ee

Äripäev

märtsis
10 kr

ESMASPÄEV • 27. märts 2006 • nr 58 (3074)

kolumn

Putinid koguvad hoogu

Vladimir Putin õigustab sekumist majanduse julgeolekuga, see mudel võib korduda ka mujal Euroopas, hoiatab

Harold James

Princetoni Ülikooli professor Harold James. lk 27

Ukraina otsib tugevat juhti

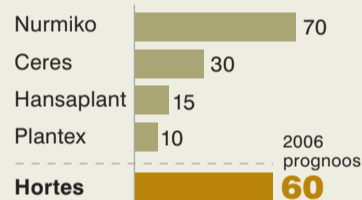
Ukraina pealinnas Kiievis elab toetus oranžile revolutsioonile edasi, kuid inimesed otsivad president Viktor Juštšenko parteile alternatiivi. lk 8-9

Nokia eitab Tele2 eelistamist

Nokia vabandas reedel Tele2 reklaamikampaania sõnumi eest, mis teatas, et Nokia eelistab koostööpartnerina Tele2. lk 5

HORTES SIHIB TIPU LÄHEDALE

► käive 2005, mln kr

Allikas: Äripäev

Konkurendid kahtlevad Hortese plaanides

Uus kodu- ja aianduskeskus Hortes prognoosib aastakäibeks 60 miljonit krooni, mis konkurentide arvates pole usutav. lk 4

EL ühtlustas teenuste pakkumist

lk 6

Werol müügis

lk 7

ärikoolitus

Töötajate üleostmine kogub tuure, käibele on tulnud koguni ületulekutasu maksmine. lk 15

kinnisvara

Kinnisvarabuum jõudis eelmise aasta lõpus Viljandisse. lk 18

tööstus

Kasutatud tööstusseadmed lähevad ka teist korda hästi kaubaks. lk 25

täna lisaks

Juhtimine

Konflikt annab jõudu kannapöördeks.

Euroopa suuremaid küünlatehaseid, Viljandis asuv Hansa Candle avab sügisel Moskva lähedal tehase Venemaa turu jaoks. lk 3

Küünlatehas liigub Moskvasse

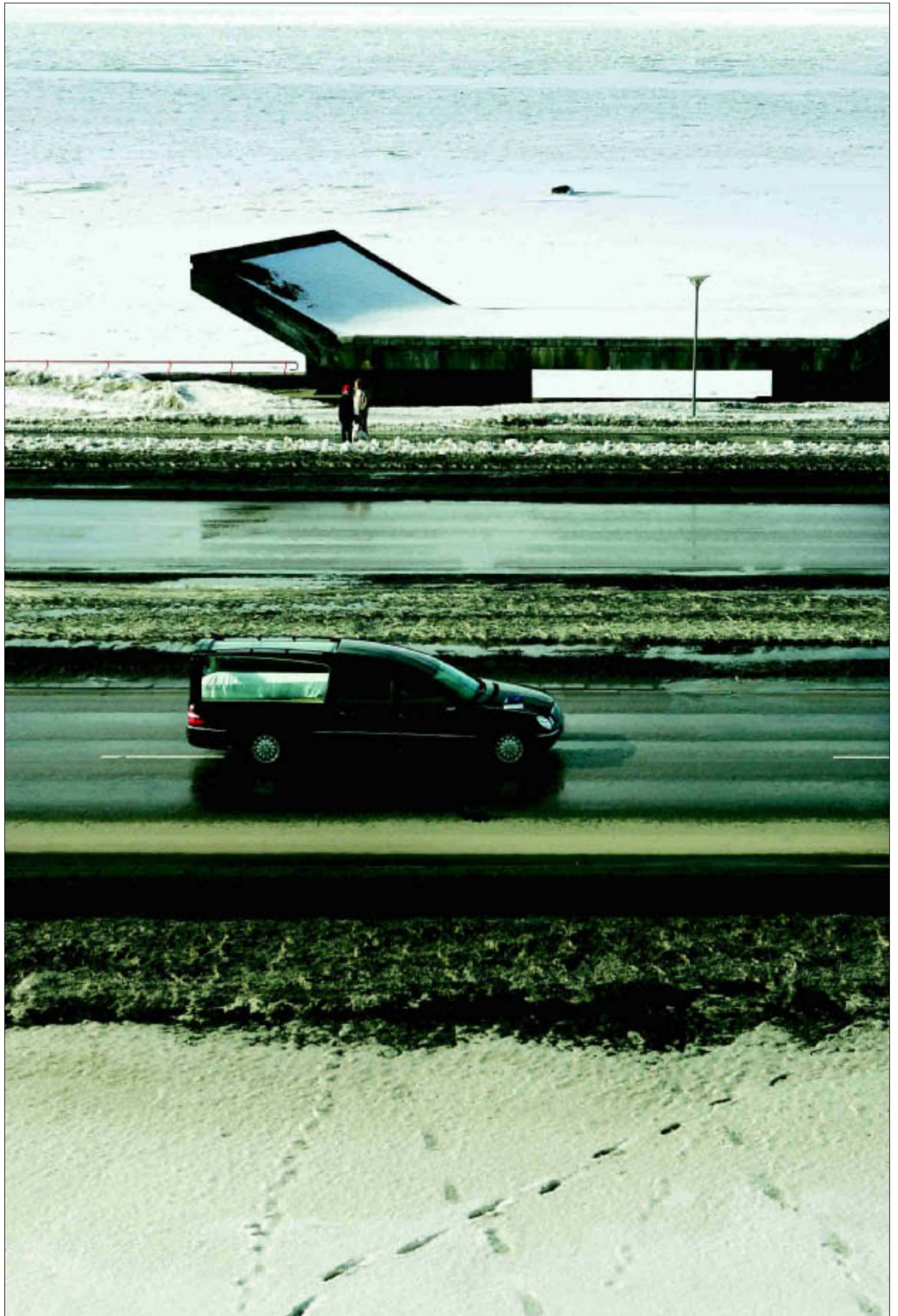
Hansa Candle'i üks omanikke Tarvo Moss hoiab käes teeküünlaid, mille tootmine on olnud aastaid edukas tänu koostööle Rootsi sisustuskaubamajade ketiga IKEA. Viimane on koostööpartneriks ka Venemaal.

Foto: Väinu Rozental

President Lennart Meri lahkumine

Eile läks viimasele teekonnale taasiseseisvunud Eesti esimene president Lennart Meri. Auto tema põrmuga on teel Metsakalmistule, kus perekond soovis viibida ilma meedia ning avalikkuse tähelepanuta.

A Meeli Küttim
meeli.kuttim@aripaev.ee

Hansa Candle viib küünlad Moskvasse

Euroopa juhtivaid küünlatootjaid AS Hansa Candle paneb Viljandi tootmishoones tulutult seisnud liinid üles Moskva lähistele ja hakkab küünaldega IKEA ketti kaudu trügima Venemaa turule.

Väinu Rozental
vainu.rozental@aripaev.ee

Hansa Candle'i ühe omaniku ja müügijuhi Harri Aaltoneni kinnitusele on nad Moskva lähistel koos kohaliku äripartneriga välja valinud mitu vana tootmishoonet, kus saaks käivitada küünlatehase.

Aaltonen lisas, et praegu pole Venemaal ühtki korralikku ja nüüdisaegse sisseadega küünlatehast. Tema hinnangul läheb Venemaa küünlaprojekt Hansa Candle'ile maksma umbes 15 miljonit krooni.

"Lähiajal otsustame, millise objekti kohendame suvel ümber küünlatootmiseks ja kus sügisest alustame teening lauaküünalde tootmisega Venemaa turu tar-

beks," rääkis Aaltonen. Hansa Candle'i põhikliendiks Venemaal saab nende praegune suurim teeküünalde tellija IKEA. Seni pole Hansa Candle küünlaid ida poole eksportinud Venemaa tollitariifide tõttu.

Hansa Candle'i teine omanik ja juhataja Tarvo Moss li-

sas eile, et lepe IKEAga oli vedamine, sest nii nemad kui ka IKEA otsisid mitu aastat Venemaal koostööpartnerit ega leidnud. "Kolm-neli aastat oleme mõelnud Venemaa projekti peale, ei leidnud partnerit," jätkas Moss. Sama oli IKEAga, kes soovis Venemaal kellelki küünlaid tellida, aga ei leidnud. Moss rõhutas, et IKEA tehasesse ei investeeri, vaid tagab suure osa toodangu ostmise. Moss ei välistanud, et edaspidi leiavad nad Venemaal teisigi tellijaid.

Harri Aaltoneni sõnul oli neil Viljandi tootmishoones paar aastat tagasi väljavahetatud liinidega kaks võimalust: müüa vanarauaks või püüda neile kusagil rakendust leida. "Kui meil hakkab äri Venemaal hästi minema, küll me siis soetame Moskva tehasesse ka uued tootmisliinid," lausus Aaltonen.

Hansa Candle'i partneriks Venemaal on üks Moskvas te-

Ilmselt on puudu pealehakkamisest ja riskijulgusest.

Oliver Ollin,
Moskvas tegutsev ettevõtja, eestlaste vähese aktiivsuse kohta seal

nul plaanivad nad esimesel tegevusaastal Moskvas toota 800 tonni tee- ja lauaküünlaid ehk ligi kümme korda vähem, kui tootis Hansa Candle mullu oma Viljandi küünlavabrikus. Hansa Candle tootis 2005. aastal laua-, õue-, tee- ja antiikküünlaid kokku ligi 9000 tonni.

„Kolm-neli aastat oleme mõelnud Venemaa projekti peale, ei leidnud partnerit.“

Tarvo Moss,
Hansa Candle'i juhataja ja üks omanikke

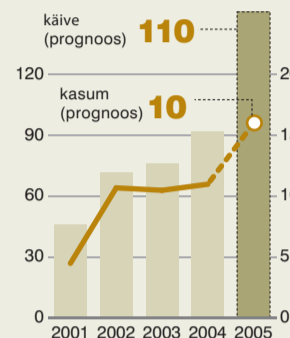
Moskvas neli aastat Baltimaade- ja Skandinaavia-suunaliste reiside korraldamisega tegeleva Starline Travel Consultingi juhi Oliver Ollini sõnul ei tea ta nimetada ühtki eestlaste osalusega ettevõtet, mis toodaks Moskvas. "Samas ehitatakse Moskvasse ja selle külje alla praegu väga palju kõikvõimalikke tootmishooneid," rääkis Ollin ja tõi näiteks taanlasest sõbra, kes pani Moskva külje all püsti leivatehase. "Ilmselt on puudu pealehakkamisest ja riskijulgusest," põhjendas ta, miks Eesti ärimed ei kipu turule, kus elab suur arv maksejõulist elanikkonda.

Hansa Candle on Euroopa üks suuremaid tee- ja õueküünalde tootjaid.

Ettevõtte kuulub ASi MCC Group, mille omanikud on võrdselt soomlane Harri Aaltonen ja eestlane Tarvo Moss.

HANSA CANDLE PROGNOOSIB SUURT KÄIBE KASVU

ASi Hansa Candle tulemused, mln kr

Allikas: Äripäev

Küünlatehas otsib parafiinist odavamad tooret

ASi Hansa Candle omanikud soetavad Viljandi tootmishoonesse endise tikutsehhi pinnale parafiinist odavamal toormel põhinevad küünlavalamisliinid. Parafiini hind tõusis eelmisel aastal 47 protsenti.

"Praegused parafiinipulbri pressimisliinid ei sobi uude tehnoloogiaga, mis valavad palmi-, rapsi- või mõne muu õli baasil valmistatud vedela küünlatoorme topsi," põhjendas Aaltonen.

Hansa Candle'iga samasse MCC Groupi kuuluv AS Estonian Match lõpetas eelmisel suvel Viljandis tuletikkude tootmise ja viis liinid üle Indiasse ning tellib nüüd tuletikke Lõuna-Indias asuvast Chennai linnas asuvast vabrikust.

Väinu Rozental

Hansa Candle'i omaniku Harri Aaltoneni sõnul läheb sügisel küünalde tootmine Moskva lähedal lahti. Foto: Julia-Maria Linna

KUI SA EI MAHU ENAM OMA VANADESSE RAAMIDESSE ...

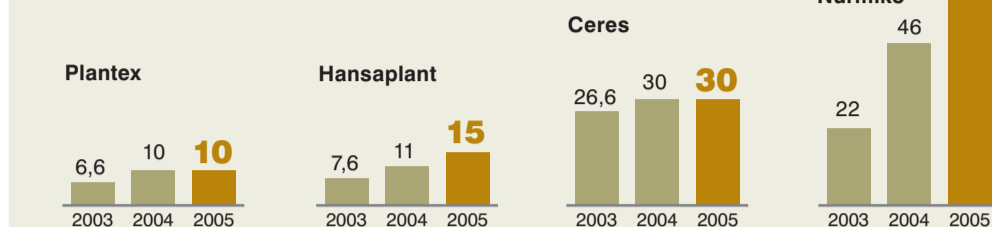
Hansa Kodulaen

Investeeringispankur Joakim Helenius (vasakul) ja Trigon Gardeningi juhatuse liige Raigo Roosve avasid reedel Hortese aianduskeskuse. Foto: Veiko Tõkman

Müük kasvas mullu kahel suuremal istikuäril

► käive, mln kroonides

Allikas: Äripäev

Hortese keskus teravdab konkurentsivõimet iluaiandusäris

Reedel ukseid avanud Ida-Euroopa suurim kodu- ja aianduskeskus Hortes prognoosib aastakäibeks 60 miljonit krooni, mis konkurentide hinnangul pole aga reaalne.

Krista Taim
krista.taim@aripaev.ee

Kuigi aiandus on valdkond, mis kasvab aastas ca 20%, tekitab konkurentides küsimusi, kas ta ikka nii palju kasvab, et uue tulija, Trigon Gardeningile kuuluva Hortese prognoosid paika peaks. Ühel meelel ollakse, et ainult taimemüügiga seda ei saavuta. Eestis on juba neli suurt aianduskeskust. Kuidas võiks uus tulija nende ärile mõjuda, ei soovi vanad olivad ennustada. Küll nähakse Horteses kasulikkust koostööpartnerit just istikute müüjana.

Ceresi juhataja Andres Suitso sõnul on Hortes osalt konkurent, teisalt koostööpartner. "Ceresi tegevusest vaid üks kolmandik on jaekaubandus ja seal me konkureerime. Eks tuleb mõlemal pingutada.

Aga meil on suur istikukasvatuse ja seal näeme koostööd," sõnas Suitso.

Ka Nurmiko juht Jaak Ungerson kahtleb prognoositavates müügitulemustes. "Hortes koolitab ja arendab Eesti turgu, see on positiivne, ja nad on meie klient. Kas aga Eesti inimesed on valmis nii palju ostma, ei oska öelda. Müüginumbrid on fantastilised – 60 miljonit on ikka väga palju," sõnas Ungerson. Ta toob näiteks Nurmiko kaks suurt aianduskeskust: Rocca al Mares ja Pirital Västis, mille eelmise aasta käive oli 8,5 miljonit krooni.

Eesti suurima istikuid ja aiakaupu müüva OÜ Hansaplant juhataja Indrek Naudi hinnangul ei tohiks turul kellelegi kitsas hakata, sest kõigil on oma nišš. "Meie suund on istikud ja aiakaubad, suvelillest suure puuni välja. Neil aga kodukaubad ja istikud. Mis puudutab nende käibeprognoosi, siis tundub, et natuke õhku on sinna vahele kirjutatud," sõnas Naudi.

"Nad peavad olema ikka väga tublid, kui saavad käibeks sellise supertulemuse, 60 miljonit," imestas Plantexi juht Ju-

hani Tiit. Horteses näeb ta oma ettevõttele potentsiaalset klienti istikute osas.

ASi Trigon Gardeningi juhatuse liikme Raigo Roosve sõnul on nende prognoos realistlik, arvestades kasvu ja asjaolu, et paratamatult võetakse turgu teistelt suurematelt. "Meil käib päevas 5000 inimest ja esimese kolme päeva käive on miljon. Kui vaatame, et kõige suuremad müügikuud on aprilli keskpaigast kuni jaanipäevani, kus meil käib keskmiselt 45 000–50 000 inimest kuus ja sooritab keskmiselt 300 kroonise ostu, siis arvan, et 60 miljonit on realistlik, optimistlik prognoos võiks olla 90 miljonit krooni," sõnas Roosve.

Tema hinnangul on Eesti turgu suurus kuni miljard krooni.

Hortes on rõhu asetanud tootmislele, lilleseadetele ja kinkidele, mis võiks klientidele kohale meelitada. Stabiilse müügi ka väljaspool hooaega peaks tagama mitmesugused üritused, teabepäevad ja lillekoolid. Toataimi ja istikuid ostetakse sisse nii Hollandist, Taanist kui ka kasutatakse ära Trigoni gruppi kuuluvat Revino aiandit.

Põllumajandustootjatele 27 mln kr looduskahjude korvamiseks

■ Põllumajanduse registreeritud informatsiooni amet (PRIA) maksab täna välja 26,6 mln krooni 2004. aasta looduskahjude hüvitamiseks.

Selle summaga hüvitatakse osaliselt või täielikult põllumajandustootjale 2004. aastal loo-

dusõnnetuse või ebasoodsate ilmastikutingimuste tagajärjel tekkinud otsene kahju.

Marja- ja puuviljakasvatustes olid 2004. aasta looduskahjude hüvitamiseks või ebasoodsast ilmastikutingimusest tekkinud otsese looduskahju piirkonda-

deks Harjumaa, Hiiumaa, Pärnumaa, Tartumaa, Valgamaa, Viljandimaa ja Võrumaa.

Kartuli- ja köögiviljakasvatustes olid looduskahju piirkondadeks Harjumaa, Hiiumaa, Ida-Virumaa, Jõgevamaa, Raplamaa, Tartumaa. Äripäev

Soome uurimiskeskus arendab tarkvaratooteid kiirmeetodil

■ Soome riiklikus tehnikauurimiskeskuses (VTT) loodud nn kiirmeetodid võimaldavad arendada uusi tarkvaratooteid kuni 70% säästlikumalt.

VTTs loodud kiirmeetodid (Agile Software Development) muudavad tarkvara loomise palju tõhusamaks ja kohandavad seda paindlikumalt klientide vajaduste järgi. Äripäev

VARIKATUSED

Standardsed lahendused | Lahendused tellijate soovide kohaselt

NSSD

Tel. +372 5334 0529
Fax +372 611 5508
rein.koplimagi@nss-group.com
www.nssbaltic.com

LAOHALLID
TOOTMISHALLID
LOGISTIKAKESKUSED
SPORDIHALLID
LOOMALAUDAD
AJUTISED LAOHOONED
KATUSEALUSED

14. rahvusvaheline põllumajanduse, loomakasvatuse, metsanduse, maaehituse ja kalanduse mess

30. märts - 2. aprill

2006 KEVAD

Avatud kella 10.00 - 17.00
Ametlik avamine 17. 03.2005 kell 11.00

Näituste kompleks "RAMAVA"
Valdlauci, Riia, LV-1076, Läti
Tel. +371 7600409; +371 7620351, faks +371 7600447
izstade@aml-ramava.lv, www.aml-ramava.lv

AMLK
Izstāžu komplekss "Rāmava"

Nokia vabandas Tele2 reklaami pärast

Nokia oli konkurentide surve peale sunnitud reedel avalikult vabandust paluma Tele2 reklaamikampaania sõnumi pärast, mis teatas, et Nokia eelistab koostööpartnerina Tele2.

Ralf-Martin Soe
ralf-martin.soe@aripaev.ee

Tele2 reklaamidest, mis ilmusid kaks nädalat tagasi nii ajalehtedes kui ka välireklaamikandjatel, võis aru saada, et Nokia eelistab nüüd teistele kommunikatsioonifirmadele Tele2. "Nokia on oma partneriks valinud Tele2" – teatas mobiilsidefirma. Reklaamides eksponeeriti uusi Nokia mudelid.

Reedel olid aga reklaamid muutunud ja paljudes Eesti ajalehtedes ilmus Nokia avaldus, millega maailma juhtiv mobiiltehnoloogia ettevõtte pa-

Väljavõte Tele2 reklaamist.

„Nokia ise ka nägi, et see reklaam on vale.“

Sami Seppänen,
Elisa Mobiilsideteenused AS tegevjuht

randas sõnumit koostööpartnerite ebavõrdse kohtlemise osas. Nokia oli sunnitud vabandama, sest konkureerivad telekommunikatsioonifirmad avaldasid survet. Näiteks päris reklaami kohta Nokialt aru Elisa tegevjuht Eestis.

Nokia teatas oma reedese

sõnumis, et "kahetseb väärarvamist ja arusaamatusi, mida see kampaania võis tekitada. Nokia põhimõtteks on kohelda kõiki koostööpartnereid ja kliente võrdsetel alustel".

Tele2 on reklaami ümber sõnastanud. Uus reklaamlause on "Tele2 esindustes on saa-

daval väga lai valik Nokia telefone".

Tele2 tegevjuht Toomas Tiivel rääkis, et Nokiaga lepitakse reklaamikampaania eelnevalt kokku. "See on sarnane pesumasinate telereklaamiga, kus juhtivad pesumasinateootjad soovivad kasutada üht või teist firmat," kommenteeris ta. Aasta tagasi töötas Tiivel Hansapanga turundusjuhina ja oli laineid löönud noortepanga NPNK reklaami turundaja.

Nokia Eesti OÜ tegevjuht Margus Hunt kinnitas, et tema neid reklaame eelnevalt ei näinud. "Nokia tegevusvaldkond jaguneb kaheks: Nokia Mobile Phones ja Nokia Networks ning mina tegelen valdavalt viimase tegevusega," selgitas Hunt.

Hunt viitas reklaamidega seoses Martti Korgile, kes on Nokia Eesti müügijuht.

Ka Tele2 turundusdirektori kohusetäitja Kristjan Seema sõnul peeti reklaami alal läbirääkimisi Martti Korgiga. Seema lisas, et rahalist kahju

Tele2 kampaania ümber tegevise pärast ei kannatanud. Ta kinnitas, et Nokia oli eelnevalt kõiki reklaame näinud. "Reklaamid olid juba nädal eetris ja siis alles tekkis probleem," rääkis Seema.

Kork ise ei soovinud reedel midagi seoses Nokiaga kommenteerida – sealhulgas ka seda mitte, kas ta nägi eelnevalt vildakaid reklaame. Kork suunas küsima Nokia Soome kommunikatsiooniosakonnast, kust aga täpsemat ei info ei saanud.

Nokia Telecommunications oli küll kursis Eestis toimuvaga ning ütles, et vabandus reklaami näol tuli, sest Eesti turul olid teatud arusaamatused ning Nokia jaoks on kõik äripartnerid võrdsed.

Tele2 reklaamide avaldamise Äripäevas tellis Katrin Pärtelpoeg Mediaforsist, kes pidas toimunud Nokia enda probleemiks. Pärtelpoeg rääkis, et reklaamid tegi reklaamifirma Idea.

Konkurendid ei ole rahul

Elisa Mobiilsideteenused ASi tegevjuht Sami Seppänen kommenteeris, et Tele2 tegevus polnud väike vale, vaid kampaania sõnum oli puhas valetamine.

"Ma ei usu, et Nokia valis teda eraldi partneriks," rääkis Seppänen. Ta kinnitas, et nemad rääkisid Nokiaga selle reklaami pärast. "Nokia ise ka nägi, et see reklaam on vale," rääkis Seppänen.

EMT tegevjuht Valdo Kalm ei olnud asjaga kursis, kuid arvas, et see sõnum polnud niisugune, nagu Nokia ja Tele2 kokku leppisid.

Ralf-Martin Soe

Kampaania sõnumi koostas Idea

Tele2 pöördus meie poole sooviga töötada välja kampaania Nokia telefonide müügiks. Kampaania sõnumi "Nokia on valinud oma koostööpartneriks Tele2" töötasime välja meie. Tele2-le sõnum meeldis ja nagu selliste partnerkampaaniate puhul ikka tehakse, kooskõlastas Tele2 sõnumid Nokiaga.

Nii et mingit intriigi või mittevastavust siit otsida ei ole mõtet. Nimetatud kampaania on olnud kuuldavasti edukas ning mobiilsideturul valitseva tiheda konkurentsi tõttu on mõistetav, et operaatorid üksteise tegemistel silma peal hoiavad ning vajadusel ka reageerivad.

Mark Eikner, Idea juht

sõnumid

Muugal puhkes väetiseladude juures tulekahju

Muuga sadama väetiseladude juures puhkes eile tulekahju, millest tingitud suits jõudis eile ka Tallinna kohale, kirjutas ETV24.

Inimesed põlengus kannatada ei saanud ning praeguseks on tulekahju lokaliseeritud, teatas Põhja-Eesti häirekeskuse juhtivspetsialist Merle Paas.

Tulekahju sai alguse pärast kella nelja õhtul, süttinud oli väetiste laadimiseks mõeldud konveierilint.

Muuga vahetusdispetšer Elina Must ütles, et tulekahju algas D-terminali kaldtee ülaosast ja jõudis kiiresti 200 meetri pikkuse kaldtee alumise osani. **Äripäev**

Töötajad sõid ettevõtte kasumi?

Loe täpsemalt: www.pristis.ee

Ettevõtjana tegutseb Eestis vaid iga 25. tööealine

Statistikaameti andmetel tegutses Eestis 2004. aastal ettevõtjana 4% tööealisest ehk 16–74aastasest rahvastikust.

Ettevõtjana määratles end 44 500 inimest. Palgatöötajaid

oli 554 100 ehk 55% tööealisest rahvastikust.

Ettevõtjate peamine tegevusala oli põllumajandus, jahindus ja metsamajandus, millega oli hõivatud 29%. 17% oli

hõivatud kaubanduses või tegeles mootorsõidukite, tarbesemete ning kodumasinate remondiga. Üsikettevõtjate peamised tegevusalad olid põllumajandus ja kinnisvara. **Äripäev**

Lätis mullu hoogne reklaamituru kasv

Meediareklaami turg kasvab mullu Lätis 22%, Eestis 15% ning Leedus 9%, seevastu kui Soomes vaid 3%, kirjutas Kauppalehti.

Baltimaade meediareklaam

mi maht kasvab 10–12% aastaks, lausus Elina Fronzek Mediaviestist. Soomes ja Eestis võtavad lõviosa turust ajalehed. Lätis ja Leedus on esikohal telereklaam. **Äripäev**

... SIIS HANSA KODULAENU TERVIKPAKETIGA SAAD ROHKEM MÄNGURUUMI

TERVIKPAKETIGA SAAD SOODSALT

- kodulaenu
- kodukapitalilaenu
- varakindlustuse
- krediitkaardi
- elukindlustuse

Hansa Kodulaen

EL VÄHENDAB SÕLTUVUST VENEMAAST

- Tippkohtumisel võetud eesmärgid
- Suurendada aastaks 2015 taastuvate energiaallikate osakaal 15 ja biokütuste osakaal 8 protsendini.
- Hoida Venemaalt hangitava energia osakaal praegusel 25% tasemel ja rajada Kaspia mere kaudu ELi Kasahstani gaasi juhe, mis möödub Venemaast.
- Riikidel kasvatada aastaks 2010 oma teadus- ja arenduskulud kolme protsendini SKPst.
- Luua aastail 2005–2007 juurde kuus miljonit uut töökohta ja vähendada aastaks 2007 tööpuudust 1% võrra.
- Kiirendada ja lihtsustada ELi riikides väikeettevõtete loomist, millele alates 2007. a lõpust ei tohi kuluda üle nädala.
- Euroopa tehnoloogiaülikooli ja energiaameti loomise idee toetust ei leidnud.

Allikas: Euroopa Liit

Eesti peaminister Andrus Ansip ja ELi eesistujamaa Austria kantsler Wolfgang Schüssel reedel Brüsselis peetud Euroopa Ülemkogu.

Foto: AFP Photo/Scanpix

ELi liidrid leppisid lahja teenustedirektiiviga

Euroopa Ülemkogu kiitis reedel heaks teenustedirektiivi, võetis suuna ühtse energiapoliitika loomisele ning lubas rakendada Valgevene juhtkonna suhtes sanktsioone.

Tõnis Arnover
tonis.arover@aripaev.ee

Kauavaieldud teenustedirektiivil on lootust sel aastal jõustuda. Ülemkogu otsustas, et komisjon esitab 4. aprilliks direktiivi eelnõu, mis rajaneb Euroopa Parlamendis paar kuud tagasi heaks kiidetud lahendatud variandil. Ehk siis vanade ELi riikide survele on sealt eemaldatud päritoluriigi printsiip, mis ei luba teises ELi riigis teenuseid osutada päritoluma seaduste järgi.

“Euroopa Parlamendi ettepanekud tuleb nüüd rakendada

praktikas,” ütles ELi eesistujamaa Austria kantsler Wolfgang Schüssel.

Eesti peaminister Andrus Ansip pidas teenustedirektiivi lülitamist ülemkogu lõppjärel dustesse väga positiivseks. “See annab avalikkusele tugeva signaali, et Euroopa Liidul on kindel eesmärk ühise siseturu loomine lõpule viia. Eesti on kogu aeg toetanud teenustedirektiivi kiiret vastuvõtmist. Kui me praegust võimalust ära ei kasuta, siis võib selle direktiivi vas-

tuvõtmine lükkuda mitu aastat edasi,” ütles ta.

Et teenused moodustavad 70% ELi majandusest, siis aitab teenustedirektiiv ka sellisel kujul parandada riigipiire ületavat konkurentsi teenuste osutamisel.

Teiseks lepiti kokku, et hakatakse looma ühist energiavarustuse, parandaks konkurentsivõimet ning oleks keskkonnasõbralik. Uutel riikidel ei õnnestunud saavuta-

da aga energia- ja välispoliitika omavahelist sidumist.

Andrus Ansip väljendas rahulolu energiapoliitika kokkulepete suhtes. “Nii nagu muudes valdkondades, on ka energiapoliitika oluline avatud turu loomine Euroopa Liidus,” ütles Ansip. “Et Balti riigid moodustavad tänase päevani elektrienergiast nii-öelda eraldi saare, on nii konkurentsivõime kui ka energiasuurendamiseks vajalik Balti turu ühendamine muu Euroopaga.”

Linnaisad peavad sundüürnikele korterite müüki normaalseks

Martin Hanson
martin.hanson@aripaev.ee

Reedene Tallinna linnavolikogu otsus müüa sundüürnikele odavalt kesklinna korterid on Keskerakonna sõnul ebaõigluse hävitamine, kuid opositsiooni arvates läbipaistmatu kinnisvaraär.

Reedese linnavolikogu istungil müüdi korterite koguhind turuhinnaga müügil oleks toonud linnale miljoneid kroone, hetkel saadi sundüürnikelt koos maamaksuga vaid 105 000 krooni.

Linnavolikogu Reformierakonna fraktsiooni juhi Keit Pentuse sõnul on linnavolikogu otsus müüa võileivahinna eest otsustuskorras hulga linnale kuuluvaid kesklinna korterid järjekordne näide keskerakondliku linnavalitsuse kinnisvaraärist.

Valik tekitab kahtlusi

“Ja jällegi linnale kahjulikust kinnisvaraärist. Nagu linnavolikogu istungil selgus, ei ole mingit läbipaistvat ja üheselt arusaadavat korda või süsteemi, mille alusel valitakse välja sadade linnale kuuluvate korterite hulga just need üksikud maiuspälad, mis volikogu saali jõuavad. Milliste põhimõtete järgi või milliste teenete eest saavad üksikud sundüürnikud võimaluse osta ühe ruutmeetri hinna eest sajaruutmeetriseid korterid – see on saladus,” lisab Pentus.

Reformierakonna hinnangul

11 KORTERI EEST PISUT ÜLE 105 000 KROONI

► Tallinna volikogu istungil müüdi korterite hind kroonides	
• Pronksi tn 11 (59 m ²)	16 110
• Herne 20/Magasiini 18 (23 m ²)	3 043
• C.R. Jakobsoni 7 (26 m ²)	2 802
• Lubja 7 (20 m ²)	2 070
• Lubja 7 (20 m ²)	2 130
• Lubja 7 (12 m ²)	1 320
• Pikk 34/Olevimägi 3 (74, 8 m ²)	19 290
• Pikk 34/Olevimägi 3 (12 m ²)	3 180
• Uus-Sadama 13 (37 m ²)	9 270
• Kauba 40 (39 m ²)	1 126
• Pärnu mnt 6/Müürivahe 28 (107 m ²)	35 670
kokku	94 141
maamaks kokku	11 130

Allikas: Äripäev, Tallinna linnavalitsus

on abilinnapea väide, et linna vara kinkimisega korvab Keskerakond ebaõiglust, õõnes ja viisakalt öeldes eksitav.

Tallinna abilinnapea Taavi Aas ütles aga, et eelmise kümnendi lõpus sai enamik üürnike, ka tallinlasi, oma korteri erastada nn kollaste kaartidega, millega erastati ka korterid kesklinnas ja vanalinnas.

“Kuid osa inimesi, kes elasid tagastatud eluruumides, erastada ei saanud. Täna otsustuskorras müükidega sundüürnikele korvab linn tollase ebaõigluse,” ütles Aas.

Maja üürnikest puhtaks

Tallinna Kesklinna vanem Marek Jürgenson, kelle ettekandel üüriti ja sama eelnõuga müüdi Pronksi 11 korter seal mitte elavale sundüürnikule 16 110 krooniga, ütles, et üür-

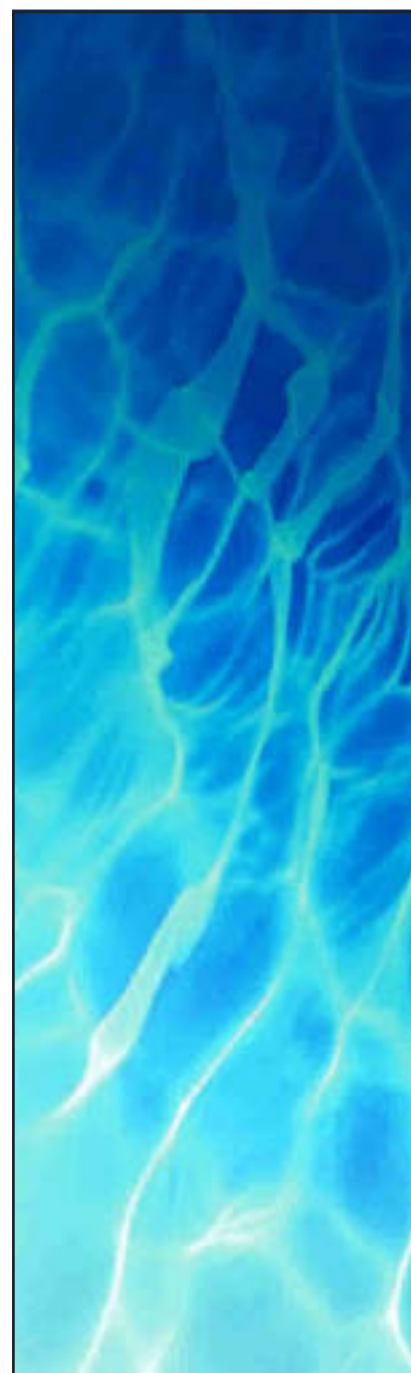
nik elas Tuvi tänaval tagastatud majas asuvas korteris ning kui poleks olnud omandireformi, oleks kuulunud nimetatud pind üürniku poolt erastamisele vastavalt eluruumide erastamise seadusele.

Linna käik vabastab Tuvi tänavaja omaniku kohustusest sundüürnikule uus eluruum leida.

“Tuvi tänav 16 omanike era-kondlikust seotusest pean kurvastuseks teatama, et sellised seosed puuduvad,” märkis Jürgenson.

Tuvi 16 maja omanikega reedel kontakti saada ei õnnestunud.

Tallinnas on praegu 2013 sundüürniku peret, neist enamik kesklinna ja Põhja-Tallinna piirkonnas. Keskerakond on võtnud ette aga ainult kesklinna korterite odavmüügi.

Personaalne Varahaldus on loodud Hansapanga jõukamate eraklientide varalise seisu professionaalseks haldamiseks. Meie eesmärgiks on olla oma klientidele tulemuslikke lahendusi pakkuv partner.

Ootame oma venekeelseid kliente teenindavasse meeskonda professionaalset ja tulemuslikku

INVESTEERINGUTE JUHTI,

kes vastutab oma portfelli kuuluvate klientide varalise seisu professionaalse haldamise eest. Tema peamised tööülesanded on seotud oma klientide finantsvajaduste jälgimisega ja nende nõustamisega, et koos määratleda parim varahalduse strateegia, millest lähtuvalt direktor haldab kliendi portfelli.

Kutsume Sind kandideerima, kui oled:

- heade teadmistega finantsinstrumentidest ja -turgudest;
- töökogemusega investeerimise või kapitaliturgude valdkonnas;
- majandusala kõrgharidusega või seda omandamas;
- oma ülesannete täitmisel eesmärgikindel ja initsiatiivikas;
- pühendunud oma tööle ja hindad meeskonnasisest koostööd;
- väga hea vene ning ladusa eesti ja inglise keele oskusega.

Omalt poolt pakume:

- eesmärkidele suunatud toetavat meeskonda;
- palju huvitavaid kliendisid kiiresti arenevas valdkonnas;
- motiveerivat tasupaketti.

Soovides meile tööle tulla, täida palun hiljemalt 30. märtsil personaliankeet meie kodulehel www.hansa.ee > Tule tööle > Vabad töökohad > Käimasolevad konkursid > PWM Investeeringud (Tallinn).

www.hansa.ee

Hansapank

sõnumid

Taani odavlennufirma kohta palju kaebusi

► Euroopa tarbijakaitsekeskusesse on tulnud Taani odavlennufirma Sterling Airlines kohta hulgaliselt kaebusi, kirjutas Taloussanomat.

Põhiliseks kaebuseks on ärajäänud lennud. Lisaks ei ole firma klientide kõnedele tihti vastanud ega ole andnud oma internetiaadressi. Lennufirma ei ole vastanud ka tarbijakaitseameti järelepärmistele.

Tarbijakaitseamet ergutab Sterlingilt nõudma ärajäänud lendude puhul kompensatsiooni.

Äripäev

Soome tulvab Aasiast keelatud ravimeid

► Elektronpostiga saabuvad potentsiravimite pakkumised ahvatlevad soomlasi tellima ebaseaduslikke tablette. Ainuüksi Helsingi Vantaa lennujaama tolli paljastatud ravimikuritegude arv neljakordistus eelmisel aastal.

Tolli kätte sattunud ravimid tulevad peamiselt lennupostiga Indiast või toovad seda reisijad endaga kaasa Taist.

Äripäev

Riik tahab suurendada osalust Eesti Raudtees

A Martin Hanson
martin.hanson@aripaev.ee

Uuel Eesti Raudtee üldkoosolekul, mis toimub 5. aprillil, on päevakorras majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi taotlus suurendada Eesti Raudtee aktsiakapitali riigi kasuks Phare programmi raames tarnitud rööbaste väärtuse ulatuses.

Kui praegu on BRSil 66% Eesti Raudtee aktsiastest ja riigil 34%, siis uue jaotuse järgi jääks BRSile 56% aktsiastest ning riigile kuuluks 44%.

BRS peaks senise vahekorra säilitamiseks investeerima Eesti Raudtee aktsiakapitali ligi 100 miljonit krooni.

Reedene Eesti Raudtee aktsionäride üldkoosolek jättis kinnitamata Eesti Raudtee 2005. aasta majandusaasta aruande, sest vastasel korral oleks see automaatselt kinnitanud pikka aega vaidluse all olnud 2004. aasta majandusaruande. Seda riik aga teha ei plaani, sest BRS ei ole esitanud riigile uut põhivarade ümberhindlust.

BRSi esindaja Jüri Kõo ütles, et tegemist on lihtsalt riigi jonniga ning sooviga pidurdada ja takistada BRSi müüki.

“Ka see, et riik jättis kinnitamata rahvusvahelise audiitori, ei ole kuidagi õigustatud ning ma usun, et selle põhivara hindamise saab otsustada vaid arbitraazikohus,” ütles Kõo.

Põhivara ümberhindamise suuruse nimetas Kõo õiglaseks ning tõi näitena Eesti Energia, mille põhivara hinnati 4 miljardilt kroonilt 16 miljardile kroonile. “Kui Tallink plaanib osta

„Eesti Raudtee aktsiakapitali suurendamine on juriidiliselt põhjendamatu ning pigem on tegemist järgmise vahendiga, millega riik meie vastu sõdib.

Jüri Kõo, BRSi esindaja

neli kasutatud laeva 4 miljardi krooniga, kas siis Eesti Raudtee koos kogu infrastruktuuri, jaamade ja vagunitega on tõesti väärt vaid 2,5 miljardit krooni?” küsis Kõo.

“Eesti Raudtee aktsiakapitali suurendamine on juriidiliselt põhjendamatu ning pigem on tegemist järgmise vahendiga, millega riik meie vastu sõdib. Selline aktsiakapitali muutmine tõeks kindlasti ei saa,” lisas Kõo.

Kõo ütles, et BRS peab läbirääkimisi kolme partneriga aktsiate müügi üle ning et riiki hirmutab võimalik suurusala teistesse kättesse minnek.

“Mina eelistan, et Eesti Raudtee kuuluks riigile ja et me saaksime selle osta tagasi õige ja õiglase hinna eest,” ütles majandusminister Edgar Savisaar. “Vahetevahel tundub mulle, et BRS pidaski läbirääkimisi valitsusega vaid silmapetteks, kuna eesriide taga olid firma ülevõtjad juba välja valitud.”

Savisaar viitab erastamislepingule

■ Majandus- ja kommunikatsiooniminister Edgar Savisaar sõnul taotleb riik aktsiakapitali suurendamisega BRSilt üksnes lepingulise kohustuse täitmist.

Edgar Savisaar

Kui tõenäoline on, et riigi soov suurendada aktsiakapitali rööbastele tehtud investeeringu ulatuses läbi läheb?

Oleme lootusrikkad. Erastamislepingu lahutamatuks lisaks olevas aktsionäride lepingus on Baltic Rail Services OÜ võtnud endale kohustuse tagada riigile võimalus paigutada Euroopa Liidu abi-, garanti- ja laenuprogrammide raha või muid rahaliselt hinnatavaid vahendeid rahalise või mitterahalise sissemaksena ASI Eesti Raudtee või tema tütarettevõtete aktsia- või osakapitali. Selle kohustuse täitmist riik praegu BRSilt taotlebki.

Usume, et BRS ei soovi rikuda neid põhimõtteid, mille suhtes erastamisel kokku lepitati.

Kas jõutakse kokkuleppele riigilt vetoõiguse ehk kuldaktsia äravõtmises?

Riik ei kavatsegi kuldaktsiast loobuda. Eesti Raudtee

näol on tegemist avaliku raudteega, riigile nii majanduslikult kui ka sotsiaalselt olulise infrastruktuuriga. Vetoõigus võimaldab riigil üldkoosolekul kaitseda avalikke huve. Riigilt vetoõiguse äravõtmine ehk põhikirja muutmise nõuab mõlema aktsionäri poolthäälet.

Kui Eesti Raudtee omal ajal maha müüdi, siis kinnitasid väga kõrgetasemelised poliitikud ja ärimehed, et kuldaktsia on põhiline vahend, mille kaudu kaitsetakse riigi huvisid. Kuidas te arvate, et nüüd riik sellest loobuma peaks?

Kas riik üritab omandisuhet muutes BRSi välja osta?

Riik taotleb üksnes BRSilt lepingulise kohustuse täitmist. Vastava taotluse esitas ministeerium tükk aega enne seda, kui BRS avaldas soovi oma osalust müüa.

Kas riik kardab, et uued BRSi omanikud on venelased?

Valitsus täidab seadusi. Mulle on räägitud, et BRSi omanikud on varemgi pakkunud Eesti Raudteed müügiks Vene firmadele, aga seni pole suudetud kokku leppida. **Martin Hanson**

Weroli aktsiad tulid reedel müüki

Riik pani reedel sel majandusaastal kasumis oleva Weroli aktsiad müüki.

A Koit Brinkmann
koit.brinkmann@aripaev.ee

Weroli juhatuse liikme Robert Närksa sõnul ollakse praeguse majandusaasta jooksul, mis algas 1. augustil, 7,8 miljoni krooniga plussis.

“Oleme iga kuu kasumis olnud vaatamata sellele, et õlihinnad on börsidel eelmise aasta lõpust üles läinud ning paljud tööstused on rapsiõli vahetanud odavama sojaõli vastu,” rääkis Närksa. Tema sõnul on hinnatõusu taga suurenenud nõudlus biodiisli tehastes.

Varem tehase ühe võimaliku ostjana nimetatud Rein Kilk ütles, et arvatavasti teeb ta Weroli ostuks pakkumise, kuid tema sõnul ei ole selge,

kui suured ning millised on Weroli vastu esitatud nõuded. “Selge on see, et asi on ebaselge,” lisas Kilk.

Põllumajandusminister kirjutas reedel alla käskkirjale riigile kuuluva äriühingu ASI Werol Tehased aktsiate müügi kohta avalikul kirjalikul enampakkumisel.

Müüki pannakse Werol Tehaste 4 412 624 riigile kuuluvat nimelist aktsiat. Aktsiad on vabalt võõrandatavad ja moodustavad kokku veidi üle 98 protsendi aktsiakapitalist. Iga aktsia nimiväärtus on 10 krooni.

Valitsus on otsustanud korraldada alghinnata enampakkumise. Aktsiate müügitingimuste järgi peab ostja Werol Tehaste aktsiakapitali suu-

rendama vähemalt 30 miljoni krooni võrra enne järgmise aasta 31. detsembrist. Samuti tuleb esitada äriplaan, mis tagab aktsiaseltsi põhitegevuse jätkamise vähemalt kolme aasta jooksul.

„Oleme iga kuu kasumis olnud vaatamata sellele, et õlihinna on börsidel eelmise aasta lõpust üles.

Robert Närksa, Weroli juhatuse liige

12. aprillil tutvustab põllumajandusministerium huvilistele Paikulas Werol Tehaste tootmist. Pakkumised tuleb esitada 24. aprilliks põllumajandusministeriumile.

Vähemalt kolm päeva enne pakkumise esitamise tähtaega tuleb tasuda tagatisraha kaks miljonit krooni. Valitsuse otsus ASI Werol Tehased aktsiate müügi kohta jõustus 2005. aasta detsembris.

Õlitootmine Weroli tehases.

Foto: Indrek Susi

Enneta!

Helista **1552** ja küsi lahendust.

Pristis – 12 aastat turvalisust.

PRISTIS
meie valvame

Keskkonnaministeerium sõlmis VKG Oiliga saastetasu asendamise lepingu

■ Reedel allkirjastatud leping kohustab VKG Oil ASI saastetasu maksmise asemel investeerima keskkonnakaitsesse 10,3 miljonit krooni.

Lepingu järgi kohustub VKG Oil tegema investeringuid üldorgaanilise süsiniku (TOC) sisalduse vähendamiseks põlev-

kivi töötlemise jäägis poolkokk, ehitades ümber gaasigeneraatorid. Investeringute suurus on 20,6 miljonit krooni.

VKG Oil teeb tööd ära 2006. aasta esimesest kvartalst 2008. aasta kolmanda kvartalini.

“Oleme äärmiselt rahul, et keskkonnaministeerium meie

püüdlusi toetab. Kavas olevate keskkonnainvesteeringute saame kiiremini täita meile euronõuetega seatud kohustusi ning vähendada märgatavalt tootmise keskkonnamõju,” kinnitas VKG juhatuse esimees Janek Parkman.

VKG Oil AS on Viru Kee-

mia Grupp ASI tütarettevõtja, mis tegeleb põlevkivi termilise töötlemisega. 2005. aastal töötles ettevõtte 1,4 miljonit tonni põlevkivi. VKG Oili põhitoodanguks on madala viskoossusega kütteõlid ja nende baasil valmistatavad keemiatooted.

Äripäev

Üürivaidluse lahendamise seaduse alusel majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi juurde moodustatud üürikomisjoni liikme eksamikomisjon kuulutab välja

AVALDUSTE VASTUVÕTMISE ÜÜRİKOMISJONI LIKME EKSA MI SOORITAMISEKS

- Avaldus eksamil osalemiseks esitada majandus- ja kommunikatsiooniministri nimele (Harju 11, 15072 Tallinn)
- Avalduses näidata ees- ja perekonnanimi, isikukood või sünniaeg, elukohta aadress, sidevahendite numbrid ja töökoht
- Avaldusele lisada senist töö- ja teenistuskäiku tõendava dokumendi ning haridust tõendava dokumendi ära kirjad või CV (*curriculum vitae*)
- Avaldusele võib lisada ka muid avaldajat iseloomustavaid dokumente (iseloomustused, soovitusel, tunnistused)

Avalduse esitamise lõpptähtaeg on 10. aprill 2006

Eksami toimumise aeg ja koht teatatakse eksamil osalejatele pärast avalduste laekumist. Eksam viiakse läbi majandus- ja kommunikatsiooniministri 6. märtsi 2003. a määrusega nr 42 kehtestatud korra kohaselt.

Täiendav info telefonidel 625 6329 ja 55 42 002, e-posti aadressil vello.kangur@mkm.ee

Laupäeval kõndisid Kiievi peatänaval leinamarssi mängides tudengid, väljendades kurbust valimiskampaania lõpu üle, selle eest maksid parteid väidetavalt 50 grivnat tunnis.

Valima juba varahommikul

■ Kiievi kuulsal Maidani väljaku kõrval asuv valimisjaoskond on 20 minutit pärast avamist tihedalt rahvast täis. Kõigepealt valijate järjekorrad, käes pikad poognad ehk valimissedelid, kus oma eelistus tuli märkida nii parlamendi kui ka kahe tasandi kohalikel valimistel. Lisaks vaatlejad, kes, silid rinnas, seina ääri palistavad. Edasi meediarinne kaamerate, mikrofonide ja statiividega. Maja ümber aga patrullivad miilitsad.

“Need valimised tulevad ausad,” arwab pensionärist Tamara. “Tähelepanu on nii suur ja vaatlejaid nii palju.”

Ka Eesti suursaadik Kiievis on optimistlik. “Juba see, et tulemus pole ette teada, näitab, et tegemist on demokraatlike valimistega,” ütleb Paul Lettens.

Sirje Rank

Toetus oranžile revolutsioonile elab

Ukraina pealinnas Kiievis elab toetus oranžile revolutsioonile edasi, kuid inimesed on resigneerunud ning otsivad hääletuskastide juures president Viktor Juštšenko parteile alternatiivi.

■ Sirje Rank, Kiiev
sirje.rank@aripaev.ee

“Ega me siin väljakul asjata seisnud,” ütleb Iilja, südamliku ja intelligentse olemisega vanem naine valimispäeva hommikul Maidani väljakul, kus 2004. aasta meelevaldused Viktor Juštšenko võimule tõid. “Siia anti nii palju energiat,” ütleb ta ja jutustab, kuidas ta tütar meelevaldajatele sooje tekke ja ämbritega pirukaid tassis.

Eile ei hääletanud Iilja aga enam

Juštšenko partei Meie Ukraina poolt, vaid toetas üht väikeparteid, et see üle valimiskünnise aidata. Siis saaksid nad parlamendis toetada revolutsiooni päevil Juštšenko kõrval seisnud Julia Timošenko blokki, selgitab ta. “Ukraina vajab tugevat isiksust, kes korra majja lööks.” Juštšenko on presidendina selgrootu olnud.

Jutuajamistest kevadpäikeses väljakul jalutavate kiievlastega selgub, et kõige rohkem häirib inimesi meeskond, kellega president end on ümbritsenud. Täitmata lubadustest on esikohal pehmus suurärastajate suhtes.

“Juštšenko tegi vea, valides enda ümber valed inimesed,” ütleb südikas keskealine daam Viktoria. “Needsamad rikkad bandiidid, kes juba president Leonid Kutšma ajal omale võileivahinnaga suured tehased ärastasid,” jätkab ta värvikusega koonerdamata.

Ka mööda kiirustav Oleg ütleb pea-

mise põhjusena, miks ta üldse valima ei lähe, et president on liiga pehme. “Bandiidid türmi, seda pole tehtud.”

Viktoria hääletab Timošenko poolt. “Ta on ainuke, kes tõtt räägib,” põhjendab ta. “Ja kes kuulab inimeste mured ära,” lisab kõrvalt sõbranna Tamara, kes pole president Juštšenkolt ega tema lastekaitsega tegelevalt abikaasalt saanud abi rängas õnnetuses kannatanud lapselapsele.

Sõbrannad ei jäta nõrdimusega märkimata ka presidendid poega, kes kõnelevat 48 000 grivnat (üle 100 000 krooni) maksva mobiiltelefoniga ning sõitvat 200 000 dollarit maksva autoga.

“Paljud inimesed olid revolutsiooni ajal Juštšenko poolt just Timošenko pärast,” seletab toetuse vähenemist õpetaja moega Olga. “Timošenko on

tugev isiksus, hea majandusekspert ning... hea näitleja, tundub mulle üha enam,” ütleb Olga. Nii võtsid inimesed väga halvasti vastu oranžis leeris sügisel lahvatanud tüli, mis viis Timošenko tagandamisele peaministri kohalt.

“See oli rahvale täielik šokk,” tunnistavad kaks 2004. aastal Maidanil olnud noormeest, kes läinud reedel seisid tee ääres poksija Vitali Klitško kollaste kampaanialippudega. “Ta on ilus, räägib hästi ja lubab odavamaid kortereid,” põhjendab üks noormees oma tänast eelistust. “Korteri hinnad Kiievis on nii kosmilised, et tudengid ei saa endale midagi lubada.”

Valus on ka toidukaupade hinnatõus. “Kartuli kilo kolm grivnat! Sellist asja pole Ukrainas enne nähtud!”

hüütab Tamara. (Üks grivna on üle 2,5 krooni.) Suhkrukilo on kerkinud 3.50 grivnalt 5.90-le. Ja kõike seda teevad oligarhid, kes suhkru turult kokku ostavad ja kunstliku defitsiidi tekitavad, usub Tamara. Tudengid heidavad ette õppemaksu tõusu lubatud vähenemise asemel.

Valimistel eel näitasid arvamusküsitlused suurimat toetust Viktor Janukovitšile, president Leonid Kutšma peaministrile ja Juštšenko vastaskandidaadile 2004. aasta presidendivalimistel, kelle valimispettused revolutsiooni vallandasid.

Olga seletab Janukovitši edu sellega, et ta lubab jätta raha regioonidele, mitte koondada kogu riigile laekuvat tulu pealinna. Samuti sellega, et Janukovitši ajal majandus kasvas – 2004. aastal oli majanduskasv 12,3% võrreldes läinud aasta 2,6 protsendiga. Paljudele esindab Janukovitš sta-

righthead

Headhunting, personalivalik

Hinnad alates 6900.- kroonist!

OÜ Right Head • Viru 19 Tallinn, 10140 • www.righthead.ee • info@righthead.ee
Tel: (+372)6411540 • GSM: (+372)5103484

Vesiir

RAAMATUPIDAMISTEENUSED • KONSULTATSIOONID

äriühingutele, korteriühingutele, mittetulundusühingutele, FIEdele

VESIIR OÜ Tel 680 6030 Faks 680 6031, e-post info@vesiir.ee, www.vesiir.ee

Valijad ajavad näpuga jälge pikkades valimisnimekirjades. Koos parlamentivalimistega toimusid ka kahe kahe tasandi kohalikud valimised.
Fotod: Raul Mee

edasi

biilsust. Oluline on ka "keelesõda", Janukovitš on lubanud taastada vene keele kui teise riigikeele staatuse.

Janukovitši populaarsuse taga on ka Ida- ja Lõuna-Ukraina kaevandus- ja tööstuspiirkondade lojaalsus oma kandi mehele, kellelt loodetakse elujärje paranemist, räägib taksojuht lennujaamast linna sõites. Samuti suur raha – Janukovitši üks toetaja on Ukraina rikkaim mees Rinat Ahmetov, kes koos president Kutšma väimehega mitmeid tehaseid soodsalt üles ostis.

Kiievlastes tekitab Janukovitš vastakaid tundeid, noorus on mees kahel korral vangis istunud. "Kuidas saab kurjategija tahta valitsusse," taunivad Viktoria ja Tamara. "Ta pole oma mineviku pärast isegi vabandanud."

"Kohus mõistis ta valimistulemuste võltsimises süüdi, ma ei saa tema poolt hääletada," ütleb keskealine Aleksander.

Kuna aga eilsete valimiste tulemus ei anna tõenäoliselt ühelegi suurparteile piisavat enamust, on valimiste eel spekulatsioonid nn suure koalitsiooni tekke võimalusega, mis viiks kokku endised rivaalid Juštšenko ja Janukovitši. "See oleks katastroof," ütleb Viktoria. "Siis poleks enam üldse muud kui ainult raha võim."

Õnnetus Kunda tselluloositehas keskkonda ei kahjustanud

Kadi Heinsalu
kadi.heinsalu@aripaev.ee

Õöl vastu laupäeva purunes Estonian Celli 1500 m³ puitmassiga keskkonnareostust ei tekitanud, kahju suurus on kokkuarvamisel.

Õöl vastu laupäeva purunes Estonian Celli 1500 m³ suurune puitmassimahuti seni teadmata põhjusel ja puidumass kukkus kõrgelt alla, teatas ettevõtte laupäeva õhtul. Inimesed õnnetuses vigastada ei saanud. Vedelat puitmassi oli valgu-

nud tehase territooriumile ja tootmishoone põrandale.

Langevad kandekonstruktsioonid vigastasid ka tootmishoones asuvat väävelhappemahuti. "Väävelhappet valgus välja, aga see jäi mahuti ümber betoonist vanni," rääkis Estonian Celli tegevjuht Margus Kohava eile. "Kukkumise hooga väike läks heitvete kogumise süsteemi, kuid suunati sealt avariibasseini. Halva asja juures hea lõpp."

Margus Kohava

Kohava lisas, et tehasele on kindlustuskate nii ehituslikele riskidele kui ka ärikatkestusele ja kaks kindlustusseltsi olid juba eile asja uurimas. Seni ei ole teada, mis oli õnnetuse põhjuseks, ja Kohava sõnul ei tohi kindlustuse pärast ka ise praegu midagi puutuda, et uurida, mis võis juhtuda. Samuti ei ole teada õnnetuse tekitatud rahaline kahju. Tootmises jääb Kohava sõnul

kaks nädalat vahet sisse, kuid tehase pidulikkude avamist või lepingujärgset käivitusaega aprilli lõpus õnnetus edasi ei lükka. "Töötame vahelahenduse kallal, mis võimaldaks protsessi kiire taaskäivitamise 2-3 nädala jooksul," lausus ta.

Tselluloositehas on 2,2 miljardi krooniga Eesti üks seni suuremaid välisinvesteeringuid. Põhiosa eelarvest maksavad seadmed, mis tuuakse kohale maailma eri nurkadest – USAst, Austriast, Rootsi, Soomest, Kanadast.

Teie äri närvikeskus

Osta HP ProLiant DL385 Server ja saad teise protsessori **1 krooniga!** Pakkumine kehtib esimesele 25-le ostjale.

HP PROLIANT DL385 SERVER

Hind alates **36 169.-** sis. km
 • Kuni 2x kahe või ühe tuumaga AMD Opteron™ protsessorit, kaks 1 MB 2 taseme vahemälu tuuma kohta
 • 1 GB standardmälu, max 32 GB
 • Smart Array P600 RAID kontrolleri SAS mudelitel või Smart Array 6i SCSI RAID kontrolleri SCSI mudelitel
 • Tugi kuni 8-le SFF SAS või SATA kuumvahetatavale kõvakettale SAS mudelitel ja kuni 6-le SCSI kuumvahetatavale kõvakettale SCSI mudelitel

Võta ostust maksimum
 HP Care Pack: 3 aastat, riistvaratugi kliendi juures, 4 tunni jooksul, 24 x 7 teenus, mis hõlmab HP ProLiant serverit. (U4545E) 23 023.- sis. km

HP STORAGE WORKS 1 U PÜSTKINNITUSKOMPLEKT ÜHE ULTRIUM 448 LINTMÄLU-SEADMEGA

35 343.- sis. km (DW028B)
 • Toetab kuni 2 poole kõrgusega (half-height) seadet
 • Maht 345 GB/h korral kuni 800 GB (eeldades 2:1 tihendust, 2x HP Ultrium 448 lintmäluseadmega)
 • Tõhus andmekao vältimine
 Näidatud on ainult HP Ultrium 448 lintmäluseade

HP SAS 72GB 10K SFF KUUMVAHETATAV KÕVAKETAS

5 834.- sis. km (375861-B21)
 • Universaalne 2,5" väike suurus suurema tiheduse jaoks
 • 50% väiksem võimsustarve kui SCSI ekvivalendil
 • 3 GB/s ribalüüsi parema skaleeritavuse ja talitluse jaoks
 • 3-aastane veaennetusgarantii koos HP Systems Insight Manager'iga

HP SATA 60GB 5,4K SFF KUUMVAHETATAV KÕVAKETAS

3 803.- sis. km (379306-B21)
 • Universaalne 2,5" väike kujutegur suurema tiheduse jaoks
 • 1.5 GB/s
 • 1-aastane garantii

Märgake HP jõudlust, mis jätab konkurendid kaugele maha

HELISTA **681 3823**
 KÜLASTA www.hp.ee/nervecentre

Kõik õigused reserveeritud. AMD, AMD Arrow logo, AMD Opteron ja nende kombinatsioonid on Advanced Micro Devices, Inc. kaubamärgid. * Allikas: <http://h18004.www1.hp.com/products/servers/benchmarks/index.html>. Hinnad on tüüpilised edasimüüjate hinnad, sisaldavad makse ja võivad pärast reklaami ilmumist muutuda.

Ericssoni aktsia on aastaga kasvanud enam kui poole võrra

Ericssoni aktsia muukis lahti tee tõusule

Maailma suurima telekommunikatsioonivõrkude tootja Ericssoni aktsia on läbi murdnud takistuseks olnud verstaapostist ja tõusnud kümme päeva järjest.

Annika Matson
annika.matson@aripaev.ee

Raske vastupanutase oli Ericssoni aktsia puhul 28,8 Rootsi krooni, ütles Äripäevale Rootsi Swedbanki analüütik Jan Ihrfelt.

Viimase aastaga on Ericssoni aktsia tõusnud enam kui poole võrra. Alates selle aasta algusest on väärtapaber kosunud ligi 12 protsenti.

“Ericssoni aktsia tõusu taga on tehnilised põhjused, mis tähendab, et aktsia on pakunud teiste Rootsi aktsiatega võrreldes kehvemat tootlust ja nüüd võtab kiiresti järgi,” kommenteeris Ihrfelt. “Võimalik uus tellimus Indiast hetkel aktsia hinda ei mõjuta, pealegi oleksid selle tellimuse marginaalid väga-väga madalad,” möönis analüütik. Aktsia hinna tuleviku kohta ütles Ihrfelt, et kõik sõltub esimese kvartali tulemustest. “Väga optimistlikud tulemuste osas ei ole,” lisas ta. “Ericssoni puhul sõltub pal-

ju ka sellest, kui tugev on Rootsi aktsiaturg. Kui turg on tugev, on seda ka Ericsson,” ütles Ihrfelt ning lisas, et turg näitab kosumise märke ka edaspidiseks. Määratud hinnasihiti Ericssoni aktsiale Ihrfelt ei avaldanud.

Ka teise Rootsi investeerimispannga SEB Enskilda analüütik Mats Nystrom ütles Äripäevale, et tõusule andis tõuke pikaajaline paigalseis ning turust kehvem areng. “Saadud lepingud ei ole sealjuures just väga suur uudis,” märkis ta. Nystrom ütles, et neil on hetkel Ericssoni aktsiale “kogu” soovitus. Varem oli soovitus “osta”, aga aktsia hind jõudis 30 Rootsi kroonisele hinnasihile järgi. “Järgneva paari kuu jooksul ootan Ericssoni aktsiale veel mõningast tõusu ning hinnajõudmist 32–33 Rootsi kroonini,” märkis ta.

Ericsson sai hiljuti mitu uut lepingut. Värskeima tellimuse andis Uus-Meremaa politsei. Lisaks on India suurim telekommunikatsioonivõrk Bharat Sanchar Nigam võtnud pakumisi tootjalt, kelle seas on ka Ericsson.

Bharat Sanchar Nigam plaanib sideseadmete kulutada viis miljardit dollarit, mis on India ajaloos suurim telekommunikatsioonivõrki tellimus.

Ericssoni arengut võib jäl-

Ericssoni juht Carl-Henric Svanberg lubab jätkuvalt võita turuosa ja aktsia hinda kasvatada. Foto: Bloomberg

legi pidurdada Prantsuse ja USA mobiilsideseadmete tootjate Alcateli ja Lucenti võimalik ühinemine. Selle tulemusel tekiks suur mobiilsideseadmete tootja, mille käive oleks 25 miljardit dollarit. Koos loodavad Alcatel ja Lucent tugevat konkurentsi pakkuda USA võistlejale Ciscole ja Rootsi Ericssonile, teatasid firmad.

Ericssoni aktsia on mul kenasti kasvanud

Andrus Vaher
Peterburi ärilehe Deloide Peterburg direktor

Olen ostnud Ericssoni aktsiaid kahel korral. Esmesed 2000 aktsiat soetasin 9,40 Rootsi krooni eest vist 2002. aasta lõpus ja teise osa, 4000 aktsiat 20 Rootsi krooni eest 2004. aasta kevadel. Paraku müüsin just vahetult enne aktsia tõusu 2000 aktsiat 27 Rootsi krooni maha.

Nii kohe paugupealt ei oskagi öelda, kui palju ma nendelt investeringutelt olen täpselt teeninud. Eks Rootsi krooni kurss ka muutub ajas ja lisanduvad veel igasugused tehingu- ja kontotasud. Igal juhul paistab, et hoolimata kõigest olen kenasti plussis. Esialgu ülejäänud 4000 aktsiat müüma ei kiirusta. Ma poleks müünud ka neid 2000, kui poleks kunagi tekkinud probleeme oma palgaraha õigeaegse ülekandmisega Venemaalt Eestisse.

Ma olen väga pikaajaline investor ja harva kipun pärast kiiret tõusu midagi oma portfelist kohe müüma.

Ostin Ericssoni hiljuti juurde

Alo Koop
investor, kunagise börsifirma Pennu Computer Technology asutaja

Müüsin mõne aja eest Ericssoni aktsiad pärast kiiret tõusu maha, sest hinna ja kasumi suhe ei olnud enam soodne.

Hiljuti oli hind minu jaoks jälle piisavalt atraktiivne ning ostin Ericssoni aktsiaid kahel korral juurde. Esimese portsu ostin 27,2 ja teise 30 Rootsi krooni eest.

”Fondikeskuse avamisega läks fondide võrdlemine selgemaks, sest võrdlemise ja arvutamise reeglid ühtsustati kõigil kolmel Balti börsil.

Kaidi Oone, Tallinna börsi juhataja

Balti riikide börsid avasid fondikeskuse

Tallinna, Riia ja Vilniuse börsid avasid eile investeerimisfondidele ja investoritele suunatud fondikeskuse.

Fondikeskuses avaldatakse Balti riikides avalikult pakutavate fondide infot ühtsetel alustel ja võrreldaval kujul. See asub aadressil www.omxgroup.com/balticfunds.

Kõik fondikeskuse leheküljel olevad näitajad on arvatud ühtsete reeglite ja valemite alusel. Fondikeskuse avamisega suureneb börside hinnangul fondide edastatava ja avalikustatava informatsiooni kvaliteet.

Tallinna börsi juhataja Kai-

di Oone sõnul on just andmete võrreldavus peamine fondikeskuse pluss.

“Fondikeskuse avamisega läks fondide võrdlemine selgemaks, sest võrdlemise ja arvutamise reeglid ühtsustati kõigil kolmel Balti börsil. Läbi fondikeskuse on investoritele kättesaadav maksimaalne informatsiooni hulk, mis peaks aitama teha ratsionaalseid ja pikaajalisi investeerimisotsuseid,” lisas Oone.

Lisaks fondi igapäevasele infole avaldatakse fondikeskuses ka fondide ajaloolised väärtused, tutvustused, investeerimispõhimõtted ning tasud. Äripäev

sõnumid

East Capital Baltic Fund on suurest osast Tallinna börsi aktsiatest loobunud

East Capital Baltic Fundil on alles üle 0,87 mld krooni Tallinna börsi aktsiaid. Veel aasta alguses oli fondil kohalikke väärtapabereid 1,67 mld krooni eest.

Rootsi varahaldusfirma East Capital teatas üleleie koos Gert Tiivase nimetamisega oma Balti esinduse juhiks, et firmale kuuluva East Capital Baltic Fundi suurus on hetkel 233 miljonit euro (3,65 miljardit krooni), millest üle 56 miljoni euro (876 miljoni krooni) on Eesti ettevõtete aktsiates. Veel 2005. aasta lõpus oli East Capital Baltic Fundi maht 5,67 miljardit krooni, millest 1,67 miljardit oli Eesti aktsiates. Äripäev

Google kaasatakse lõpuks S&P 500 indeksisse

Maailma suurim interneti otsingumootor Google lisatakse Standard & Poor's 500 ettevõtete nimistusse, kirjutas uudistagentuur Bloomberg.

Google asendab indeksis naftafirma Burlington Resources, mille on endale ostnud ConocoPhillips ning mille viimane kauplemispäev on börsil 31. märts.

Analüütikud arvavad, et nõudlus Google'i aktsia järele kasvab, sest suur hulk fondivalitsejad püüab sammu pidada Standard & Poor's 500 indeksi liikumisega ning ostab seetõttu ka sinna kuuluvate firmade aktsiaid. S&P hinnangul on fondide maht, mis nende indeksit jälgib, üle 4 triljoni dollari. Äripäev

investori kalender

E 27. märts	Karlstadt Quelle – majandustulemused
T 28. märts	statistikaamet – väliskaubandus, jaanuar
K 29. märts	Hennes & Mauritz – majandustulemused Vestas Wind – majandustulemused
R 31. märts	statistikaamet – sisemajanduse koguprodukt, IV kvartal

Hansabank Markets: suured boonused vähendasid Starmani kasumlikkust

Raivo Sormunen
raivo.sormunen@aripaev.ee

Starmani neljanda kvartali kasumlikkust langetasid töötajatele makstud suured boonused ja reklaamikulud, kirjutab Hansabank Marketsoma analüüs.

Kaabelitelevisioonifirma personalikulud hüppasid 2005. aasta viimases kvartalis võrreldes aastataguse ajaga 62% võrra üles ning ulatusid 0,6 miljoni euronit (9,4 mln krooni).

Aastaga suurenes firmas töötajate arv 27%. Hansabank Markets tõdeb, et suhteliselt suured boonused näitavad, et

firma täitis kasumlikkuse eesmärgid. 2,3kordse hüppe tegid viimases kvartalis ka reklaamikulud. Arvestades konkurentsi ja Elioni tulekut digi-TV-turul, peaks Starmani turunduskulud püsima keskpikas perspektiivis suurena.

Samas on Hansabank Markets Starmani 2005. aasta kasumlikkusega üldjoontes rahul. Võrreldes aasta varasemaga tõusis kaabelsidefirma EBITDA (kulumieelne ärikasum) marginaal 31,7 protsendilt 33 protsendile. Arvestamata aktsiate esmaemissiooni seotud kulud ja töötajate

optisioone, ulatus kasumlikkuskoguni 35,4 protsendile.

Kokkuvõttes tõstis Hansabank Markets Starmani käibeprognoosi, kuid mõnevõrra alandas kasumlikkuse väljavaateid.

2006. aastaks oodatakse firmale 229 miljoni kroonise käibe juures 34,4 miljoni krooni suurust kasumit. See tähendaks 20% käibe ja 50% kasumi kasvu.

Hansabank Markets soovitas investoritel Starmani aktsiat hoida ja peab aktsia õiglaseks hinnaks 4,2 eurot (65,72 krooni).

Keskpank spekulandi teenistuses

Romet Kreek
analüütik

Kas mäletate veel 1998. aasta Aasia või Vene kriisi? Aasia tiigermajandused koos finants-turgude ja valuutadega kukkusid kokku. Venemaa võlakirjaturg kukkus kokku ja valuuta devalveerus.

Kes on süüdi? Süüdlasi ei tule kaugelt otsida – välismaised spekulandid, võib-olla ka pangad. Kuid kas ainult need?

Kahtlemata elasid need riigid üle võimete, seal olid struktuursed probleemid. Tuleviku nähti ülioptimistlikult.

Kuid need kriisid on vaid tagajärg ja kas pangad ja spekulandid on ikka sedavõrd süüdi? Pangad tahavad teenida kasumeid, spekulandid samuti.

Globaalses kapitalismis, kus kapital liigub piiranguteta üle maailma, võivad süüdlaseks olla tahtmatult hoopis suvaliste riikide keskpangad.

Selleks, et saaks spekuleraida, peab olema kapitali. Kui kapitali on vähe, siis laenatakse seda juurde. Ja kui on võimalus, laenatakse raha juurde sealt, kus see on kõige odavam, ning paigutatakse sinna, kus oodatav tulu on kõrge, võrreldes riskiga.

Jaapani majandus kukkus

Mis on carry trade?

Carry trade'i põhimõte on võtta madala intressiga laenu ja osta midagi, millel on kõrgem tootlus. Näiteks kui pikaajalised intressid on lühiajalistest kõrgemad, ostetakse näiteks kümneaastaseid USA valitsuse võlakirju, ostuks võetakse USA dollarites kolmeks kuuks laenu. Kui rahapaigutus tundub kolme kuu pärast jätkuvalt tulus, refinantseeritakse laenu, kui mitte, müüakse rahapaigutus maha. Või võetakse Jaapani jeeni laenu 0,5 protsendiga, vahetatakse jeenid dollariteks ja ostetakse selle eest kümneaastasi USA valitsuse võlakirju. Esimesel puhul on ohus, et rahapaigutuse hind langeb või ujuvintressiga võetud laenu intress tõuseb. Eri valuutade kasutamisel lisandub risk, et valuuta, kuhu raha paigutati, langeb ja sööb tootlusevahe ära. Põhimõtteliselt võib laenu raha minna kulda, Google'i aktsiasse, kinnisvarasse või ükskõik kuhu, kus peaks rohkem teenima.

deflatsioonilisse kriisi. Jaapani keskpank lasi majanduse elavdamiseks intressi nullilähedaseks. Kui keskpangad alandavad intressi, peaks see kasvama raha pakkumist. Paraku ei liikunud see raha Jaapani majandusse, vaid kõikjale üle maailma laiali. Keskpankade tegevuse tagajärjel tekivad mõned mullid päästmise asemel mullid kusagil mujal, kuhu voolab heldelt jagatav raha. Selle asemel, et laenu raha oleks läinud Jaapani kommertsbankidele, kus oodatav tulu on kõrge, võrreldes riskiga. Jaapani tarbija lihtsalt ei vajanud laenu. Jaapani kom-

mertsbank oleks teeninud Jaapanis väiksemat tulu kui Lõuna-Korea pangale laenates. Lõuna-Korea pank ostis odava laenu eest Lõuna-Korea suur-ettevõtetele raha laenamisega võrreldes "riskivaba" Vene valitsuse võlakirju. Sel teel tekib liigne likviidsus kusagil mujal, kus see pidanuks tekkima. Samuti aetakse varade väärtused uskumatutesse kõrgustesse. Nüüd piisab, et miski muutub vastupidiselt ootustele, ja algab vastupidine ahel. Likviidsus hakkab vähenema. Pank üritab müüa kukkuvaid Vene valitsuse võlakirju, põhjustades veelgi madalama hinna ja ahelreaktsiooni. Jaapani pank saab

NÄIDE POPULAARSEIMAST CARRY TRADE'IST

- 1) Võetakse laenuks miljoni dollari väärtuses jeene nullilähedase intressiga.
- 2) Vahetatakse jeenid dollariks, ostetakse USA valitsuse võlakirju, näiteks kümneaastaseid võlakirju, mis maksab 4,5 protsendist intressimaks (kupongi) ja mille tootluseks on 4,73 protsenti aasta baasil.

Teenimisvõimalus: investori teenistuseks on rahapaigutusest teenitud raha miinus laenu intressikulu, tulu võimalikust väärtpaberi hinnatõusust ja dollari tugevnemisest jeeni vastu.

Kaotamisoht: kui dollar nõrgeneb jeeni vastu, väheneb saadav tulu ja rahapaigutuse väärtus; ka võlakirja hind võib langeda ja Jaapani jeeni intress võib tõusta.

Allikas: Äripäev, The Globe and Mail

teada, et Lõuna-Korea pank on tegelenud riskantsete rahapaigutustega Venemaale ega soovi enam laenu pikendada. Lõuna-Korea pank võib sattuda raskustesse. Jaapani kommertsbank peaks kandma maha halva laenu Lõuna-Korea pangale. Jaapani kommertsbanki usaldatuse vähem, ta saab tegevuseks vajaliku raha Jaapani keskpangalt.

Ma jätsin näitest ära hedgefondid, kes saavad raha pankadelt ja paigutavad seda jumal teab kuhu edasi. Eelkirjelatud jamade tõttu satub raskustesse USA hedgefond. USA keskpank paanitseb ja üritab fondi päästa, lastes muu seas

intressi järsult madalamale. Ja kogu tsüklil saab uuesti alata. Seekord, kui intress piisavalt madal ja ligipääs odavale rahale soodsam, on raha allikaks kommertsbankade kaudu USA keskpank.

Miks läheb varade müügiks ja likviidsus halveneb? Riskitunnetus võib muutuda. Nägemus muutub negatiivsemaks – parem müüa. Kui varad on hästi teeninud, siis miks mitte võtta raha välja, kuni veel on küllalt likviidsust? Finantseerimine võib muutuda kallimaks ja seetõttu teenistus väiksemaks. Ei saa välistada tagatiste sundlikvideerimist, sest keegi on juba varasid müümas.

Jälgige Jaapani keskpanka

Jaapani keskpank on olnud Jaastakümneid odava raha allikaks.

Varem polnud küll intressid nullilähedased, kuid mujal olid intressid oluliselt praegustest kõrgemad. Jaapan võib olla teel inflatsiooni taasavastamisele. Tarbijate ja säästjate ootused võivad muutuda. Tarbimine kasvab, hinnad hakkavad tõusma ja keskpank peab seda pidurdama intressi tõstes. Muide, USA keskpank võitleb juba mõnda aega oma maal inflatsiooni intressi tõstes.

USAs oli pankadele "riskivaba" teenimisvõimalus. Võtta USA keskpangalt paari protsendise intressiga laenu ja osta selle eest peaaegu viie protsendise tootlusega pikaajalisi valitsuse võlakirju. Nüüd on see pidi intressitõstmise tõttu läbi, see äri enam ei toimi.

Kuid ega äri jää ajamata, leitakse uued raha leiukohad või uued head rahaparklad. Selleks on olnud USA kinnisvara, Shanghai kinnisvara, Google'i aktsia, Island. Muide, Islandi kroon on on 2001. aasta lõpust tõusnud 60 protsenti, aktsiaturg 378 protsenti. Islandi keskpank jahutab majandust, USA pangad ja fondid tõmbavad raha Islandist välja. Pangad ei saa enam laenu, isegi Islandi valitsus ei suutnud võlakirju müüa. Kuid USA ja veel palju kohti meenutavad üha enam Islandi. Romet Kreek

Семинар на русском языке

Как востребовать долги: что должен знать предприниматель?

Цель семинара: вооружить участников знаниями и умениями в вопросах востребования долгов

Семинар пройдет 25.04. 2006г. в конференц-центре отеля Radisson SAS по адресу: Рявала пст. 3, Таллинн

Модератор - Надежда Тармак, финансовый директор Printall AS

Культура платежа и поведение плательщиков в Эстонии

Ивар Таммемяэ, директор Intrum Justitia AS

Как предотвратить возникновение долгов?

Алар Ягер, заместитель директора Krediidinfo AS

Как получить долг от должника?

Анна Мохров, директор Coface Estonia Credit Management Services AS

Как сохранить хорошие отношения с клиентом и репутацию фирмы при востребовании долгов?

Арег Арутюнян, председатель правления AruTech Grupp OÜ

Как выбрать оптимальную стратегию востребования долга?

Наталья Иванова, член правления Datagate OÜ

Возможности должника по защите своих прав, начиная с договора и заканчивая банкротством

Константин Котивненко, присяжный адвокат Sorainen Law Offices Group OÜ

ÄP seminar vene keeles

Mida peab ettevõtja teadma võlgade sissenõudmisest?

Seminar toimub 25. aprillil 2006 hotellis Radisson SAS Tallinnas.

Käsitletavad teemad:

Milline on maksekäitumine ja maksekultuur Eestis? Kuidas ennetada võlgade teket? Kuidas võlglaselt võlga kätte saada? Kuidas säilitada kliendisuhet ja ettevõtte hea maine võlgu sisse nõudes? Millised on võlgnike õigused ja kohustused?

Seminari päevakava www.aripaev.ee/seminar

Registreerudes hiljemalt 19. aprillil, on seminaril osalemise hind 1950 krooni (km-ga 2301).

Seminari täishind on 2600 krooni (km-ga 3068). Mitme osaleja korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib soodustus 10%.

Registreerimine ja info telefonil 667 0237 (Kersti Leppiksaar), www.aripaev.ee/seminar/

Условия регистрации: стоимость участия в семинаре для зарегистрировавшихся до 19.04 включительно составляет 1950 крон (с НДС - 2301 крон), а для зарегистрировавшихся позже - 2600 крон (с НДС - 3068 крон). В случае одновременной регистрации нескольких участников от одного плательщика, предоставляется скидка 10%.
Дополнительная информация и регистрация по тел. 667 0237 или на сайте www.aripaev.ee/seminar/

Программа семинара: www.vedomosti.ee

Деловые
Ведомости

Äripäev

Radisson
HOTELS & RESORTS

aktiivseim aktsia

Tallink 16,32 mln krooni

indeksid

OMX Tallinn 648,85 0,04%
 ÄP tööstusindeks 242,86 0,47%
 Pensioniindeks 138,26 0,12%
 EPI 100 113,11 -0,04%
 EPI 75 127,69 0,09%
 EPI 50 146,39 0,16%

Investeeringimisfondid

fond	kuupäev	ost kr	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a.) %			fondi maht	haldav ettevõte
							12 kuud	3 aastat	5 aastat		
II PENSIONISAMBA FONDID											
ERGO Tuleviku Pensionifond	24.03	14,69	15,29	14,84	4,78	2,06	14,07	13,54	133 923 536	AS ERGO Varahaldus	
ERGO Rahulik Pensionifond	24.03	11,30	11,75	11,41	2,04	-1,04	2,24	3,71	36 895 130	AS ERGO Varahaldus	
Hansa Pensionifond K1	23.03	11,22	11,50	11,33	2,28	-1,65	0,44	2,70	190 556 022	AS Hansa Investeeringimisfondid	
Hansa Pensionifond K2	23.03	12,82	13,14	12,95	3,09	0,31	8,19	8,60	934 502 065	AS Hansa Investeeringimisfondid	
Hansa Pensionifond K3	23.03	14,94	15,32	15,09	5,41	2,17	16,80	15,24	1 628 293 798	AS Hansa Investeeringimisfondid	
PF LHV Maailma aktsiad	24.03	15,19	15,49	15,34	6,91	4,71	23,31	16,23	138 605 102	LHV-Seesam Varahaldus	
PF LHV Dünaamised Võlakirjad	24.03	11,90	12,14	12,02	1,87	0,59	4,16	4,74	17 450 021	LHV-Seesam Varahaldus	
Sampo Pension 25	25.03	12,41	12,67	12,54	3,03	1,37	8,10	6,40	67 370 503	Sampo Baltic Asset Management	
Sampo Pension 50	25.03	14,02	14,30	14,16	5,43	2,91	12,65	10,23	635 679 778	Sampo Baltic Asset Management	
Sampo Pension Intress	25.03	10,90	11,12	11,01	1,02	0,09	2,04	2,31	18 278 320	Sampo Baltic Asset Management	
PF LHV Uued Turud	24.03	12,80	13,19	12,93	6,57	5,55	20,62	10,98	27 469 820	LHV-Seesam Varahaldus	
PF LHV Tasakaalustatud Strateegia	24.03	11,77	12,13	11,89	3,44	2,85	11,43	6,13	26 527 607	LHV-Seesam Varahaldus	
PF LHV Kvaliteetsed Võlakirjad	24.03	11,30	11,52	11,41	1,55	1,55	4,20	3,18	11 753 248	LHV-Seesam Varahaldus	
SEB Ühispanga Konservatiivne Pf	23.03	11,17	11,45	11,28	2,34	-1,20	0,76	3,23	227 731 185	SEB Ühispanga Fondid	
SEB Ühispanga Progressiivne Pf	23.03	14,76	15,13	14,91	7,21	3,40	17,93	13,63	1 169 837 691	SEB Ühispanga Fondid	
III PENSIONISAMBA FONDID											
Hansa Pensionifond V1	23.03	17,82	18,27	18,00	3,68	1,07	10,50	12,45	10,35	86 989 558	AS Hansa Investeeringimisfondid
Hansa Pensionifond V2	23.03	14,48	14,85	14,63	3,39	3,39	21,71	10,72	100 872 919	AS Hansa Investeeringimisfondid	
Hansa Pensionifond V3	23.03	18,30	18,76	18,48	6,51	38,74	146 681 131	AS Hansa Investeeringimisfondid			
LHV Täiendav Pensionifond	24.03	16,10	16,42	16,26	10,32	6,69	35,95	21,44	16 324 914	LHV-Seesam Varahaldus	
Sampo Pensionifond	25.03	16,22	16,54	16,38	5,79	4,13	17,25	12,86	29 702 091	Sampo Baltic Asset Management	
SEB Ühispanga Tasakaalukas Pensionifond	23.03	16,45	16,78	16,61	5,74	2,98	14,93	13,23	11,08	84 971 548	SEB Ühispanga Fondid
SEB Ühispanga Aktiivne Pensionifond	23.03	14,22	14,51	14,37	0,00	7,90	38,45	39 718 618	SEB Ühispanga Fondid		
AVATUD INVESTEERINGIMISFONDID											
Hansa Balti Kasvufond	23.03	373,82	383,26	377,60	7,90	-6,07	2,56	19,84	17,11	511 638 360	AS Hansa Investeeringimisfondid
Hansa Ida-Euroopa Aktsiafond	23.03	183,13	187,76	184,98	16,23	7,83	30,74	2 031 626 448	AS Hansa Investeeringimisfondid		
Hansa Venemaa Aktsiafond	23.03	1902,12	1950,15	1921,33	25,81	27,39	131,19	66,00	45,55	1 219 786 587	AS Hansa Investeeringimisfondid
Hansa Fondifond 30	23.03	100,43	102,97	101,44	0,75	0,75	8,39	8,87	88 439 887	AS Hansa Investeeringimisfondid	
Hansa Fondifond 60	23.03	102,81	105,40	103,84	2,93	2,93	166 484 927	AS Hansa Investeeringimisfondid			
Hansa Fondifond 100	23.03	105,92	108,59	106,99	5,66	5,66	135 565 529	AS Hansa Investeeringimisfondid			
Sampo Balti G***	23.03	366,53	374,77	370,27	10,11	9,25	31,05	24,33	639 300 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Mandatum Russia G***	23.03	2474,73	2514,73	2474,73	21,64	111,35	2 800 700 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy			
Nordea Eurooland*	23.03	2,80	2,86	2,83	9,68	9,38	28,94	22,20	273 100 000	Nordea Rahastoyhtiö	
Nordea Optima.fi*	23.03	0,27	0,28	0,28	3,92	2,67	11,54	8,60	1,20	475 600 000	Nordea Rahastoyhtiö
Nordea Euro Obligatio*	23.03	0,28	0,28	0,28	2,78	-1,53	2,40	4,00	4,80	487 200 000	Nordea Rahastoyhtiö
Sampo Compass 25 G***	23.03	1221,68	1248,61	1233,28	3,28	12,28	9,35	5,19	9 912 600 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Sampo Compass 50 G***	23.03	1248,61	1274,77	1260,61	4,79	19,04	13,40	2 221 800 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy		
Sampo Compass 75 G***	23.03	1250,15	1277,27	1263,66	7,34	27,64	17,89	3 366 600 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy		
Sampo Compass Equity G***	23.03	781,27	800,77	791,27	8,85	34,78	22,91	4,08	1 897 300 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Sampo Compass Liquidity G***	23.03	1273,83	1299,83	1283,83	-0,27	2,10	3,02	3,71	2 069 300 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Sampo 2010 G***	23.03	1331,88	1358,88	1345,88	4,24	18,27	13,73	5,18	621 500 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Sampo 2020 G***	23.03	1284,25	1311,25	1297,25	8,84	34,61	19,78	4,86	802 000 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Sampo 2030 G***	23.03	1159,94	1186,94	1172,94	9,67	39,56	21,34	3,86	497 900 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Sampo 2040 G***	23.03	1471,77	1500,77	1486,77	9,61	42,27	26,27	6,00	67 000 000	Sampo Rahastoyhtiö Oy	
Sampo Uus Euroopa Fond	25.03	26,05	26,57	26,31	13,00	6,73	32,34	36,22	23,11	303 832 372	Sampo Baltic Asset Management
Sampo Globaalne Kasvufond**	25.03	12,59	12,85	12,72	17,02	17,02	124 057 013	AS Hansa Investeeringimisfondid			
Trigon Kesk- ja Ida-Euroopa Fond	24.03	233,82	242,13	237,38	12,58	2,45	27,65	34,11	1 656 085 043	Trigon Funds	
Trigon Teise Laine Fond	24.03	173,15	179,31	175,79	13,79	26,31	1 240 057 013	Trigon Funds			
Trigon Uus Euroopa Väikeettevõtete Fond	24.03	114,30	118,36	116,04	6,36	6,36	843 680 453	Trigon Funds			
Trigon Uus Euroopa Top 10 Fond	24.03	99,24	102,77	100,75	113 091 602	Trigon Funds					
SEB Kasvufond	23.03	6,95	7,09	7,02	18,69	13,22	52,00	40,56	34,17	764 778 408	SEB Ühispanga Fondid
SEB Ühispanga Fondifond	23.03	12,28	12,52	12,40	6,51	6,51	135 410 681	SEB Ühispanga Fondid			
SEB Geneerilise Farmaatsia Fond	23.03	11,74	11,97	11,85	11,69	11,69	138 389 881	SEB Ühispanga Fondid			
VÕLAKIRJAFONDID											
Trigon Areneva Euroopa Võlakirjafond	24.03	1223,97	1242,61	1242,61	1,11	-0,44	1,24	1,95	7 664 716	Trigon Funds	
SEB Ühispanga Võlakirjafond	23.03	12,84	12,84	12,84	1,34	-0,01	2,52	4,06	4,48	355 264 267	SEB Ühispanga Fondid
Hansa Ida-Euroopa Võlakirjafond*	23.03	9,55	9,60	9,55	-3,54	-3,54	24 170 158	AS Hansa Investeeringimisfondid			

fond	kuupäev	ost kr	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a.) %			fondi maht	haldav ettevõte
							1 päev	1 kuu	3 kuud		
RAHATURUFONDID											
Hansa Intressifond	23.03	141,62	141,62	141,62	1,11	2,12	1,88	857 441 670	AS Hansa Investeeringimisfondid		
Hansa Rahaturufond	23.03	1000,00	1000,00	1000,00	2,05	1,83	1,83	1 287 204 724	AS Hansa Investeeringimisfondid		
Sampo Likviidsusfond	26.03	1208,45	1208,45	1208,45	2,68	1,89	1,82	1,89	309 751 673	Sampo Baltic Asset Management	
SEB Ühispanga Likviidsusfond	23.03	100,00	100,00	100,00	2,28	2,23	2,15	1,90	2 079 996 993	SEB Ühispanga Fondid	

* noteeringud ja fondide mahud eurodes;
 ** noteeringud ja fondide mahud USDdes;
 *** NAV tuhande osaku kohta eurodes;
 riskiaste - investeeringimise tootluse viimase 24 kuu standardhälve

Majandusleht Äripäev võtab konkursi korras tööle reklamiosakonda

projektijuhi

Pane ennast proovile ja tule reklaami müüma, kui oled

- hea suhtleja
- loova mõtlemisega
- kohusetundlik

kui tahad

- palju tööd teha ja hästi teenida

Kasuks tuleb

- eelnev müügiplaneerimine

Pakume

- koolitust
- võimalust õppida ja areneda juhtivas majanduslehes

Sooviavaldus ja CV palume saata hiljemalt 31. märtsiks

Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn või malle.heerde@aripaev.ee või ethel.reier@aripaev.ee

Maaklerifirmad

Eesti Krediidipank Narva mnt 4, Tallinn tel 669 0941, faks 661 6038
Hansapank Liivalaia 8, Tallinn tel 613 1659, faks 613 1545
LHV Tartu mnt 2, Tallinn tel 680 0401, faks 680 0410
Sampo Pank Narva mnt 11, Tallinn tel 630 2104
SEB Eesti Ühispank Tornimäe 2, Tallinn tel 665 6622, faks 665 6802
SBM Pank Pärnu mnt 12, Tallinn tel 680 2500, faks 680 2501
Suprema Tartu mnt 2, Tallinn tel 640 5784, faks 640 5701

Fondivalitsejad

ERGO Varahalduse AS Lauteri 5, Tallinn, tel 667 9200, faks 667 9201
AS Hansa Investeeringimisfondid Liivalaia 8, Tallinn 15 038, tel 631 0336, faks 626 0636, e-post: fondid@hansa.ee
LHV-Seesam Varahaldus AS Tartu mnt 2, Tallinn 10 145, tel 680 0435, faks 680 0402, e-post: vara@lhv.ee, koduleht: www.lhv.ee
Nordea Rahastoyhtiö Hobujaama 4, Tallinn 10 151, tel 628 3344
Sampo Baltic Asset Management Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2295, faks 630 2275, e-post: funds@sampopank.ee, koduleht: www.sampo.ee
Trigon Funds Pärnu mnt 15, Tallinn 10 141, tel 667 9208, faks 667 9221, e-post: fond@trigon.ee, koduleht: www.trigon.ee
SEB Ühispanga Fondid Tornimäe 2, 15 010 Tallinn, tel 665 6565, faks 665 7122, e-post: fondid@seb.ee, koduleht: www.seb.ee

Tallinkis liikusid suured aktsiapakid

Tallinki aktsia hind langes reedel 1,08 protsenti, 71,82 kroonile (4,59 eurole). Aktsiaga tehti 59 tehingut ja 16,3 mln kroonine käive. 226 529 Tallinki aktsiast, mis omaniku vahetasid, liikus suurem osa neljas suures tehingus. Kõik suured tehingud tehti 4,60 euroga – 2 korda 25 000 aktsiat, 100 000 aktsiat ja 40 432 aktsiat.

Romet Kreek
analüütik

Baltika aktsia hind langes 0,99 protsenti, 218,43 kroonile (13,96 eurole), seda 1,8 mln kroonise käibega. Baltika teatas kavast maksta aktsionäridele dividendiks kaks krooni aktsia kohta. Dividenditootluseks teeb see reedese sulgemishinna pealt 0,92 protsenti, mis pole just supertootlus. Samas ei saa selles Baltikat kui ettevõtet süüdistada. Vaevalt, et investorid ostsid mullu aktsiat dividendi saamiseks.

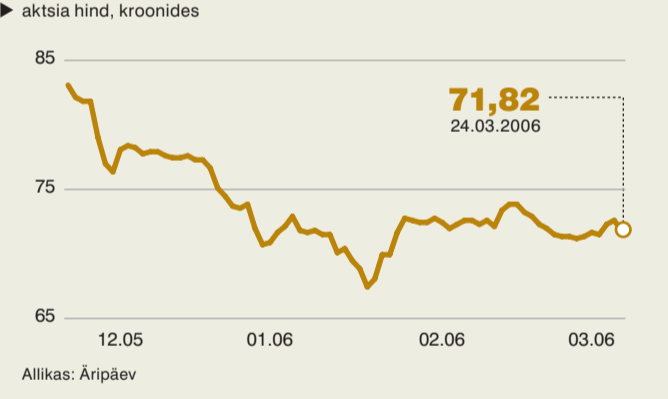
Läinud aastal tõusis Baltika aktsia hind 600 protsenti, mis peaks iga vähegi ambitsioonika investori unistustootluseks sobima. See aga on ajalugu, aktsia hind on kõrge ja selle tõttu pole dividenditootlus kõrge. Baltika maksis aasta tagasi dividendiks 0,75 krooni aktsia kohta – ettevõtte on oma poolt näidanud dividendi tõstes positiivset arengut.

Kuid miks peaks üldse eelis-

tama aktsia ostmist fondiosaku ostmisele, eriti kui ettevõtte ja aktsia käekäiku ei viitsita jälgida. Muide, ka fondide käekäiku peaks jälgima. Kuigi aktsiafond hajutab riski paljude aktsiate vahel ära, kehtib ka fondi investeerides põhimõte, osta madalalt müü kallimalt. See nõuab ise fondil silma peal hoidmist. Selleks on nüüd hea võimalus.

Kolm Balti börsi tegid ühtse internetikeskkonna, kus saab mõningate fondide osas ülevaate. Keskusest ei leia meie maaklerifirmade ja pankade vahendatavate välisfondide infot, seda peab vaatama iga vahendaja kodulehelt. Seetõttu ei maksa keelduda Lääne-suunaliste fondide infot, sest meie varahaldusettevõtteid ei ole selliseid fonde loonud. Seetõttu on sealne fondide valik natuke viljakil Keski- ja Ida-Euroopa suunas. Ka pensionifondide kohta ei leia sealt infot, selleks on Pensionikeskus. Võimalik, et fondiinfo parem esitamine populariseerib rahapaigutusi börsidele fondide vahendusel.

TALLINKI AKTSIA VAJUS

Tallinna börs 22.03.

käive 24,90 mln kr							
alg-	muutus	ost	müük	teh-	käive	P/E	div. akt.
hind, kr	eelm, %			guitid	kr	suhe	kohta
PÕHINIMEKIRI							
Baltika	-0,99	218,90	220,15	47	1 758 715	18,1	2,00*
Eesti Telekom	0,13	122,83	123,14	4	515		

indeksid

Dow Jones	11279,97	0,09
Nasdaq	2312,82	0,55
Helsingi	9344,37	0,31
Stockholm	1063,74	0,87
London	6036,30	0,77
Frankfurt	5973,14	0,44
Pariis	5218,71	0,46
Tokyo	16560,87	0,43

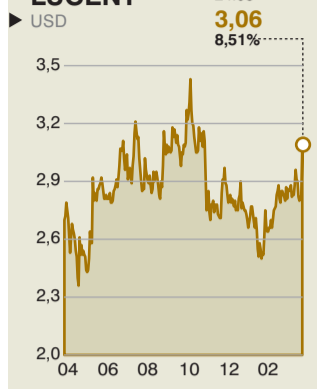
indeksid päevalõpu seisuga, allikas Bloomberg

Maailma väärtpaberiturud

indeks	viimane	muutus eelmisest, %	52. nädala	
			kõrgeim	madalam
Ameerika				
Standard & Poors 500	1302,95	0,10	1310,88	1136,15
Euroopa				
Oslo	442,02	1,18	442,51	262,53
Kopenhaagen	404,32	-0,03	407,71	304,49
Madrid	1294,88	0,40	1294,88	964,17
Milano	3817,00	-0,17	3879,00	30713,00
Amsterdam	472,07	0,28	473,02	345,55
Kesk- ja Ida-Euroopa				
Varssavi WIG	39660,78	0,48	40120,66	25466,48
Praha PX50	1539,70	0,08	1597,80	1055,30
Moskva RTS-Interfax	1420,25	-0,69	1531,27	631,20
Riia	606,08	1,78	713,09	432,31
Vilnius	391,67	-0,04		
Balti indeks BALTIX	557,09	0,70	620,38	476,00
Aasia				
Hongkong Hang Seng	15716,46	-0,35	15999,31	13337,44

indeksid päevalõpu seisuga, allikas Bloomberg

LUCENT

Endised staarid taas huviorbiidis

Internetimulli ajal olid Lucent Technologies ja Alcatel, aga ka Ericsson, just nende õigete sektorite aktsiad, mille eest investorid ei pidanud paljaks maksta absurdseid hindu pea olematu väärtuse eest. Nüüd on vahepeal investorite poolt mahakantud aktsiad ja ettevõtted taas leidmas huvi.

Nimelt võib Prantsuse telekommunikatsioonivarustuse tootja Alcatel teha liitumispakkumise Lucent Technologiese aktsionäridele, makstes Lucenti eest vähemalt 12,6 mld dollarit.

Lucenti ja Alcateli liitumine oleks pinnuks silmas Ericssonile ja väljakutseks maailma suurimale internetivarustuse tootjale Cisco Systemsile. Alcatel ja Lucent teenisid aastatel 2001–2003 kahe peale 43 mld dollari suuruse kahjumi.

Lucenti hinna-kasumi suhteks on 23,5. Võrdluseks – 2001. aastal oli aktsia hinna-kasumi suhteks 191 ehk aktsiat ja ettevõtet peeti kaheksa korda praegusest enam väärtuslikuks. Kui 1999. aasta lõpus käidi Lucenti aktsia eest väljast 57,63 dollarit, siis septembris 2002 oli aktsia madalam tase 0,76 dollarit. Reedel tõusis aktsia hind 8,5 protsenti, 3,06 dollarile.

Alcateli aktsia hind tõusis reedel Pariisis 1,6 protsenti, 13,05 eurole. See aktsia maksis tipus 2001. aasta jaanuaris 63,75 eurot ning 2002. aasta septembris põhjast 2,35 eurot. Aktsia hinna-kasumi suhteks on 19,1, kuid jaanuaris 2001 oli selleks 58,9, jaanuaris 2006 15,2. Need kaks aktsiat on justkui näited sellest, kuidas kõige populaarsem sektor aktsiad ei pruugi kätte jäädes pikajärgiselt olla sugugi head osta-ja-hoia-aktsiad.

Briti leht Times kirjutas analüütikutele viidates, et Ericsson võib kaaluda konkureeriva pakumise tegemist Lucentile.

Romet Kreek

USA börsid 24.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus, %	52. nädala		p/e
			min	max	
Advanced Micro Device	36,13	3,97	14,08	42,70	58,3
AIG	67,43	0,40	49,91	71,09	18,1
Alcoa	29,83	1,05	22,28	32,20	19,4
Altria Group	72,94	0,26	62,70	78,68	14,1
Amazon.com	35,47	-0,59	30,60	50,00	-
Amgen	73,18	0,52	56,19	86,92	22,9
Apple Computer	59,96	-0,33	33,11	86,40	33,3
Bristol Myers Squibb	25,52	0,08	20,70	26,60	17,9
Caterpillar	75,57	-1,00	41,31	77,21	18,7
Chevron Corporation	57,57	1,66	49,81	65,98	8,8
Cisco Systems	21,36	-0,23	16,83	21,85	21,6
Citigroup	47,81	0,08	42,91	49,76	12,3
Coca-Cola	42,66	-0,59	39,36	45,26	19,6
DaimlerChrysler	56,30	1,11	38,77	60,03	-
Dell	30,06	-0,92	28,60	41,99	19,2
Du Pont	42,55	-0,98	37,60	51,88	19,3
Eastman Kodak	29,19	-1,02	20,77	33,10	23,2
eBay	37,30	-0,16	30,78	47,86	43,4
Exxon Mobil	61,17	-0,13	52,78	65,96	11,4

FedEx	111,81	-1,05	76,81	116,00	19,9
Flextronics	10,27	0,88	8,97	14,37	14,7
Ford Motor	8,09	0,12	7,39	11,69	-
General Electric	33,95	-0,50	32,21	37,34	18,9
General Motors	22,65	-2,95	18,33	37,70	-
Google	365,80	6,99	177,64	475,11	65,0
Hewlett-Packard	33,17	-0,52	19,60	34,52	19,3
Home Depot	43,12	-0,18	34,56	43,98	15,7
IBM	83,36	-1,59	71,85	91,76	15,6
Intel	19,60	-0,51	19,31	28,84	13,9
International Paper	34,43	0,47	26,97	37,92	29,7
JP Morgan Chase	42,10	-0,14	32,92	42,43	14,3
JDS Uniphase	4,03	2,81	1,32	4,30	-
Johnson & Johnson	60,39	-0,69	56,65	69,99	17,3
Juniper Networks	19,25	1,05	16,98	27,65	26,4
Lucent Technologies	3,06	8,51	2,35	3,49	23,5
McDonalds	34,70	-0,46	27,36	36,75	17,1
Merck	36,05	-0,41	25,50	36,65	14,1
Merrill Lynch	77,55	0,31	52,00	79,16	15,0

Microsoft	27,01	0,60	23,82	28,38	20,9
3M	76,80	0,04	69,71	86,59	17,9
Morgan Stanley	61,47	-0,16	47,66	62,38	12,5
Motorola	22,33	1,36	14,48	24,99	20,1
Novartis	55,70	0,45	45,63	56,90	-
Oracle	13,79	-0,07	11,25	14,51	17,7
PepsiCo	59,34	0,36	52,01	60,55	22,5
Pfizer	26,02	-0,54	20,27	29,21	12,9
Procter & Gamble	58,74	0,15	51,86	62,50	-
Prudential	76,18	-0,31	54,62	78,62	15,8
Starbucks	36,62	1,36	22,29	37,37	47,3
Sun Microsystems	4,97	2,05	3,42	5,00	-
Texas Instruments	30,89	1,45	22,51	34,95	21,9
Time Warner	17,00	-0,53	16,10	19,00	21,5
Wal-Mart Stores	48,19	-0,72	42,31	51,27	18,2
Walt Disney	27,45	-0,25	22,89	29,00	21,8
Wells Fargo	64,98	0,02	57,62	65,51	14,4
Verizon Communications	34,97	-0,72	29,13	36,25	13,7
Yahoo!	31,77	-0,19	29,75	43,66	54,8

sulgemishinnad, USD, allikas Bloomberg

Helsingi börs 24.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus, %	52. nädala		p/e
			min	max	
Comptel	1,72	1,78	1,47	2,20	18,3
Elisa Comm.	17,41	-0,06	10,56	18,15	14,3
Elcoteq SE	17,06	-3,62	14,50	21,30	13,0
Elektrobit Group	2,27	-0,87	1,82	2,83	15,4
Finnair	12,40	-3,88	6,06	15,00	16,3
Fortum	19,98	1,01	10,45	21,50	19,8
F-Secure	3,18	-3,64	1,64	3,48	73,1
Kemira	14,25	0,42	10,15	14,68	19,4
Metsa	30,67	1,05	13,22	32,00	19,3
Neste Oil	27,18	2,76	15,22	32,19	10,5
Nordea	10,31	1,48	7,25	10,31	-
Nokia	16,97	0,06	11,04	17,13	20,5
Outokumpu	17,00	0,00	9,63	17,34	-
Perlos	6,45	0,62	5,90	9,67	40,8
Pohjola Yhtymä	14,20	0,21	9,12	14,34	8,5
PKC Group	12,05	0,84	9,21	12,25	11,6
Sampo	17,60	-0,68	10,72	17,99	10,9
Stockmann	32,84	0,61	24,89	36,86	22,6
Stonesoft	0,57	9,62	0,44	0,69	-
Stora Enso	12,84	1,10	10,05	13,58	-
Tietoenator	31,32	-2,03	22,70	32,88	23,4
UPM Kymmene	19,77	1,38	15,05	20,91	39,3

sulgemishinnad, EUR, allikas Bloomberg

Stockholmi börs 24.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus, %	52. nädala		p/e
			min	max	
ABB	93,75	1,08	42,40	101,00	-
Autoliv	449,00	0,56	305,00	451,00	-
Assa Abloy	138,50	0,00	89,25	146,50	19,4
AstraZeneca	403,50	1,89	274,50	405,00	-
Electrolux	222,00	0,45	141,00	225,00	36,7
Ericsson	30,50	0,33	19,70	31,00	19,9
FöreningsSparbanken	214,00	0,47	163,50	226,00	9,7
Hennes & Mauritz	300,00	1,35	239,50	306,00	26,9
Holmen	334,50	-0,15	188,50	335,50	22,6
Investor	143,00	-0,35	92,25	145,50	2,4
Sandvik	449,50	0,11	266,00	451,00	18,2
Skandia	48,50	-0,41	33,30	54,25	-
Skanska	133,50	-0,37	80,00	136,50	14,4
SKF	122,00	0,00	68,50	123,00	16,1
SEB	189,50	1,34	124,00	190,00	15,2
Securitas	152,00	-0,65	109,00	155,00	21,4
Svenska Handelsbanken	212,00	0,47	156,50	212,50	13,6
Tele2	96,50	-0,52	68,50	98,00	14,8
TeliaSonera	46,40	2,20	35,50	46,40	17,2

sulgemishinnad, SEK, allikas Bloomberg

Moskva kauplemisüsteem 24.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus, %	52. nädala		p/e
			min	max	
Jukos	0,88	1,15	0,50	2,22	-
Lukoil	81,35	-0,85	31,60	87,00	11,1
Rostelekom	3,30	0,00	1,97	3,78	15,6
Surgutneftegaz	1,44	-3,36	0,66	1,62	15,4
UES	0,65	-0,23	0,28	0,78	23,3

sulgemishinnad, USD, allikas Bloomberg

Londoni börs 24.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus, %	52. nädala		p/e
			min	max	
Barclays	684,00	0,07	513,00	687,50	12,8
BHP Billiton	1021,50	3,08	1075,00	617,00	13,6
British Airways	366,50	-1,18	234,25	379,00	10,2
BP	668,50	1,98	516,00	693,00	10,9
BT	231,75	-0,11	195,75	237,00	12,3
HSBC Holdings	966,00	-0,36	821,50	998,00	12,3
Lloyds TSB	569,00	0,18	435,25	583,00	12,6
Marks & Spencer	571,50	3,72	318,00	580,00	23,7
Reuters	402,25	0,06	346,00	467,75	24,7
Rio Tinto	2848,00	2,71	2954,23	1509,42	13,0
Royal Bank of Scotland	1867,00	0,97	1515,00	1952,00	11,0
Royal Dutch Shell	1840,00	1,88	1597,45	2046,00	-
Unilever	588,00	-0,25	491,50	613,50	16,7

sulgemishinnad, GBP, allikas Bloomberg

Frankfurdi börs 24.03.

aktsia	sulgemis-hind	muutus, %	52. nädala		p/e
			min	max	
Adidas-Salomon	164,52	-0,29	117,65		

EURIBOR	24.03.2006	1 kuu	2,638
	2,904	2 kuud	2,679
		3 kuud	2,741
6 kuud		6 kuud	2,904
	26.09.2005	9 kuud	3,033
	0,726%	12 kuud	3,135

Eesti Pank 24.03.

valuuta	tähis	EEK
Araabia ÜE dirham	AED	3,55807000
Aserbaidžani manat	AZN	14,26680000
Austraalia dollar	AUD	9,25911000
Bulgaaria lev	BGN	7,99957000
Euro	EUR	15,64660000
Hiina jüaan (renminbi)	CNY	1,62738000
Hongkongi dollar	HKD	1,68404000
Horvaatia kuna	HRK	2,13547000
IMF arveldusühik	SDR	18,75250000
India ruupia	INR	0,29251600
Indoneesia ruupia	IDR	0,00142934
Islandi kroon	ISK	0,17918100
Jaapani jeen	JPY	0,11050400
Kanada dollar	CAD	11,19340000
Kasahistani tenge	KZT	0,10223500
Korea won	KRW	0,01334050
Kõrgõzstani sommi	KGS	0,31585400
Küprose nael	CYP	27,18470000
Leedu lilt	LTL	4,53157000
LAVI rand	ZAR	2,06278000
Läti latti	LVL	22,47820000
Malta liir	MTL	36,44710000
Moldova leu	MDL	1,00367000
Norra kroon	NOK	1,96226000
Poola zloft	PLN	4,00598000
Rootsi kroon	SEK	1,67202000
Rumeenia leu	RON	4,45883000
Singapuri dollar	SGD	8,05827000
Slovakkia kroon	SKK	0,41606300
Sloveenia talaar	SIT	0,06529770
Suurbritannia nael	GBP	22,64830000
Šveitsi frank	CHF	9,91743000
Taani kroon	DKK	2,09714000
Tai baht	THB	0,33425500
Taiwani dollar	TWD	0,40002800
Tšehhi kroon	CZK	0,54553300
Türgi liir	TRY	9,70316000
Ukraina grivna	UAH	2,58115000
Ungari forint	HUF	0,05912720
USA dollar	USD	13,06770000
Usbekistani sommi	UZS	0,01082010
Uus-Meremaa dollar	NZD	8,00070000
Valgevene uus rubla	BYR	0,00607552
Venemaa rubla	RUB	0,46925100
Kuld (EEK/oz)	XAU	7184,29000000

Börsikaubad 24.03.

Kütused Rotterdami sadamates (CIF)

	USD/t
Nafta*	63,51
Kerge kütteõli	573,75-575,75
Masuut	297-301
Bensiin	625-629
Diiseli	587,75-589,75

*Brenti segu Londoni rahvusvahelisel naftabörsil (USD/barrel)

Väärismetallid

	USD tr.oz
Kuld	556,75
Höbe	10,6800
Plaatina	1042,00
Palladium	3242,00
1 tr.oz=31,105 g	
Londoni fiksingud	

Värvilised metallid

24. märtsi seisuga

	ühik	ost	müük
Alumiinium	USD/t	2446,0	2447,0
Nikkel	USD/t	14800,0	14825,0
Plii	USD/t	1169,5	1170,0
Tina	USD/t	7800,0	7810,0
Tsink	USD/t	2490,0	2491,0
Vask	USD/t	5145,0	5145,5

Kohv

24. märtsi seisuga

	Arabica (USC)/LB	Robusta (USD/t)
Arabica (USC)/LB	105,30	
Robusta (USD/t)		1121,00
1 LB = 453,59 g		
LIFFE, CSCE		

Suhkur

	valge suhkur(USD/t)	toorsuhkur (USC/LB)
valge suhkur(USD/t)	453,00	
toorsuhkur (USC/LB)		17,13
LIFFE, CSCE		
Allikas: Bloomberg		

Islandi kroon sattus surve alla

Islandi krooni kurss langes peaaegu kahe aasta madalamale tasemele dollari suhtes, sest rahaturufondid keeldusid ostmast kahe Islandi suurima pangaga võlakirju.

Islandi kroon langes USA dollari suhtes 1,9 ja euro suhtes 2,3%. Kaupthing Bank ei suutnud müüa 587 mln dollari väärtuses 30päevaseid võlakirju ja Landsbanki Islandsil jäi müümata 200 mln dollarilise emissiooni. "Spekulandid ründavad Islandi krooni," ütles TD Securities vanemstrateeg Beat Siegenthaler Bloombergile. "Nad näevad seda pangade loomad, märgates nõrgemat ja ründavad."

Märtsis on Islandi krooni kurss kukkunud 11 protsenti. Investorid on murelikud, kartes Islandi majanduskasvu aeglustumist ja pankade poolt liigselt võetud laenu. Investorid müüvad Islandi varasid, mis on neli aastat hästi sisse toonud. Investorid müüvad ja lahkuvad kõrge intressiga riikidest Poolast Uus-Meremaani, kartes, et kõrge intressid mõjuvad majandusele halvasti.

Rahaturufondid pikendasid vanu pikendatavaid võlakirju, kuid uusi ei ostanud, kuna karmid eeskirjad piiravad volatilisust. Samas ei saa fondid raha tagasi, pangad makavad vaid intressi. Merrill Lynchi analüütikud kirjutasid 7. märtsil, et Islandi pankadel on liiga palju lühiajalist võlgu. 14,3 mld dollari suuruse Islandi majanduse juures peaksid pangad maksma tulevat aastat tagasi 17,8 mld dollari ulatuses võlgu.

Romet Kreek

Põhivaluutade kursid 24.03.

	USD		EUR		SEK	
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
ÜLEKANNE						
Tallinna Äripank	13,0051	13,1267	15,6232	15,6701	1,6656	1,6831
Parex Pank	13,0209	13,1123	15,6466	15,6466	1,6650	1,6751

SULARAHA

	ost	müük
Tallinna Äripank	13,0149	13,1390
Parex Pank	15,5800	15,6800
Sularaha	1,6626	1,6835

Läti, Leedu ja Vene valuuta kursid 24.03.

	RUB		LTL		LVL	
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
ÜLEKANNE						
Tallinna Äripank	0,4662	0,4722	4,5070	4,5558	22,3497	22,6051
Parex Pank	0,4668	0,4715	4,5181	4,5453	22,4120	22,5470

SULARAHA

	ost	müük
Tallinna Äripank	0,4678	0,4797

Arvelduskonto ja reservhoiuse intressid

Nordea Pank	EEK, EUR, % päevasaldolt	klient	hõbeklient	kuld klient
arvelduskonto, eraisikud				
kuni 50 000 EEK	0,15	0,30	0,60	
50 000-250 000 EEK	0,25	0,50	1,00	
üle 250 000 EEK	0,45	0,85	1,70	
reservhoiuse, eraisikud				
kuni 50 000 EEK/kuni 3196 EUR	1,65/1,70	1,95/2,00	2,25/2,30	
50 000-250 000 EEK/3196-15 978 EUR	1,75/1,80	2,05/2,10	2,35/2,40	
üle 250 000 EEK/üle 15 978 EUR	1,85/1,90	2,15/2,20	2,45/2,50	

Kommertspankade intressitooted

pank	jooksev hoius %			tähtajaline hoius %									
	keskmiselt kuu jäägil	kuu püsijäägil	minimaalne püsijääk	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	min summa		
Sampo Pank	0,25	0,25**	-	2,15	2,30	2,35	2,45	2,55	2,60	2,60	1000/5000(4)		
Sampo Pank(3)	0,30	-	-	2,25	2,35	2,40	2,50	2,60	2,70	2,70	1000/5000(4)		
Krediidipank	0,30	0,30	-	2,40	2,45	2,50	2,65	2,80	3,00	3,10	1000/3000(4)		
SEB Eesti Ühispank	0,20	0,25	-	2,30	2,33	2,36	2,45	2,55	2,75	2,78	2000*		
Hansapank	0,20	-	-	2,25	2,35	2,45	2,45	2,65	2,65	2,65	3000		
Tallinna Äripank	0,20	0,20	-	2,00	2,00	2,10	2,30	2,40	2,65	2,70	1000		
Tallinna Äripank(3)	0,20	0,20	-	2,35	2,40	2,45	2,55	2,60	3,05	3,10	100 000		
Nordea Pank	kuni 1,70 (vt arvelduskonto ja reservhoiuse tabel ülal)	-	-	2,38	2,40	2,45	2,65	2,80	3,00	3,00	5000 EEK		
Parex Pank	2,00	-	-	2,50	2,55	2,65	2,70	2,75	2,80	3,00			
SBM Pank	0,25	0,30	-	2,35	2,40	2,50	2,55	2,80	3,10	3,50	5000 EEK		

Forward-tehingute kursid Eesti pankades 20.03.

	USD		EUR		SEK	
	ost	müük	ost	müük	ost	müük
Nordea Pank						
spot	13,0287	13,0316	15,6455	15,6475	1,6600	1,6614
1 nädal	13,0225	13,0261	15,6447	15,6476	1,6602	1,6617
1 kuu	13,0063	13,0122	15,6443	15,6500	1,6611	1,6629
3 kuud	12,9617	12,9726	15,6436	15,6556	1,6625	1,6650
6 kuud	12,8937	12,9136	15,6411	15,6646	1,6641	1,6679
9 kuud	12,8328	12,8607	15,6424	15,6764	1,6656	1,6706
12 kuud	12,7809	12,8103	15,6416	15,6864	1,6673	1,6726

Kontaktandmed

- SEB Eesti Ühispank** – Tornimäe 2, Tallinn tel 665 5100
- Hansapank** – Liivalaia 8, Tallinn tel 631 0310, faks 631 0410
- Eesti Krediidipank** – Narva mnt 4, Tallinn tel 669 0900, faks 661 6037
- Tallinna Äripank** – Vana-Viru 7, Tallinn tel 668 8088, faks 668 8089
- Nordea Pank** – Hobujaama 4, Tallinn 10151 tel 628 3300, faks 628 3201 e-post: tallinn@nordea.com, www.nordea.ee
- Sampo Pank** – Narva mnt 11, Tallinn 15015 tel (24h) 680 0800, e-post: info@sampopank.ee, www.sampo.ee
- SBM Pank** – Pärnu mnt 12, Tallinn 10158 tel 680 2500, faks 680 2501
- Parex Pank** – Rootsikrantsi 2, Tallinn 10119 tel 611 0200, faks 611 0244, parex@parex.ee

Деловые Ведомости 19. aprillil ilmub Delovõje Vedomosti eriväljaanne

TEHNIKA

- DigitTV Eestis
- Kas tavaline, vedelkristall- või plasmakuvar: mis on kõige parem?
- Multifunktsionaalsed printerid kontoris
- Kaamerad harrastajale ja profile
- Ehitame koduvõrgu
- Kuidas valida kontorisse videoprojektorit
- Valvekaamerad täiustuvad
- Smart Phone - kommunikatsioon äri- ja era kasutuses
- Soovitused DVD-mängija ja mängukonsoolide ostmisel
- MP3-mängijad, diktofonid, mälukaardid ja muu kasulik kila-kola
- Erineval tehnikal erinev garantiaeg

Reklaami projektijuhid:
Toivo Repnau • 667 0030
toivo.repnau@aripaev.ee

Erilehe toimetaja:
Nadezhda Bersenjova • 667 0038
nadezhda.bersenjova@aripaev.ee

Reklaampinna broneerimine kuni 5. aprillini.

Seoses müügi mahuga peatse suurenemisega vajame oma tublisse müügimeeskonda

Uusi töötajaid,

kelle ülesandeks on Äripäeva toodete aktiivne müük telefoni teel.

Eeldame väga head sulist ja kirjalikku eesti keele oskust ning head arvutitundmist, samuti huvi majanduses toimuva vastu, head suhtlemisoskust, kohusetundlikkust ning toimetulekut pingelistes olukordades.

Pakume telefonimüügi alast väljaõpet, osalist tööaega 4h päevas (kl 8.45-12.45 või 13-17), head palka, sõbralikke töökaaslast, kaasaegseid töötingimusi ning arenemisvõimalust.

Sooviavaldus ja CV märgusõnaga "telefonimüük" palume saata kuni **31. märtsini** aadressil Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn või e-postiga sirje.lill@aripaev.ee. Info telefonil 667 0040, Sirje Lill.

Äripäeva rubriigitõimetuse keskendub temaatilistele rubriikidele ja eriväljaannetele. Rubriigitõimetuse koostab 9 rubriiki ja Puhkepäeva.

Seoses töömahu suurenemisega vajame

logistika valdkonna toimetajat

- Toimetaja põhiülesanded on:**
- toimetada transpordirubriiki ja eriväljaandeid
 - kirjutada artikleid erinevatesse Äripäeva väljaannetes
 - osaleda Äripäeva Kirjastuse erakorralistes ja uutes projektides

- Hea toimetaja:**
- hoiab end kursis logistikas toimuvaga nii Eestis kui maailmas
 - peab loomulikuks iseseisvust ja initsiatiivikut
 - on kohusetundlik ja süsteemne
 - omab algeadmisi ajakirjanikutööst või on need valmis omandama
 - tuleb toime ingliskeelse tööalase suhtlemisega

Toimetaja saab Äripäevas töötades: mitmekesise ajakirjanikutöö kogemuse, teostada oma ideid, moodsa töökeskkonna ja toetava meeskonna, koolitust, võimaluse töötada osaliselt kodubüroos

Kandideerimiseks palun saada oma avaldus ja CV hiljemalt **7. aprilliks** aadressil malle.heerde@aripaev.ee. Märgusõnaks "Logistika toimetaja".

Tööandjad maksavad ületulijatele tasu

Olukorras, kus otse-pakkumised ja üleostmine töötajate värbamisel kogub tuure, on turule tulnud uus motivatsioonivahend – ületulemise tasu.

Merike Lees
merike.lees@aripaev.ee

Präänikud, mida sihtotsingute tegemisel töötajatele pakutakse, sõltuvad eelkõige konkreetsest töötajast. Tippjuhile ei ole põhipalk motivaatoriks, talle on oluline väljakutse, uus valdkond, uued turud; spetsialisti puhul on oluline rahaline pool ja töö sisu, mis peaks olema olemasolevast tööst sügavam, rääkis personalitsingufirma Fontes partner Eva Lelumees. "Spetsialistide motiveerimiseks on kasutatud ülemineku- või sisseelamistasu, kus tööleasumisel makstakse töötajale korraga kätte ühe või kahe kuupalga suurune summa," rääkis Lelumees.

Konsultatsioonifirmade keti J. Friisberg & Partners ning IIC Partners partneri Igor Pässi sõnul meelitavad sama valdkonnas ettevõtte töötajaid ainult rahaga. "Raha peab olema selline, et kui kotike pähe kukub, oleks raha kõlminat kuulda," märkis Päss. "10–20protsendilise palgatõusuga täna enam kedagi ei osta. Pakkumisi tehakse 30–50 protsendiga."

Lelumehe sõnul ei ole oluline mitte põhi-, vaid kogupalk, mida inimene teenib, ja eri firmadel on siin erinevad võimalused pakkuda töötajale näiteks võimalust saada osa optsioonist või kasumijaotusest.

Sampo Panga personalijuht Liina Oks tunnistas, et nemad on töötajaid üle ostnud, "sest mõnikord peab". Tippspetsialistile pakkumist tehes on Oksa sõnul selge, et püütakse leida temale rahuldav palgataase. "Materiaalne heaolu annab rohkem võimalusi enesearenguks ja kindlustunde, et elu kvaliteet ei lange," lausub Oks.

Pirita TOP SPA hotelli personalijuht Tiiu Vilms ei eitanud samuti, et nemad on töötajaid üle ostnud. "Kindlasti oleme," kinnitas ta. Üleostmine on puudutanud eelkõige võtmeisikuid ja spetsialiste, kellele saab rohkem lubada nii rahas kui ka kaudsetes kategooriates. Häid teenindajaid on Vilms lihtsalt üle kutsunud, motiveerides neid hea õhkkonnaga.

Coca-Cola HBC Baltimaade personalijuht Kadi Tartu suhtub värbamiskõnelustel kõrge palga küsijatesse umbusklikult, sest ei ole nende lojaalsuses kindel.

Foto: Raul Mee

Fazer Eesti (Fazer Amica) personalijuhi Kristi Mikiveri sõnul ei ole nemad veel töötajaid üle ostma pidanud, kuid see aeg tuleb iga päevaga järjest lähemale.

Juba on Fazer Amica hakanud teadlikumalt tegelema töötajate imagoga lisaks kaubamärgile. Analüüsitakse töötajate rahulolu-uuringu tulemusi ja leitakse sealt infot selle kohta, mida töötajad väärtustavad.

Mikiveri sõnul tuleb töötaja värbamisel kasutada erinevaid tehnikaid ja argumente, mis konkreetsele inimesele mõjuks.

"Klaverit mängides ühte ja sama klahvi tagudes muusikat ei mängi," märkis Mikiveri.

Coca-Cola HBC Baltimaade personalijuhi Kadi Tartu on viimase aasta jooksul tippspetsialiste ja -juhte otsides puutunud kokku kandidaatidega, kes on pannud ettevõtte endi kättesaamise pärast aina suuremaid

palganumbreid pakkuma. Selliste inimeste puhul ei saa aga olla kindel, et ta homme või paari kuu pärast ei lähe järgmise töötajajuurde, kes pakub rohkem, sõnas Tartu.

"Meie pakume töötajatele teravilklit motivatsioonipaketi, mis sisaldab lisaks palgale muid motivaatoreid ja soodustusi," ütles Tartu.

Coca-Cola HBC Eestis vaadatakse palgad igal aastal üle ja tehakse vajalikud korrektuurid eesmärgiga olla proaktiivne ja hoida palgatase konkurentsivõimeline.

Elisa Eesti personalijuhi Agne Aija sõnul on su-

natud pakkumiste tegemine muutunud oluliselt populaarsemaks, samas on see äärmiselt aeganõudev ja kulukas protsess. Suunatud pakkumise puhul pakutakse inimesele ca 25% tema praegusest palgast suuremat töötasu, ütles Aija personalitsingufirmadele viidates.

TEISE FIRMASSE ÜLEMINEKUT SOODUSTAB TÖÖANDJA KEHV PERSONALITÖÖ

töötajat on võimalik üle osta, kui

- 1 töötaja on end ühel ametikohal ammendanud
- 2 töötajal puudub võimalus karjääriks ja arenguks
- 3 firma sisekliima on muutunud negatiivseks
- 4 töötaja ei tunne ennast õiglaselt tasustatuna
- 5 töötasu ja motivatsioonisüsteem ei vasta kvalifikatsioonile
- 6 firma imago on muutunud negatiivseks
- 7 töötajal puudub turvatunne tuleviku suhtes

olemasoleva töötaja üleostmise võimalust vahendab

- 1 firma positiivne sisekliima
- 2 firmasisene karjäärivõimalus
- 3 töötajate koostöö- ja arendusprogrammid
- 4 töötaja õiglane ja läbipaistev tasusüsteem
- 5 turunõuetele vastav töötasu ja motivatsioonisüsteem

Sihtotsingu edukuse tagab kopsakas motivatsioonipaket

- 1 hea ja sobiv pakkumine, mis vastab kandidaadi:
 - enesehinnangule
 - karjääriootustele
- 2 pakutav motivatsioonipaket 30% või enam

Allikas: Igor Päss, J. Friisberg & Partners, Äripäeva seminar "SOS tööjõuturul. Kuidas värvata tööjõudu tühja turu tingimustes?"

Autor: Agnes Kato

üks küsimus

Väidetavalt ei pea töötaja hüvitama töötaja esmaseid prille, kuna need võivad olla tingitud töötaja vanusest. Samuti ei kompenseerita prille osalise tööajaga töötajatele. Kas selline määruse tõlgendus on õige?

Kompenseerida tuleb ka esimesed prillid

Tiina E. Tammeleht
EAKLi õigussekretär

Määrus kohustab töötajat korraldama töötajale, kes vähemalt poole oma tööajast töötab kuvariga, tervisekontrolli tööle asumise esimese kuu jooksul, hiljem tervisehoiarsti ettenähtud ajal, kuid mitte harvem kui kolme aasta tagant.

Kui töötaja pole seda teinud ega oma kohustust täitnud, siis ei ole mõtet hakata keerutama, vaid tuleb arstiõendi alusel mõistlikus ulatuses prillid või muud abivahendid kas hankida või kokkuleppel töötajaga kompenseerida. Töötaja ei pea minema küsima tervisekontrolli, sinna peab teda saatma töötaja. Kui töötaja seda ei teinud, on see tema viga.

Määrus näeb ette, et prillid või muud nägemise abivahendid kompenseeritakse töötajatele, kes vähemalt poole oma tööajast töötavad kuvariga.

Siin ei ole öeldud, et tööpäev peaks olema kaheksa tundi, jutt on töötaja tööajast. Kui inimesel on neljatunnine tööpäev, siis määruse järgi peab ta vähemalt kaks tundi töötama kuvari taga.

„Töötaja ei pea minema küsima tervisekontrolli, sinna peab teda saatma töötaja. Kui töötaja seda ei teinud, on see töötaja viga.“

TEISTMOODI KOOLITUSED*

- Naerukoolitus
- Emotsionaalne vastupidavus
- Lõhn ja emotsioonid. Lõhn ja töökeskkond
- Siidimaal
- Öhtukoolitused Tallinnas
- Loovus tööpostil
- Sisekoolitajate koolitus
- Teenindusala konkurentsieelised
- Interaktiivsed kogemuslikud koolitused

* Lühij- ja täispäeva koolitused üle Eesti oma ala fännidelt

STABILITY CONSULTING

Stability Consulting
www.stability.ee info@stability.ee
tel 646 1876

EMI EWT
IDA-LÄÄNE KOOLITUSE AS

Tel 654 2001, faks 677 9845
Sütiste tee 21, ruum 238
www.emiewt.ee
ewt@emiewt.ee

RIIGIHANKE KUTSEDOKUMENTIDE VORMISTAMINE
30. märts, Tallinn Hind:1900.- + KM

ARENGUVESTLUSED
04. aprill, Tallinn Hind:2500.- + KM

UUS! HEA TEENINDAJA - KAS MÜÜT VÕI TEGELIKKUS?
11.-12. aprill, Tallinn Hind:3600.- + KM

JUHI FINANTSKURSUS (bilanss ja raamatupidamine)
11.-13. aprill, Tallinn Hind:6500.- + KM

Äripäeva Raamatuklubi

VEERGPärnu mnt 105,
19094 Tallinn
Tel 667 0108
Faks 667 0444
klubi@aripaev.ee
www.aripaev.ee/
raamatuklubi**Eestis nähti lillat lehma****Rain Rannu hindab lillasid lehma – tooteid, mis müüvad end ise.**

Seth Godini järgi on lilla lehm toode, mis reklaami ei vaja ja müüb end ise, paistes mustvalgest karjast kergesti välja. Näide sellisest tootest on Skype'i internetitefon. Skype jõudis kolme aasta jooksul end kordagi reklaamimata 200 miljoni kliendini ja kasutajate arv kasvab jõudsalt edasi. Miks? Sest Skype on lilla lehm – erakordne toode, mis müüb end ise.

Loomulikult ei saa igast firmast teha uut Skype'i. Kas lillaks lehmaks olemise privileeg on siis reserveeritud vaid uutele, riskikapitali toega finantseeritud toodetele ja teenustele?

Õnneks mitte – sest kui oleks, poleks enamikul meist Godini raamatut vaja. Godin aga toob rohkelt näiteid, et märkimisväärsed tooted on igal pool.

Mulle meeldib Kadarbiku smuuti – mitte sellepärast, et ta on hea maitsega (mida ta on), vaid seepärast, et ta on suutnud end teles reklaamimata kaupluselettelid selgelt nähtavale kohale saada ja eristuda. Mulle meeldivad Pärnus tehtud pehmed helkurid – need hakkavad kohe teiste seast silma. Mõlemad on erilised tooted, mille inimesed reklaamimatagi üles leiavad.

RAIN RANNU,
ettevõtja, Mobi turundusjuht**AVARAM SILMARING**

Üldharivaid raamatuid on aeg-ajalt ikka kasulik lugeda. Mõni aeg tagasi ilmus eesti keeles ilms üks selline – Tory Czartowski "500 kuulsamat kaubamärki". Selle teatmeteose rohkem kui 400 leheküljele on koondatud lood maailma kõige tuntumatest ja edukamatest kaubamärkidest alates esimeste eraettevõtete tekkimisest 18. sajandi lõpus. Lugeja ette on toodud üle 500 kaubamärgi Adidasest Yamahani koos nende asutajate, geograafilise päritolu, nime tähenduse ja arengulooga aastakümnete vältel ning nendega seotud leiutiste ja uuendustega.

"500 kuulsamat kaubamärki"

ÄPRK

RAAMATUKLUBI LIIKME VÕIT

- Igakuiselt klubiliikme postkasti saadetakse klubileht Äripäeva Raamatuklubi Uudised annab ülevaate uutest eestikeelsetest majandus- ja juhtimisalastest raamatutest, samuti tutvustab pikemalt uusi klubiraamatuid.
- Võlgnevusteta klubiliikmele toob kuller pärast tellimuse esitamist arvega koos ka raamatu.
- Äripäeva raamatud on klubiliikmele alati kuni 30% soodsamad.
- Aasta jooksul vähemalt 7 raamatut tellinud klubiliige saab endale Äripäeva raamatute seast jõulukuingi valida.
- Aasta jooksul vähemalt 3 raamatut ostnud klubiliikmed osalevad suures aastaloosimises.

TEATED

- Äripäeva Raamatuklubiga liitumiseks või raamatute tellimiseks helistage telefonil 667 0108, saatke e-kiri klubi@aripaev.ee või külastage lehekülge <http://www.aripaev.ee/raamatuklubi>
- Raamatuklubi liikmed, kelle postkasti ei ole jõudnud uus klubileht "Äripäeva Raamatuklubi Uudised", andke teada telefonil 667 0108 või saatke e-kiri klubi@aripaev.ee. Elektrooniliselt leiate kataloogi aadressilt <http://www.aripaev.ee/raamatuklubi>.

Äripäeva Raamatuklubi juht Ülle Ergma
projektijuht-toimetajad Violetta Riidas, Liina Leiten
reklaamimüügi projektijuht Piret Veski, assistent Triin Piile
kliendihaldurid Liina Pärtel, Kristina Pukk, Hetti Nessler

Avalduse tagasivõtuga peab teine pool nõustuma

Juba esitatud töölepingu lõpetamise avaldusest saab loobuda ehk seda tagasi võtta vaid teise poole nõusolekul.

Töövaidluskomisjon arutas juhtumit, kus töötaja töötas koolis õpetajana määramata ajaks sõlmitud töölepingu alusel. Töötaja ütluste kohaselt esitas ta tööandja survel 6. juunil avalduse töölepingu oma soovil lõpetamiseks 31. augustist. Tööandja ütluste kohaselt olevat tema asemele juba uus õpetaja. Järgmisel päeval esitas töötaja aga uue avalduse eelmise tühistamiseks. Tööandja võttis selle vastu.

Augusti alguses leidis töötaja aga, et koostööst nagunii midagi välja ei tule ning esitas 10. augustil uue avalduse töölepingu oma soovil lõpetamiseks, mille tööandja ka 31. augustil rahuldas. Töötaja aga nõudis töövaidluskomisjoni kau-

Thea Rohtla
Tallinna ja Harjumaa töövaidluskomisjoni esimees

du oma töölepingu lõpetamise ebaseaduslikuks tunnistamist ja hüvitise väljamõistmist põhjendusega, et tegelikult tal puudus soov töölt lahkuda: avaldused esitas ta pärast seda, kui talle teatati tema asemele uue töötaja olemasolust.

Tööandja avaldaja nõuet ei tunnistanud ja selgitas, et töötajaga toimus küll 6. juunil vestlus lastevanemate pretsioonidest õpetajale, kuid avaldust temalt töölepingu lõpetamiseks ei nõutud, mingit sündi ega vägivalda temalt töölepingu lõpetamise avalduse saamisest ei olnud.

7. juunil loobus töötaja oma avaldusest, mida tööandja akt-

septeeris ning temaga polekski töölepingut lõpetatud, kui ta 10. augustil poleks esitanud uut avaldust, milles soovis siiski oma soovil töölt lahkuda. Tööandja leidis, et töötaja tööleping lõpetati seaduslikult ja hüvitise nõudeks alus puudub. Töövaidluskomisjon leidis, et töötaja avaldus ei kuulu rahuldamisele. Töötaja oli kohustatud määramata ajaks sõlmitud töölepingu oma soovil lõpetamiseks sellest ette teatama vähemalt ühe kuu.

Töötaja esitas vastava avalduse õigeaegselt, tingimusteta ja kirjalikus vormis. Esitades järgmisel päeval uue avalduse eelmise tühistamiseks, oli tööandjal õigus seda kas rahulda või mitte. Kool nõustus õpe-

taja töösuhte jätkamisega (ei olnud teadlik võimalusest mitte aktsepteerida töötaja teist avaldust).

Komisjon leidis, et tööandjal oli igati õigus ja seaduslik alus õpetaja töölepingu lõpetamiseks tema algatusel pärast jär-

jekordse töölepingu lõpetamise avalduse saamist. See oli esitatud nõuetekohases vormis, tööandja nõustus ka lühema etteteatamisajaga. Poolte ja tööandja tunnistaja ütlustega pole tõendatud, et töötajale

mingilgi viisil oleks avaldatud survet nii esimese kui ka teise avalduse kirjutamiseks. Töölepingu lõpetamisel ei rikutud ka selleks sätestatud protseduuri-reegleid, mistõttu puudus töötajal alus ka hüvitist nõuda.

„ Esitades järgmisel päeval uue avalduse eelmise tühistamiseks, oli tööandjal õigus seda kas rahulda või mitte.

Otsekorraldusega maksmisel on vaja kulu tõendamiseks algdokumenti

Otsekorraldusega makstes peab FIE-l tehtud väljamõeldud kuludesse kandmiseks olema algdokument.

Praegu meelivad kõik, kes midagi regulaarselt tarbitavat müüvad, ostjaid otsekorralduslepinguid sõlmima. Kui aga ostjaks on ettevõtja, võib tal tekkida üks ebamugav probleem: kuludesse kandmiseks ei ole algdokumenti.

Meil võib ettevõtluse kuludesse midagi kanda ainult siis, kui on olemas raamatupidamise seaduses nõutavate rekvisiitidega algdokument. Nii on tulumaksuseaduse sõna-sõnalt öeldud ja sellest kõrvale hiilida ei õnnestu. Aga mitte kõik, kes otsekorraldusi soovivad, ei taha ostjale arvet saata.

Riigikohus on otsustanud, et pangalaekannete eest võeta-

Olavi Kärsna
ettevõtluskonsultant

„ Ise algdokumendi koostamine on oma kohal näiteks siis, kui mobiiltelefoni kasutatakse kõnekaardiga ning sinna laetakse ise täiendavalt raha.

vat tasu saab kuludesse kanda ainult pangakonto väljavõtte alusel ega ole vaja minna pangast nende kohta arvet küsima, aga see on väga spetsiifiline asi ja ma ei usu, et kohus samamoodi näiteks ajakirjanduse või elektri eest otsekorraldusega maksmise kohta otsustaks.

Raamatupidamise seadus ei ütle, et algdokument saab tekkida ainult müüjalt ostjale. See peab kirjeldama tegelikult toimunud tehingut ning sisaldama kõiki nõutud andmeid: number, kuupäev, müüja ja ostja aadressid-nimed, tehingu sisu ja makstud kroonid ning veel ostja allkirja – kui tema kuludest rääkida. Nii et ostja võiks ühest küljest ka ise algdokumendi valmis kirjutada, kui tehing tegelikult aset on leidnud. Kui müüjaks on tõesti Eestis tegutseva firma, on ka kontrollimine võimalik.

Aga alati on igatpidi parem, kui arve saadakse müüjalt. Seepärast nõudke otsekorraldustega makstes, et teile saadetaks ka arved. Tihti on olnud nimelt nii, et kui ei küsi, siis nad ise ei saada, aga kui küsida, siis vastu

ka ei vaidle. Kui vastu puigeldakse, tehke kõvemalt häält.

Ise algdokumendi koostamine on oma kohal näiteks siis, kui mobiiltelefoni kasutatakse kõnekaardiga ning sinna laetakse ise täiendavalt raha. Loomulikult ei tea telefonifirma selle kohta arvet esitada, aga kuna kõik on tegelik ja kontrollitav, võib ettevõtja ise algdokumendi kokku panna. Ärge lootke selle peale, et ehk teeb riigikohus ka selle kohta erandi!

Ka maksekorralduse annab algdokumendiks arendada, ainult siis peab sellele kirjutama rohkem, kui seda tavapäraselt tehakse. Internetipangas näiteks ei pruugi ostja ja müüja aadressid ära mahtuda. Need peab siis pärast väljatrükkimist käsitsi juurde kirjutama.

Küsi julgelt!

Kui sul on ARIVALDKONDA puudutavaid küsimusi, millele saaksid vastuse anda jurist või konsultant, siis mine ärikoolituse rubriiki Äripäeva veebikeskkonnas www.aripaev.ee ja kirjuta oma küsimus sinna. Äripäeva temaatikaga ühtivate küsimuste vastuse saad mõnest järgmisest ärikoolituse rubriigist.

Earn Executive MBA degree within the network of executives!

International part time program for managers to encourage new leadership thinking based on DIFFERENTIATION and SUSTAINABILITY.

- Degree – Executive Master of Business Administration
- International faculty - 80%
- Maximum group size – 25 participants
- Monthly modules – Wednesday through Saturday

Application for the program by May 31, 2006.

EXECUTIVE MBA
THE POWER OF VISION

Executive MBA program
Tel.: +371 7015838
E-mail: emba@sseriga.edu.lv
www.executive.lv

RĪGAS EKONOMIKAS AUGSTSKOLA
STOCKHOLM SCHOOL OF ECONOMICS IN RIGA

KOOLITUSKALENDER IGAL ESMASPÄEVAL
1 RIDA 295.00 TELEFON 667 0105

aeg, koht	nimetus (kellele)	kursuse temaatika	lektorid	hind	firma kontaktandmed
INFOKOOLITUS 12.04.; 19.04. vene keeles 13.04.; 20.04. eesti keeles kl 17.45 Rävala pst 5, Tallinn 4. korrus	kaasaegsete investeerimismeetodite tutvustus	seminar on mõeldud algajatele; Admiral Investments ASI tutvustus; valuutaturgude tutvustamine ja ülevaade; valuutaturul kauplemise võimalused, riskid ja põhimõtted; võrdlus aktsiaturgudega; Admiral Investments ASI pakutavad teenused; koolituse (3 nädalat) kava ja kirjeldus		tasuta	Admiral Invest AS Rävala pst 5, Tallinn tel 630 9303, koolitus@forextrade.ee koolitusluba nr 3166 HM

PÕHI- JA KESKHARIDUS VÄLISMAAL

Suurbritannia, Iirimaa, USA, Kanada, Argentina, Brasiilia, Mehhiko, LAV, Belgia, Soome, Holland, Norra, Saksamaa, Šveits, Taani, Itaalia, Prantsusmaa, Hispaania, Jaapan jm	2006/2007 õppeaastaks põhikool alates 14. eluaastast; keskkool alates 16. eluaastast; kultuurivahetusprogramm alates 15. eluaastast	A-level-keskharidus Suurbritannias! Võimalus omandada kõrgelt hinnatud Inglise keskharidus nii riiklikes kui ka erakoolides. The International Baccalaureate on rahvusvaheline keskharidusprogramm. Õppekeelteks on inglise, prantsuse või hispaania keel. Kultuurivahetusprogramm – õppeaasta välismaal!			International Language and Education Centre EVENOR Tartu mnt 43/F.R.Kreutzwaldi 24, Tallinn Tel 648 5441, 648 5501 www.evenor.ee, mail@evenor.ee Võimalus taotleda tulumaksu tagastamist!
---	---	--	--	--	---

KEELEÕPE JA SUVELAAGRID VÄLISMAAL

Suurbritannia, Šotimaa, Iirimaa, Malta, USA, Kanada, Prantsusmaa, Saksamaa, Austria, Hispaania, Itaalia jm	Lastele alates 8. ja täiskasvanutele alates 16. eluaastast. Tutvu riigiga, õpi ja lahuta meelt. Soovi korral kaks nädalat või lausa kogu suvi!	Individuaalselt iga nädal; grupeeritud 04.07.–16.07. Chesterisse, 20.07.–31.07. Londonisse. Keeleõpe 12–30 tundi nädalas, lisaks mitmekesine ekskursiooni-, spordi- ja vabaajaprogramm.	kvalifitseeritud õpetajad, kes räägivad õpetatavat keelt emakeelena	12 500 kr grupi ees Londonis; 19 000 kr Chester	International Language and Education Centre EVENOR Tartu mnt 43/F.R.Kreutzwaldi 24, Tallinn Tel 648 5441, 648 5501 www.evenor.ee, mail@evenor.ee Võimalus taotleda tulumaksu tagastamist!
--	--	---	---	--	---

KREDIIDIHOLDUSKOOLITUS

30.–31.03. Laulasmaa Resort Hotell ja SPA	CA KOOLITUSED – 2päevane krediidihalduskoolitus	krediidijärevalve, krediidiriskide hindamine, kuidas nõuda võlga kliendisuhet rikkumata, suhtekorralduste lahendamise, tööstress, võlanõuete müük, maksekäitumise olukord Eestis, muudatused pankroti- ja likvideerimismenetluses	Siiri Kõiv , krediidijärevalve spetsialist; Ülle Kalvik , Tallinna Eramerekooli kriisiabi koolitaja; Silver Vahur , Intrum Justitia ASI Baltikumi müügi- ja turundusjuht; Eva Laks , Intrum Justitia ASI jurist	3490 kr + km / 2 päeva (hinnas sees ööbimine, spaaprotseduurid, veekeeskuse kasutamine, toitlustamine); kutsu oma 3 kolleegi koolitusele, saad ise tasuta või kogusummalta 25% soodustust!	Turunime CA KOOLITUSED kasutab Credit Administration OÜ, mis on Eesti kapitalil põhinev kliendi- ja krediidihalduskoolituse korraldaja ettevõtte. 2005. aastal osales CA KOOLITUSED poolt läbi viidud koolitustel ning õppepäevadel ligi 250 ettevõtet. Info ja registreerumine tel 51 60 766; ca@ca.ee; www.ca.ee
--	--	---	---	--	--

RUBRIIK SEMINARIRUUMIDE RENT IGAL ESMASPÄEVAL
1 RIDA 413.00 TELEFON 667 0105

korraldaja, kontaktandmed	ruumi suurus (m ²)	iste-kohti	hind/ühik	hinna sees	lisatasu eest	majutus-kohti	soodustused	lisainfo
Comfort Hotel Oru*** Narva mnt 120b, Tallinn Tel 603 3300, faks 601 2600 sales@oruhotel.ee www.oruhotel.ee	Conference Conf. 2 Conf. 3 Meeting Room	70 40 25 30	450 kr/h, 3300 kr/päev 300 kr/h, 2000 kr/päev 280 kr/h, 1800 kr/päev 280 kr/h, 1800 kr/päev	grafoprojektor, pabertahvel, TV, video, ekraan, CD-raadio, internet	dataprojektor, paljundus, faks, toitlustamine, kohvipausid	93	kokkuleppel	tasuta valvaga parkla, hea ligipääs ühiskondliku transpordiga, toitlustamine hubases à la carte restoranis, mitmekülgne valik kohvipause, võimalik korraldada firmapidusid ja sünnipäevi, luksustik saun koos eesruumiga
Hotell Dzingel Männiku tee 89, Tallinn Tel 610 5300 www.dzingel.ee hotell@dzingel.ee	A-saal 45 B-saal 52 C-saal 200 D-saal 117 F-saal 55 G-saal 70 H-saal 22	30 20 170 70 30 45 20	800 kr/päev 700 kr/päev 1200 kr/päev 1000 kr/päev 800 kr/päev 900 kr/päev 700 kr/päev	TV, video, grafoprojektor, pabertahvel, CD-mängija, WiFi	toitlustamine gruppidele, kohvipausid, koopiad, video-dataprojektor, sünkroontõlkeaparatuur	550	kokkuleppel	grillrestoran, 2 sauna, tasuta traadita internet (WiFi); tasuta parkimine valvaga parklas
TTÜ Sütiste Maja OÜ Sütiste tee 21, Tallinn Tel 626 8110, 620 3681 Faks 620 3681	450 136 70 52 37	355 100 36 26 16	1180 kr/t, 8260 kr/päev 250 kr/t, 1500 kr/päev 200 kr/t, 1200 kr/päev 200 kr/t, 1200 kr/päev 150 kr/t, 900 kr/päev	grafoprojektor, paber- ja plasttahvel, video- ja kassetmak, TV, saalis helivõimendus ja mikrofonid	dataprojektor, arvuti, kohvipausid, toitlustamine, valguskoopiad, majutus			parkimine; hea ligipääs ühiskondliku transpordiga
Uniquestay Hotels Tallinn Toompuiestee 23, Tallinn Tel 660 0700, faks 661 6176 info@uniquestay.com www.uniquestay.com	Tricky Ants konverentsiruum 157 Sinine Ruum 22 Roheline Ruum 36 Punane Ruum 36	150 30 35 35	4000 kr/pool päeva; 6000 kr/päev 2000 kr/pool päeva; 3000 kr/päev " "	dataprojektor, ekraan, pabertahvel, paberid, pliiatsid, lauavesi	valguskoopiad, faksi saatmine, arvuti, printer, helivõimendus, tõlketeenused, transport, toitlustamine	150	korporatiivklientidele	tasuta parkimine; saun, massaaž; restoran
Meriton Grand Hotel Tallinn Toompuiestee 27, Tallinn Tel 667 7111 reservations@meritonhotels.com www.meritonhotels.com	Grand Panorama 75 C. R. Jakobson 75 Eduard Tubin 42 Lydia Koidula 33 Johann Köhler 29 Eduard Wiiralt 23 Jakob Hurt 15	55 80 40 30 22 14 8	1000 kr/t, 5500 kr/päev 700 kr/t, 5000 kr/päev 500 kr/t, 3000 kr/päev 400 kr/t, 2600 kr/päev 300 kr/t, 2200 kr/päev 300 kr/t, 2200 kr/päev 200 kr/t, 1500 kr/päev	pabertahvel, ekraan, kirjutusvahendid ja paber, grafoprojektor, TV/video (ettetellimisel)	dataprojektor, sünkroontõlge, arvuti, printer, toitlustamine, paljundus, faks, transport	164		tasuta parkimine, restoran, kohvik, saun; võimalik korraldada sünnipäevi, firmapidusid, pulmi, vastuvõtte; catering
Hotell Peoleo Pärnu mnt 555, Laagri Tel 650 3965, faks 650 3900 hotel@peoleo.ee www.peoleo.ee	Olev 10 Sulev 60 Kalev 136	14 56 144	150 kr/t, 600 kr/päev 200 kr/t, 800 kr/päev 300 kr/t, 1200 kr/päev	pabertahvel, grafoprojektor, ekraan, videomagnetofon, televiisor	video- ja diaprojektor, printer, sünkroontõlkeaparatuur, telefoni- ja internetiteenus, koopiad	106	mitme saali üheaegne kasutamine, saali kasutamine mitu päeva, lepingupartnerid	palju tasuta parkimiskohti, toitlustamine restoranis, soodsad rühmamenüüd al 96 kr, kohvipausid, saun
Taastusravikeskus Estonia AS Tammisaare pst 4a, Pärnu Tel 447 6905 estonia@spaestonia.ee	Roheline saal 80 Nõupidamiste saal 40 Roheline klubiruum 30 Pargi seminarsaal 80	50 14 15 40	250 kr/t, 1500 kr/päev 100 kr/t, 900 kr/päev 150 kr/t, 1200 kr/päev 200 kr/t, 1350 kr/päev	pabertahvel, markerid, grafoprojektor, grafopliiatsid e laserusutaja, ekraan, TV, videomak	internetiühendus, koopiade tegemine, kirjatarded jm	480	kokkuleppel	spaaprotseduurid, saunad, ujula, jõusaal, buffet-restoran; majakülalastajatele tasuta ujumine ja saun hommikul; hinnad kehtivad kl 8–20, muul ajal lisandub 25%
Grand Hotel Viljandi AS Tartu 11/Lossi 29, Viljandi Tel 435 5800 Faks 435 5805	Konverentsiruum 111 Valge saal 35 Nõupidamisruum 23	85 30 12	200 kr/t, 1000 kr/päev 150 kr/t, 800 kr/päev 100 kr/t, 500 kr/päev	grafoprojektor, ekraan, pabertahvel, pliiatsid, TV, video- ja kassetmak	video-dataprojektor, personaalarvuti nõupidamisruumis; presiidiumilaua võimendus; raadiomikrofon; laserpointer; videokamera; printimis-, paljundamis- ja telefonikõnede teenus; toitlustamine; catering; transport	83	majutus kokkuleppel	saunakompleks (mullivann, auru- ja Soome saun); tervisekeskus (pärl-ürdivann, parafiin kätele ja jalgadele, parafiin-osokeriit aplikatsioonid, massaaž, parafango (tselluliidiravi), solaarium, energiakookon, jõusaal, infrapunasaun); restoran; WiFi; tasuta parkimine
Waide hotell Käo küla, Elva, Tartumaa Tel 730 3606, faks 730 3605 info@waide.ee www.waide.ee	seminarimaja koos 2 rühmatööruumiga (teatristiilis) 70; kaminasaal (teatristiilis) 80	60 80	150 kr/t, 800 kr/päev	grafoprojektor, pabertahvel, markerid, TV, videomak, DVD, CD, internet, WiFi	dataprojektor, koopiade tegemine, arvuti, printeri ja faksi kasutamine; transport, toitlustamine	54	kokkuleppel	saun, restoran, baar; ettetellimisel matkad lähedal asuvatele matkaradadele, huvitavad ekskursioonid Hellenurme vesivesikesse, Tõravere Observatooriumisse
Pühajärve Puhkeskus AS Otepää vald, Valgamaa Tel 766 5500, faks 766 5501 pjpk@pjpk.ee, www.pyhajarve.com	Lossisaal 100 Seminarisaal 116 Nõupidamisruum 16	100 80 16	200 kr/t, 1000 kr/päev 200 kr/t, 1000 kr/päev 100 kr/t, 500 kr/päev	grafoprojektor, pabertahvel, markerid, TV, video, WiFi	valguskoopiad, faks, data- ja videoprojektor, internet, kohvipausid, toitlustamine	200	kokkuleppel	Soome ja aurusau, tervisekeskus, juuksur, ilusalong, restoran, publi, ujula, bowling, spordivarustuse laenutus
Marguse Puhkeskus Nüpli küla, Otepää vald Tel 767 9650, faks 767 9651 www.marguse.ee info@marguse.ee		60	100 kr/t, 600 kr/päev	WiFi, pabertahvel, markerid, CD-mängija, TV + videomak, grafoprojektor	dataprojektor, telefon, faks, koopiade tegemine	140	kokkuleppel majutus 10%	toitlustamine, baar, erinevad saunad, kalapüük
Roosta Puhkeküla Elbiku küla, Noarootsi vald, Läänemaa Tel 479 7230, 52 56 699 Faks 479 7245; www.roosta.ee roosta@roosta.ee	meelelahutuskeskus Ormsö Runö Ragö	250 150 30 10	750 kr/t 450 kr/t 80 kr/t 200 kr/t	paber- ja plasttahvel, valge ekraan, grafoprojektor, internetiühendus	dataprojektor, majutus, toitlustamine			

3. mail ilmub

Koolituse eri

 Reklaamipinna broneerimine
18. aprillini

 Reklaamimüügi projektjuht
Külli Kruusandi
kylli.kruusandi@aripaev.ee
telefon 667 0089, 52 44 160, faks 667 0200

Äripäev

Väike korter müüb Viljandis kõige paremini

Julia Elias
Pindi Kinnisvara
Viljandi büroo maakler

Suurim nõudmine on Viljandis just ühe- ja kahetoaliste korterite järele. Ühetoalise mugavustega korteri hind on tõusnud kuni 420 000 kroonini. Kahetoaliste hind küübib kuni 590 000 kroonini. Suuremate korterite vastu on huvi väiksem.

Eelistatakse heas seisukorras remonditud kortereid, kuid eelkõige sõltub hind asukohast. Eelistatuid on kesklinn ja Männimäe piirkond, vähem soovitud piirkonnad on Paala piirkond ja Kantreküla.

Remonti vajavad eramud kesklinnas maksavad kuni 1,3 miljonit krooni, heas korras majad maksavad 2,3 miljonit krooni. Keskmise hinnaga remonti vajavate eramu- te vastu on huvi suur, müüakse tavaliselt 3–4 kuuga. Üle miljoni krooni maksvate uute eramu- te müügiperiood on kuni aasta.

Krunte soovitakse samuti osta, kinnistu puhul jäävad hinnad tasemele 300 kr/m². Viimasel ajal on populaarseks muutunud suvilad, eriti need, kus on võimalik elada aasta ringi. Hinnad jäävad vahemikku 300 000–530 000 krooni. Kaugus Viljandist ei tohiks olla üle 17 kilomeetri. Maakohtade kortereid ostetakse kõige rohkem Viiratsi ja Ramsile, kuna need asuvad Viljandi lähedal.

Kinnisvarabuuum jõudis eelmise aasta

Eelmise aasta lõpus jõudis kogu Eestit haaranud kinnisvarabuuum ka Viljandisse, kus korterite hinnad tõusid poole võrra.

Enn Tosso
enn.tosso@aripaev.ee

Uus Maa Viljandi büroo juhataja Reet Raudsepp tunnistab, et Viljandimaa kinnisvaraturg on hetkel väga põnev. "Kinnisvarabuuum, mis Tallinnas on võib-olla juba läbi saamas, on Viljandisse just kohale jõudnud," ütleb ta.

Kinnisvarabüroo seisukohalt on olukord tema sõnusti kahtlemata väga huvitav. "Kui seni oli Viljandi väike uinuv linnake, siis nüüd on nõudlus mitu korda suurem kui pakkumine ja kinnisvara hinnad tõusnud isegi põhjendamatult kõrgele," räägib ta.

Näiteks viljandlane Maarika Hammer müüs Viljandis kaks kapitaalremonti vajavat korterit, ühe 200 000 ning teise 290 000 krooni eest. Müüki pani Hammer korterid septembris ning tehingud vormistati veebruaris. Tema sõnusti oli huvilisi väga palju, ent tehing võttis aega kuna korteritel olid peal üürilepingud.

Kiire hinnatõusu ajal korterite müümist põhjendab Hammer sellega, et korterid vajasisid kapitaalset remonti, kuid tal endal käis kinnisvara ülalpidamine üle jõu. Kahe korteri eest saadud 490 000 krooniga jäi Hammer rahule.

Tänu korterite nappusele Viljandis on hoogu võtnas ka

arendus, mis seni puudus. Huvi uute korterite vastu on tohtu suur.

Näiteks Väike 12/14 korterelamu vastu on huvi eelkõige just väljastpoolt Viljandit. Raudsepa sõnul ostavad sinna korteri inimesed, kes on olnud varem Viljandiga seotud. Tema

hinnangul on Viljandi eeliseks eelkõige järve ja ilus looduskeskkond, samuti meelitavad kultuurirühmitused.

Suurim hinnatõus oli korteritel, sest maju Viljandis praktiliselt müügis ei olegi. "Viljandi inimesed ei kipu maju müüma," osutab ta. Sa-

mas korterite ruutmeetri hinnad algavad uutel majadel 12 000 kroonist ning küünivad 16 000 kroonini ruutmeetri kohta.

Kummaline on seejuures, et vanade paneelmajade hinnad on kohati samal tasemel, ulatudes isegi 15 000 kroonini

ruutmeetri kohta. "See näitab, et just korterite vastu on huvi meeletu suur ning pakkumine väike," räägib Raudsepp.

Markee Kinnisvara tegevjuht Reigo Rannu kinnitab samuti, et meeletu hinnatõus algus just eelmise aasta oktoobris. Näiteks kui kolmetoali-

Äripind, mida sa otsid!

Laokompleks Suur-Sõjamäel
www.uusmaa.ee/ss
Harry Truu 51 57 123

Via Baltica Logistikakeskus
www.logistikakeskus.ee
Einar Vellend 50 79 987
Aivo Hallist 51 31 001

Lao- ja tootmiskompleks Vana-Narva mnt
www.uusmaa.ee/vananarva
Harry Truu 51 57 123

Tootmiskinnistud Muuga sadama läheduses
www.uusmaa.ee/muuga
Harry Truu 51 57 123

Kõige rohkem pakkumisi! www.uusmaa.ee

Rävala pst 6, III korrus, Tallinn | Tel: 627 2600 | Faks: 627 2601 | E-post: uusmaa@uusmaa.ee

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

OMA MAJA 2006

ilmumised ja reklaami tellimine

- 2. mai**
- 5. juuni**
- 5. juuli**
- 7. august**
- 4. september**
- 2. oktoober**
- 6. november**
- 11. detsember**

- reklaami tellimine kuni 12.04
- reklaami tellimine kuni 17.05
- reklaami tellimine kuni 16.06
- reklaami tellimine kuni 19.07
- reklaami tellimine kuni 16.08
- reklaami tellimine kuni 13.09
- reklaami tellimine kuni 18.10
- reklaami tellimine kuni 22.11

SISUTOIMETAJA
Teet Reier
teet.reier@aripaev.ee
telefon 667 0109

Äripäev

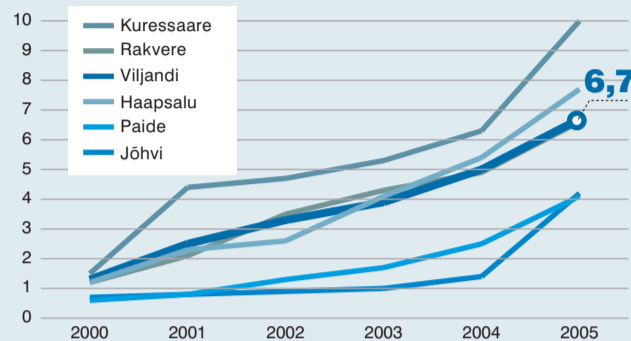
PROJEKTIJUHT
Gert Laasme
gert.laasme@aripaev.ee
telefon 667 0176
faks 667 0200

lõpul ka Viljandi maakonda

VILJANDI KORTERITE HINNAD JÄÄVAD VÄIKELINNADE KESKMISELE TASEMELE

► väikelinnade korterite ruutmeetri hinnatase viimasel viiel aastal (tuh. kr)

Allikas: Pindi Kinnisvara

„ Kui seni oli Viljandi väike uinuv linnake, siis nüüd on nõudlus mitu korda suurem kui pakkumine ja kinnisvara hinnad tõusnud isegi põhjendamatult kõrgele.

Reet Raudsepp, Uus Maa Kinnisvarabüroo Viljandi büroo juhataja

Markee Kinnisvara tegevjuht Reigo Ranno müüb Viljandi üht esimestest uusarendustest Väiksel tänaval. Hoolimata 17 000 kroonise ruutmeetri hinnast, on suurem osa korterid ostja leidnud.

Fotod: Indrek Susi

ne korter maksis oktoobris 350 000, siis aasta lõpus jõudis hind 500 000 kroonini.

Viimase poole aastaga on hinnatõus olnud üle 50 protsendi. „Inimesed lihtsalt aksepteerivad selliseid hindu,” sõnab Rannu. „Ent nii kaua, kui ostja on veel nõus, niikaua

selliste hindadega tehinguid ka tehakse,” möönab Rannu.

Tema hinnangul tuleb palju ostjaid just maakonnast Viljandisse, samuti on ostjateks noored, kellel varem polnud võimalust laenu saada, ning loomulikult inimesed, kes vahetavad väiksema korteri suure-

ma vastu. Välismaalaste osakaal on suhteliselt väike. Rannu toob välja, et trendiks on osta maakodu.

Hind sõltub kaugusest Viljandist, eelistatud vahemaaks on kuni 15 kilomeetrit.

„Aasta-aastalt see aksepteeritav kaugus aga kasvab,”

sõnab ta. Heas korras maa-maja maksab kuni pool miljonit krooni. Viljandisse rajatud uutest korteriprojektidest on üks esimesi Väike tänav 16, kus on kuueteist korteriga uus maja, millest viis korterit on müümata. Hind on praegu 17 000 krooni ruutmeeter.

Kesklinna vanemad puumajad on kõige otsitum kaup.

Viljandis tasub investeerida ajaloohõngulistesse puumajadesse

Uus Maa Viljandi büroo juhataja Reet Raudsepp osutab, et investeerimise eesmärgil otsitakse eelkõige vanalinna lagunenud maju, mida renoveerida. Nende juures on eelkõige oluline, et majal oleks ajaloohõng juures. Samas on selliseid pakkumisi väga vähe.

Samuti on investoritel huvi arenduspiirkondade vastu, ent tihti põrkavad nad mitmete takistuste vastu.

Näiteks ei soovi vallad tihedat asustust, kruntide miinimumpiiriks on 5000 ruutmeetrit, seega ei tasu arendajal see ära, osutab Raudsepp.

Linna ümber hakkab siiski vaikselt eramuid kerkima. Kallima maja jaoks siiski kiirelt ostjat ei leia. Ta osutab, et kahe või kolme miljoni kroo-

nist maja müüa on keeruline. Seepärast oleks Raudsepa hinnangul kõige nõutavam kaup odavamad ökomajad. Üks selline projekt on lähiajal ka tulemas.

Maad on pakkumisel küll, ent kuum teema see pole. Maa ruutmeeter maksab linna piiiril ligikaudu sada krooni ruutmeetri kohta. Kõik sõltub sellest, kas krundil on kõrghaljustus.

Raudsepp toob välja, et klient ostab eelkõige ökomaju, mis asuvad linnast paar kilomeetrit väljas ning on taskukohased ka noorele perele. „Noortele on miljon krooni tihti valuläveks, üle selle ei hakka hammas peale,” räägib ta. Tihti on ostjateks inimesed, kes töötavad mujal.

Äripäev

PIIRDEAEDADE TERVIKLAHENDUSED
www.sungate.ee

SUNGATE SECURITY OÜ
Kaldja 3, 11625 Tallinn, Eestit
tel: (+372) 670 11 00
faks: (+372) 670 17 33

- tööstus- ja eriotstarbelised piirdeaiaid - projekteerimine, müük ja paigaldus
- võrkaiaid
- paneelaiaid
- värvad
- automaatikasüsteemid
- turnikeed
- tõkkepuud
- teetõkked
- läbipääsusüsteemid

Firma soovib võtta pikaajalisele rendile asfalteeritud või asfalteeritavat ärimaad

0,6 kuni 2,0 ha Tallinnas, Tartus ja Jõhvis. Nõutav hea logistiline asukoht koos suurte veokite ligipääsu võimalusega. Territoorium võib olla osaliselt hoonestatud.

Info tel 504 6022, toomas@puumarket.ee

RENDILE ANDA PINNAD UUES ÄRI- JA TOOTMISHOONES

Savi tn 17, Pärnus
Pinnad al 200m²
60kr/m²

LOSSI
KINNISVARABÜROO
info: 445 0555
502 0358
www.lossi.ee

WWW.MERGO.EE, WWW.TEHNOPARK.EE

MAARDU TEHNOPARK

MÜÜA ARIKINNISTUD

TÄNASILMA TEHNOPARK

RENTIDA ARIPIINNAD

nh
MERGO HOLDING

MERGO HOLDING OÜ
MUSTAMÄE TEE 46 KORPUS B
10621 TALLINN ESTONIA
TEL +372 626 0110 FAX +372 626 0111
GSM +372 503 1290 GSM +372 501 8674

Müüa TOOTMISHOONE Sael

Üldpind 1320 m²
Kinnistu suurus 2953 m²
Hind 9 mln krooni.

Priit Ernesaks
tel 56 357 555, 631 4361
priit@kinnisvaraagentuur.com

Kinnisvaraagentuur.com
the real estate agency

noran

Kodu Kadriorus

Kollane tn 8/10

ECD
 ESTCONDE-E

 MÜÜK:
 Margus Tallermo
 tel 630 6666
 faks 630 6665
 gsm 51 84 909
 margus@noran.ee
 www.noran.ee

SINU UUS KODU!

UUS-TATARI 8
 KORTERELAMU

Kuldala
 ELURAJOON

SIPELGAPESA
 ELAMUKVARTAL

Tule 1. aprillil kell 11:00 - 15:00 Viru Keskusesse Hansapanga Uue Kodu Päevale ja leia endale sobiv kodu mõnes meie uutest majadest. Tutvustame Kuldala elurajooni, Sipelgapesa elamukvartalit Mustamäel ja Uus-Tatari 8 korterelamut. Siit leiab omale sobiva eluaseme nii looduskaunist elukeskkonnast lugu pidav pere, esimest päris oma kodu otsiv noor kui ka südalinna melu nautiv äriinimene.

www.koger.ee

KOGER
 & PARTNERID

Kinnistamisel muutub lahusvara abikaasade ühisvaraks

Korteri kinnistamisel teki- vad probleemid eelkõige juh- tudel, kus enne abiellumist on üks abikaasadest soetanud korteri vallasasjana oma nimele, kuid enne korteri kinnistamist on inimesed abiellunud. Probleem seisneb siin selles, et ostetud korteri juriidiline vorm muutub.

Vallasasjast saab kinnisasi, mille soetamise hetkeks loetakse korteri kinnisturamatusse kandmist.

Seega kui vallaline inimene on ostnud korteri kui vallasasja ning korteri kinnistamine on toimunud ajal, mil ollakse juba abielus, siis korter kinnistatakse abikaasade ühisomandina.

Eeltoodud põhimõte tuleb perekonnaseadusest, mille § 14 kohaselt abielu kestel abikaasade omandatud vara on abikaasade ühisvara. Kuna korterist sai kinnisabieliu kestel, siis muutub see korter kui kinnisasi automaatselt abikaasade ühisvaraks.

Nüüd, kus vallasvarana korteri ostnud abikaasa avastab, et tema oma vahenditega soetatud korter on ühisvara, jääb tal üle kaks võimalust: abieluvaralepingu sõlmimine abikaasade vahel, millega jäetakse korter selle vallasvarana soetanud abikaasa lahusvara hulka või kokkuleppe mittesaavutamisel ühisvara jagamine kohu kaudu.

Juhul kui vallasasja ostnud abikaasa eeltoetatud samme ette ei võta, on abielu lõppemisel korterit raske müüa, kuna korter ei ole enam selle soetanud abikaasa ainuomandis.

Ühisvara hulka sattunud korteri müümisel nõuab notar teise (endise) abikaasa nõus-

Indrek Veso
 Advokaadibüroo
 Markus, Meidra, Missik
 advokaat

olekut, mille saamine võib väga raskeks osutuda. Samas näiteks investingu eesmärgil vallasvarana soetatud korteri hilisemal kinnistamisel ja müümisel võib endine abikaasa nõuda perekonnaseaduse alusel kuni poole ühisvarana müüda- va korteri väärtusest.

Keerulisem situatsioon võib tekkida siis, kui enne abielu ühe abikaasa vallasvarana soetatud korter muutub ühisvaraks ning teine abikaasa, kellel võivad olla eelmisest abielust lapsed, sureb.

Kirjeldatud juhul saavad lisaks korteri ostnud abikaasale korteri mõtteliste osade omanikeks ka teise abikaasa lapsed ning korteri soe-

tanud abikaasa saab korteri täielikult oma lahusvara hulka ainult teiste mõtteliste osade omanike väljaostmisega.

Korteri kui vallasasja enne abiellumist ostnud isikutele on mõistlik tegeleda ühisvara jagamisega enne, kui korteri taas oma lahusvara hulka saamine muutub raskeks või isegi võimatuks.

Kiire tegutsemine on oluline just seetõttu, et kohtu kaudu ühisvara jagamisel hinnatakse ka teise abikaasa panust ühisvara parendamisel.

Ühistes huvides tegutsemisel ning kui teine abikaasa ei ole andnud suurt panust korteri parendamiseks ühisel eesmärgil, on suurem võimalus saada enda soetatud korter taas oma lahusvara hulka.

Tallinnas napib laopindu

■ Lao- ja tootmispindade turul valitseb jätkuvalt müügipakkumise nappus.

See tuleneb majanduslikult edukast 2005. aastast. Prognoosida saab jätkuvat hinnatõusu ka 2006. aastal, kuna eelnev majandusaasta ning usk helgesse tulevikku tiivustab kapitali omajaid.

Ostjatepoolne surve annab müüjatele võimaluse küsida hinda, mis on nn homsed hinnad ehk tehinguid tehakse uss, et kinnisvara on kindel ning hea investering.

Erilise fenomenina saab välja tuua 2005. aasta teisel poolaastal toimunud ehitushindade järsu kasvu ning kvaliteetse tööjõu nappuse mõningast mõju uutele planeeritavatele lao- ja tootmispinna arendustele. Sellest hoolimata on enamik planeeritust ellu viidud ning vähesed on pööranud pilgud üüriturule.

Üüriturul püsivad üürihinnad endised ehk pole täheldada suuremaid muudatusi, kuid on erandeid. Üldine täituvus

on hea, nõudlus ületab ka siin valdkonnas selgelt pakkumist. Julgelt võib väita, et kõik läheb kaubaks.

Päris muutusteta üüriturg siiski polnud, esile saab tõsta ettevõtete vajadust olla parema ning kvaliteetsema tootmis- ja laopinna üürnik.

Põhjustena saab ära tuua tihenevat konkurentsi kasvaval turul, kus võitlus selgelt eristuva ning meeldejääva imago pärast on jõudnud nn rohujuure tasandile. Soov olla kvaliteetsem, kiirem, ilusam, parim vähemalt omas valdkonnas on ettevõtetele piisavalt tugev argument, et suurendada lao- ning tootmispinna püsikulusid.

Teine põhjus, miks valitakse kõrgema üürihinnaga ning kvaliteetsem pind on Euroopa Liidu direktiivid, mis on sundinud paljusid ettevõtteid asukohta vahetama, ühinema teistega ning seda kõike põhjusel, et täita uusi normatiive.

Pindi Kinnisvara

TALLINNA KESKLINNA KORTERI RUUTMEETRI HIND KÜÜNDIB 40 000 KROONINI

► korteri ruutmeetri hinnad Tallinna kesklinnas ja selle lähiümbruses, kroonides ruutmeetri kohta

	1toalised	2toalised	3toalised
Kesklinn, Kadriorg			
kivimaja			
renoveeritud korter	26 000–38 000	26 000–38 000	25 000–33 000
renoveerimata korter	24 000–30 000	24 000–30 000	23 000–29 000
puitmaja			
renoveeritud korter	24 000–38 000	24 000–36 000	23 000–32 000
renoveerimata korter	21 000–28 000	21 000–28 000	20 000–27 000
Pelgulinn, Kalamaja			
renoveeritud korter	23 000–35 000	21 000–35 000	20 000–30 000
renoveerimata korter	19 000–27 000	18 000–23 000	16 000–23 000

Allikas: Rime Kinnisvara

Tallinna kesklinn kallines kolmandiku võrra

Tallinna kesklinna korterite hinnatõus oli 2005. aastal ligikaudu 35%, jaotudes siiski äärelinna korteritega võrreldes ühtlasemalt kogu aasta peale, keskmiselt 6–10% kvartalis.

Kesklinna hinnatõusu mootoriks oli eelkõige uute korterite kiire kallinemine. Ehkki uute korterelamute osakaal kesklinnas pole kuigi märkimisväärne, on nende mõju ülalavalatavalt suur. Kesklinnas korterimajade ehitamiseks sobilike kruntide küll leidub, kuid detailplaneeringute tegemine võtab väga kaua aega, mis veabki uute korterite hindu jõudsa ülespoole. Tihenevast konkurentsist hoolimata on uute kor-

terite hinnatrend tõusev, mis kandub osaliselt ka vanemate elamispindade turule.

Uute korterite hinnatõus on toimunud peamiselt ehitushindade kallinemise, kruntide hinnatõusu ning keskmisest jõukamale ostjategrupile suunatud projektide rohkuse tõttu. See ja ka uute arendusprojektide vähenemine kesklinnas soosib möödunud aastate jooksul suure hinnatõusu läbinud kesklinna elamispindade hinnatõusu ka edaspidi, ilmselt küll mitte 2005. aasta hinnatõusuga võrreldavas tempos. Hinnatõusuks võib prognoosida 10–15% aastast.

Kesklinnas on asukoha jä-

rel määrava tähtsusega pigem hoone, kus korter paikneb, mitte niivõrd eluruumi seisukord. Nõudlus hinnatava piirkonna korterite suhtes on Tallinna kinnisvaraturul suur.

Pikemas perspektiivis hoiab kesklinna korterite hindu tõusujoones vaba maa vähenemine, mille tõttu maa hind tõuseb.

Seetõttu ei saa kesklinna piirkonda väga palju elamispindade juurde tekkida. Nõudlik ja jõukam klient on nõus maksma kõrgemat hinda erilahenduste eest, mida pakuvad just kesklinna vanemad majad, mida aga ei paku äärelinna tüüp-korterid.

Rime Kinnisvara

Müüakse enampakkumisel SUSI KINNISVARA OÜ osad täies ulatuses (100%).

Susi Kinnisvara OÜ-le kuulub Mustamäe tee 24, Tallinn asuv hoonestatud kinnistu (büroohoone).

Kontaktisik: Indrek Peedo, tel 630 3668, 50 20 705, e-post indrek@susi.ee

Metsavahi elamurajoon

Elu Nõmme vahetus läheduses: linna lähedus, kaunis loodus ja arenenud infrastruktuur

Asukoht: Alliku küla, Saue vald, Veskimõldre kõrval
 Krunte: 104
 Pindala: 1500 - 3536 m²
 Hinnad alates 700 krooni/m²
 Kommunikatsioonid välja ehitatud.

www.metsavahi.ee

Lühenõustaja: Anneli Laos, tel 66 55 100, anneli.laos@seb.ee

Arendaja: Belinvest Holding OÜ, Info: Kristina Rauba tel 51 11184, 658 6490

AS Merko Ehitus ehitab Kristiinesse Räägu-Kännu tänavate piirkonda neljakordsed korterelamud. Korterid on 2-4-toalised, valdavalt rõdudega, mis avanevad lõunasuunda.

Korteri juurde kuulub autokoht hoovis.

kännu korterelamud

Müügijuht: Kaire Pettai, tel 680 5425 gsm 56 80 5425, kaire.pettai@merko.ee

MERKO EHITUS Järvevana tee 9G, Tallinn, www.merko.ee/kannu

AS Merko Ehitus ehitab Kristiinesse Räägu-Kännu tänavate piirkonda 4-toalised ridaelamud. Boksi juurde kuulub 2 auto varjualust, bokside suurus on 134 m² - 141m². Kõigis ridaelamuboksidest on saun, kaminavalmidus, lõunasuunda jäävad terrassid.

kännu ridaelamud

TEE OMA PAKKUMINE, SAAD OMA LAHENDUSE!

Tulevane kaubandus- ja büroohoone Tartus, arenevas ja logistiliselt perspektiivikas piirkonnas.

VÕIKSID OLLA SIIN!

- kinnistu pindala 15000 m²
- hoonestusalune pind 6000 m²
- maksimaalne korruste arv 2
- parklakohti umbes 230
- detailplaneering kehtestamisel

kaarsilla kinnisvara REAL ESTATE COMPANY

Kaarsilla Kinnisvara Tõnu Samm, tel. 510 0411, Eve Teder, tel. 511 4272

Vahi Tööstuspark

PIIBELEHT ARENDUS

Piibeleht Arendus OÜ
Võru 47e 50111 TARTU
Tel. +372 730 1020
Fax +372 730 1021
GSM +372 551 7829
www.vtp.ee

Kliendihaldur
Sairos Gross
Tel 66 58 515 | sairos.gross@seb.ee

Äriklendi nõustamistelefon
66 55 444 | www.seb.ee

Müügil äri- ja tootmismaa krundid

SELISE 26 33 korteriga

Müügiinfo: projektijuht Larissa Antonova tel 51 82 260
www.nordmet-invest.ee

Jüri

TEHNOPARK

UUS KVALITEET,
AVARAMAD VÕIMALUSED

www.jyritehnopark.ee

Äri- ja tööstuskrundid. Jüri Tehnopark pakub tänapäevast ja terviklikku ärikeskkonda, mis tekitab partnerites usaldust ja pakub piiramatu arenguvõimalusi. Logistiliselt soodne asukoht Tartu mnt ja Tallinna ringtee ristumiskohal tagab transpordi hea juurdepääsu kõigist suundadest. Tallinna kesklinn, lennujaam ja Eesti põhimaanteed on 10-minutilise, Muuga ja Paldiski sadam 30-minutilise sõiduteekonna kaugusel.

Arendaja Kodu Grupp AS
Narva mnt 53, 10152 Tallinn
Tel 627 7566, 501 7121, kodu@kodugrupp.ee

www.ylemiste.ee

Sinu uut kodu aitab finantseerida
Hansa Kodulaen
Irina Rözenkova
tel 613 3990
irina.rozhenkova@hansa.ee

Ülemiste elurajoonis algas korterite broneerimine uutesse galeriimajadesse. See on Sinu võimalus valida endale tulevik keskkonnas, kus Sinu heaolu pealt kokku ei hoita, kus Sinu uus kodu saab olema avar, loodusele avatud, ümbritsetud inimestest, kes soovivad nagu Sinagi kvaliteeti ja mugavat rahulolu oma täiuslikust kodust.

MÜÜGIINFO:
Kadi Tombak
telefon: 508 9085
kadi@manudent.ee
Anne-Marie Riitsaar
telefon: 505 8493
annemarie@manudent.ee

Ülenurme tehnoпарк

Ülenurme Tehnopark asub 2,6 km Tartu linna piirist, logistiliselt väga heas asukohas Tallinna–Tartu–Võru–Luhamaa maantee ääres. Tehnopargis on 26 äri- ja tootmiskrundi suurusega 3659–9820 m², hind alates 250 kr/m² sisaldab asfaltkattega teid, liitumisi elektri-, vee-, kanalisatsiooni- ja gaasitrassidega.

Kontakt: Kinnisvaraekspert Tartu OÜ,
www.bpe.ee, +372 50 15 581, +372 733 3352

Müüa hoonestatud tootmismaa Tabasalu alevikus.
Üp 6670 m², millel on tootmishoone (üp 1330 m²) ja veokite kaalumaja. Hoone asub maantee ääres ja elamurajoonile lähedal (300 m). Hind: 6,5 milj kr.
ID: OH70731 Ivo Martin, 665 9700, 56 51 755, ivo.martin@ober-haus.com

Üürile anda möbleeritud kontori-pind kesklinnas, Lembitu tn.
8 töökohta, nõupidamiste ruum, sisutusega kööginurk. Üür: 12 000 kr/kuu.
Maido Kalviste, 665 9700, 56 485 845, maido.kalviste@ober-haus.com

Üürile anda 20 m² ja 100 m² kaubanduspind Norde Centrumis.
Agur Tammistu, 665 9700, 50 10 434, Agur.Tammistu@ober-haus.com

Anda üürile büroopind kesklinnas, Ahtri tn.
5/5. Üür: 190 kr/m², sisaldab kommunaalkulusid.
ID: OH65885 Igo Sagri, 665 9700, 50 24 800, igo.sagri@ober-haus.com

Anda üürile uus laohoone Tartu mnt ääres.
Tõstetud põrandad, gaasiküte. Lisaks büroo- ja olmeruumid kuni 230 m². Hoone valmib 2006. a juulis. Üür: 85 kr/m².
ID: OH57383 Ivo Martin, 665 9700, 56 51 755, ivo.martin@ober-haus.com

Üürile anda ladu/kontor Tondi 17, I korrusel, suur uks.
Üldpind 66,4 m². Üür: 5600 kr/kuu.
Hind m² kohta: 85 kr/kuu.
Igo Sagri, 665 9700, 50 24 800, igo.sagri@ober-haus.com

Üürile anda I ja soklikorruse uue siseviimistlusega 150 m² viiest ruumist ja terrassit koosnev pind Kadriorus, Koidula tänaval.
Üür: 15 000 kr/kuu.
Maido Kalviste, 665 9700, 56 485 845, maido.kalviste@ober-haus.com

Üürile anda Veerenni/Järvevana tn kevadel valmivas büroohoones 100-200 m² büroopinda.
Hea ja nähtav asukoht, tasuta ja valveta parkimisvõimalused. Üür: 150-180 kr/m².
Maido Kalviste, 665 9700, 56 485 845, maido.kalviste@ober-haus.com

Anda üürile 90 m² büroopinda Sakala tn 16 teisel korrusel.
eraldi sissepääsuga. Pind vabaneb aprillil lõpus, mai alguses. Hoovis parkimiskohad kahele autole. Üür: 15 000 kr/kuu +kommunaalmaksud+KM.
Agur Tammistu, 665 9700, 50 10 434, agur.tammistu@ober-haus.com

OBER HAUS
KINNISVARAFIRMA

Peakontor
Narva mnt 53, 10152 Tallinn
Tel 665 9700 Faks 665 9701

www.ober-haus.ee

Uus ja moodne ärilinnak Pärnus, Papiniidu tänaval

Soodne logistiline asukoht, moodne keskkond, võimalus lasta ehitada ruumid vastavalt oma vajadusele

müügiinfo:
Erko Narska
tel: 447 1446
GSM: 5669 6130
erko.narska@arcovara.ee

lisainfo: www.arcovara.ee/papiniidu

1. aprillil kl 11-15 Viru Keskuses
Uue Kodu Päev
Esmaesitluses
100 uut arendusprojekti
ja 1000 korterit

Hansa Kodulaen

Pakume:
• soojuspumpade
terviklahendusi
• küttesüsteemide
lahendusi

elamis
pinnad

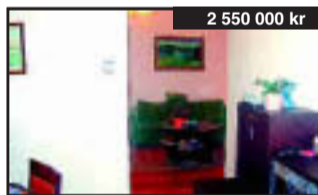
Müüa 5toaline korter kesklinnas, Vana-Veerenni 4
• üp 80 m² • 2/2, ärklikorrusega
• 8 korteriga kivimaja • ehitatud 1953. a
• korter renoveeritud • ahi- ja kaminaküte • kaks pesemisruumi
ATRE Management tel 56 633 477
Alla Talu, alla.talu@neti.ee, www.nestland.com

Müüa 4toaline korter Tuukri tn
• 5/3 • 114 m² • k/o • köök 18 m² • hea kööginõu ja -tehnik • tammeparket • suur aknaga vannituba • garaaz
• kamin • mere- ja vanalinnavaated
Kaanon Kinnisvara tel 665 9584, 55 675 555, Tõnis Avikson, tonis@kaanon.ee, www.kaanon.ee

Müüa 3toaline korter kesklinnas
• üp 85 m² • korralikult renoveeritud ja paikneb läbi kahe korruse • 2 WCd
• köögis ja duširuumis põrandaküte
• parkimine kinnises hoovis
BREM Kinnisvarabüroo tel 680 1317, 508 7743 Aarne Kauber

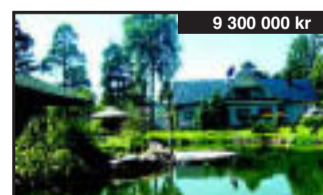
Müüa 3toaline korter Kaupmehe tn
• 6/4 • üp 68 m² • täielikult renoveeritud ja ümberehitatud 2005. a • kvaliteetne köögi- ja vannitoamööbel jääb sisse
• ts.gas • parkimine sisehoovis
P.R.O & Partnerid tel 626 1103, 50 54 366 Jaanus Rumma, www.propartnerid.ee

Müüa kolmetoaline korter Kirsi tn
• üp 66 m² • 7/9 • korter on korralikult renoveeritud • kööginõu jääb sisse • keskküte, rõdu, vann • majas korralik korteriühistu • rahulik ja turvaline piirkond
BREM Kinnisvarabüroo 680 1317, 50 87 743 Aarne Kauber

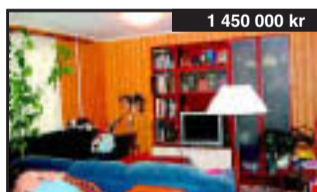
Kontakt:
tel 658 6168,
51 11 043
e-post autarkia@hotmail.ee

Müüa luksuslik maja Nõmmel
• kinnistu 2450 m² • üp 400 m² + suvemaja 70 m² • 2 korrust • 7 tuba
• 2 vannituba • puitpakettaknad • parkett • luksmööbel ja -tehnik • öliküte • vesipõrandaküte • kamin • saun • bassein • välibassein • iluaed • SAT-TV
Kaanon Kinnisvara tel 665 9584, 55 675 555, Tõnis Avikson, tonis@kaanon.ee, www.kaanon.ee

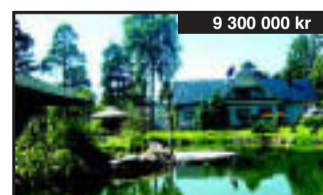
Müüa 3toaline korter Niine tn
• täielikult renoveeritud kivimaja • 98 m²
• kõrval lasteaed • lähedal kauplus
• 10 min. jalutuskäigu kaugusel vanalinn, reisisadam, raudteejaam • gaasiküte
• remonditud aasta tagasi • kamin • mag.-tuba • lastetuba • garderoob • saun
• sauna eesruum • müüakse koos mööbliga
• maja ümber on lukustatud aed, kus on parkimiskoht kahele autole • 2 990 000 kr
A&A KV tel 610 8777, 50 28 033, indrek.aha@aakv.ee

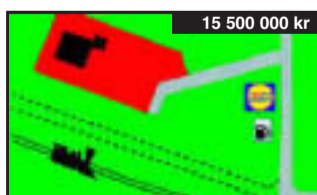
Müüa 2toaline korter Öismäe teel
• 14/7 • 56 m² • k/o • ilus renov., ümberplan. korter • kivimaja • täispuidust kööginõu ja -tehnik • hea köögitehnik
• mag.-toamööbel • esikus garderoobkapp
• Balteco nurgavann • vannitoa mööbel
• ldo san. tehnik, UPO pesumasin
• 3 rõdu ca 15 m² • turvauks • ESS signal.
Kaanon Kinnisvara tel 665 9584, www.kaanon.ee

Müüa villa Hacienda San Cayetano, Hispaanias
• eksklusiivne villa Mar Menori rannikul
• 3 mag. tuba • päikeseterrass • aed
• välibassein • samas golfiväljakud, ostukeskused ja restoranid • 7 min liivaraanni • Murcia linnast 20 min kaugusel
• San Javier (Murcia) lennuväljale 15 min
• küsi ka teisi Hispaania pakumisi
Nestland tel 56 637 115 Reet Vellend

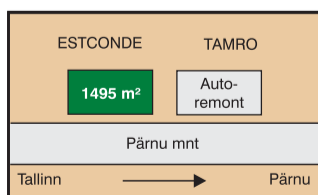
Müüa hoonestatud tootmismaa kinnistu Tartus, Vaksali 53
• hoonestatud 1476 m² • kinnistu 11 981 m²
tel 50 84 772 Hannes Mäger, hannes@lmvarad.ee, www.lmvarad.ee

Müüa hoonestatud tootmismaa kinnistu Tartus, Vaksali 53
• hoonestatud 1476 m² • kinnistu 11 981 m²
tel 50 84 772 Hannes Mäger, hannes@lmvarad.ee, www.lmvarad.ee

Anda üürile büroopind Peterburi teel
• uus maja • üp 170 m² • 3/3 • hea ligipääs ja nähtavus Peterburi teelt
• tasuta parkimine • avatud pind
• üürnikul võimalus vastavalt vajadusele teostada ruumide planeeringut ja viimistlust • üüri hinnale lisanduvad komm.-tasud + 18%
BPE tel 50 28 972 Ennu Susi, www.bpe.ee

Müüa kinnistu Pärnu mnt 497a
• tootmis- ja ärimaa 1495 m² • täisehitus 20% • 2 korrust • hind 3,1 mln kr
Talu Management Group OÜ, tel 50 58 000, mait.talu@neti.ee

krundid

4 200 000 kr

Müüa uus töösolev arendusprojekt Elvas, Arhimäel

- väljastatud ehitusluba • hea logistiline asukoht Tartu–Valga mnt läheduses
- 2korruselise tellishoone, lisaks keldrikorrus • II k ehitatakse korterid • I k äripinnad • vesi ja kanal, linnavõrgust
- hoonele paigaldatud 2005. a lõpus uus katus, uued aknad • ühinemine tsentr. küttesüsteemiga kevadel • ärimaa krunt 2168 m² tel 55 646 474

äripinnad

JAMERA

www.jamera.ee

Ainult täiuslikud kivimajad...

RUBRIIK KINNISVARA IGAL ESMASPÄEVAL

KRUNDID

Ost	kinnistu Tallinnas või lähimbruses Harjumaal	arendustegevuseks sobiv, al 2 ha	tel 660 4369, 50 16 369 Aivar
Müüa	tootmiskinnistu Keilas	11 548 m ² , piirne raudteega, oma raudteeharu, territoorium asfalteeritud, krundil taastamist vajavad kontori-olmehooned	1 900 000 kr BPE tel 50 28 972 Ennu Susi, www.bpe.ee

ÄRIPINNAD

Anda üürile	bürooruumid Mäealuse 3a Mustamäel	71,5 m ² , II k, väga hea parkimisvõimalus, Falcki valve, videovalve, territoorium aiaga piiratud	115,20 kr/m ² (hind sisaldab kõiki kulusid)	VVO Kinnisvara, tel 670 3699, 50 76 557, info@vvo.ee, www.vvo.ee
	büroopind Pärnu mnt	II k 133 m ² , heas korras, vaade Pärnu mnt, koosneb 4 ruumist	180 kr/m ² + komm.-tasud + 18%	ERI Kinnisvara tel 626 6455, 51 41 477 Tiina-Piret Peegel, tiina@eri.ee
	büroopind Mustamäe teel	II k, 372 m ² , heas korras, kaasaegsed kommunikatsioonid, parkimine tasuta	50 000 kr + komm.-tasud + 18%	ERI Kinnisvara tel 626 6455, 51 41 477 Tiina-Piret Peegel, tiina@eri.ee
	äripind vanalinnas Mündi tn	72 m ² , I k, vitriinaknad, pind heas korras, sissekolimiskõlbulik	420 kr/m ² 0 komm.-tasud + 18%	ERI Kinnisvara tel 626 6455, 51 41 477 Tiina-Piret Peegel, tiina@eri.ee
	huvitav katuselune Mustamäe teel	114 m ² , II k, sobib hästi loominguliseks tegevuseks	110 kr/m ²	ERI Kinnisvara tel 626 6455, 52 56 014, kelly.eller@eri.ee
	erineva suurusega büroopinnad AS Susi	head parkimistingimused, hea digitaalside, interneti püsiühendus, valvata autoparkla, valvata ruumid, turvaline keskkond, mitmekesised toitlustustingimused	soodsalt	tel 630 3668, 50 20 705
	äripind, büroo Väike-Karja tn	üp 44 m ² , büroo asub II k ja on renoveeritud, signaalsatsioon, internet, keskküte	175 kr/m ² + komm.-tasud	Brem Kinnisvarabüroo tel 680 1317, 51 83 055 Kaja Lugima
	büroopinnad Veerenni uues büroohoones	100 m ² , 97 m ² , 92 m ² , 90 m ²	145 kr/m ²	1Partner Kinnisvara tel 668 4700, 53 310 007 Vallo Pank, www.1partner.ee
	büroopind Tuuliku tee 4c	110 m ²	100 kr/m ² + 18%	1Partner Kinnisvara tel 668 4700, 55 625 207 Sergei Hohlov-Simson, www.1partner.ee
	büroopinnad Narva mnt 63	vabanevad 30.05., eri suuruse ja hinnaga		1Partner Kinnisvara tel 668 4700, 55 625 207 Sergei Hohlov-Simson, www.1partner.ee
	büroopind Tartu mnt 87d	üp 130,5 m ²	140 kr/m ² + komm.-tasud + 18%	1Partner Kinnisvara tel 668 4700, 55 625 207 Sergei Hohlov-Simson, www.1partner.ee
	büroopinnad Kopli 70a	valmimisjärgus, eri suuruse ja hinnaga		1Partner Kinnisvara tel 668 4700, 55 625 207 Sergei Hohlov-Simson, www.1partner.ee
	osa büroohoonest Jüris	2 korrust; I k 183,6 m ² , II k 329,6 m ² ; hoone heas korras, siseviimistlustehakse omaniku kulul vastavalt üürniku vajadustele	80 kr/m ² , siseviimistlusteta ca 50 krm ²	1Partner Kinnisvara tel 668 4700, 53 310 007 Vallo Pank, www.1partner.ee
Müüa	büroo-teeninduspind Sitsi tn Koplis	elumaja nullkorrus, ruumid normaalses korras, korralik vannituba ja kööginurk, sobib kasutamiseks ka mõnel muul äriisil otstarbel, sissekäik hoovi poolt	690 000 kr	1Partner Kinnisvara tel 668 4700, 53 310 007 Vallo Pank, www.1partner.ee
	äripind Tartu mnt	nullkorrus, uus hoone, ruumid heas korras, sobib kasutamiseks kaubandus-teeninduspinnana, samuti toitlustuseks, hetkel tegutsevad ruumides kohvik ja kauplused, 400 m ²	9 300 000 kr	1Partner Kinnisvara tel 668 4700, 53 310 007 Vallo Pank, www.1partner.ee

140 kr/m²

Anda rendile büroopind Kristiine keskuse lähedal

- 56,9 m² • 3/3 • 2003 renoveeritud büroohoone • tegemist omanäolise katuseluse büroopinnaga • hoone asub otse ristmiku juures • parkimine hoovis, • maja juures busi- ja trollipeatus
- hinnale 140 kr/m² lisandub 18% ja kõik komm.-tasud • otse omanikult

Tootal Kinnisvara tel 651 8960, 50 57 180 signe@tootal.ee

55 kr/m²

Anda üürile lao-tootmispind Peterburi tee lähedal Betooni põigus

- kõetav • üp ca 750 m² • üks suur ruum
- ülestõstetavad metallväravad • aknad
- paikneb valvataval territooriumil
- naaberhoones olme- ja kontoriuudide üürimise võimalus

BPE tel 50 28 972 Ennu Susi, www.bpe.ee

80 kr/m²

Anda üürile äripind Laki tn

- 100 m² • 2 tuba • ruumis vesi ja kanalisatsioon • eraldi voolumootor
- interneti ja telefoni võimalus • ruumi lähedal kaubaliift • hinnale lisandub elekter + 18%

BREM Kinnisvarabüroo 680 1317, 53 330 289 Aivo Neem

4 500 000 kr

Müüa äri- ja tootmishoone Pärnu mnt-I Märjamaa lähedal Rapla tee ristmikul

- Tallinnast ca 60 km • kasulik pind ca 900 m² • kinnistu 1,5 ha • kontori- ja olmeruudid • autonoomne keskküte, ventilatsioon, signal-, alajaam • krundil täiendav arendamisvõimalus • sobib erinevateks otstarveteks

BPE tel 50 28 972 Ennu Susi, www.bpe.ee

115 kr/m²

Anda üürile büroopinnad Lasnamäel, Suur-Paala tn

- 2/3 • 10–27 m² • euroremont • tasuta parkimine • mööbli võimalus • I korrusel kohvik • internet ja telefon • hind 115 kr/m² • üürida ka külmiladu, 46 m², hind 45 kr/m², ja metallkonteinerid

BREM Kinnisvarabüroo tel 680 1317, 52 77 509 Alla Lillemägi

2 550 000 kr

Müüa büroopind Fahle majas Tartu mnt 84a

- üp 136 m² • 14/3 • valmib mais 2006

Simus Kinnisvara tel 645 5266, 50 47 798 Taavi Paide, www.simus.ee/fahle

75 kr/m²

Anda üürile äripinnad Viimsis, Kaluri tee 3 ja 5

- erineva suurusega bürood • audiotoorium • teeninduspinnad • tasuta parkla • hea ühistranspordühendus linnaga • läheduses välja üürida lao- ja tootmispinnad

BREM Kinnisvarabüroo tel 680 1317

29 kr/m²

Anda üürile äripinnad Vana-Narva mnt 20

- kaupluseks, tootmiseks, bürooks, keldrikorruse ruumid sobilikud arhiiviks
- üp 57,2 m² • olemas saun • võimalik elamispinna funktsioon
- 200 tel-liini • üürihinnale lisanduvad komm.-tasud

VVO Kinnisvara tel 670 3699, 50 76 557, info@vvo.ee, www.vvo.ee

75 kr/m²

Anda üürile büroopinnad Suur-Sõjamäe tn

- 3/5 • 12–38 m² • plastaknad • tasuta parkimine • I k sööklala • igasse büroosse võimalik teha kööginurk • Ülemiste keskuse lähedal • hinnale lisandub 18%

BREM Kinnisvarabüroo tel 680 1317, 52 77 509 Alla Lillemägi

5000 kr/kuu

Anda üürile väike äripind Raua tn

- poolkelder • 27 m² • 2 tuba + ooteruum
- aknad tänavale • kap.-remont • boiler
- üürilepingu väljajaotamise võimalus

BREM Kinnisvarabüroo tel 680 1317, 52 82 189 Jüri Masing

6 204 800 kr

Müüa äripind kesklinnas, Kaarli pst 8

- 193,9 m² • I k • kinnisasi • sobib teeninduseks, kaubanduseks, toitlustuseks
- hinnale lisandub km, hinna sees kolm parkimiskohta.

ERI Kinnisvara tel 626 6455, 56 474 832 Aivar Sool, aivar.sool@eri.ee, www.city24.ee, ID: 231891

12 500 kr/m²

Müüa äripind Pärnu uues korterelamus

- ruumid paiknevad hoone I korrusel
- üp 57,2 m² • olemas saun • võimalik elamispinna funktsioon

tel 551 5646 Helen Loo

3 328 000 kr

Müüa äripind Haapsalus, Ehte 8

- klubi-kohvik vanalinnas • krunt 1295 m²
- 2 maja, peamajas (189,9 m²) I k kohvikuruumid; II k 4 ruumi, veranda • autonoomne keskküte (puit) ja el.-küte • ts. vesi ja kanal.
- vent. süst. • hoovimajas (80 m²) 4 ruumi, ahjuküte, uus plekk-katus • parkimine hoovis • võim. äritegevust jätkata

tel 50 35 934 Katrin Annus, katrin@aaarete.ee, www.aaarete.ee

tootmis- hooned

87 kr/m²

Anda üürile tootmis- või laopind Pae 8

- üp 550 m² • I k • suured laadimisüksed
- kõrged laed • kinnine territoorium • valve, küte ja vesi hinna sees, lisanduvad elekter + 18%

Tavatex OÜ tel 50 41 832, majariitta@tavako.com

75 kr/m²

Anda üürile kõetav laopind Suur-Sõjamäe tn

- üp 2590 m² • valmib nov 2006 • hinnale lisandub komm.-kulud + 18% • samas ka büroopind kuni 200 m²

AR Agentuuri AS tel 651 7030, ar@ar.ee, www.ar.ee

45 kr/m²

Anda üürile tootmis-, lao- ja büroopinnad Tehnika tn

- hoonetekompleks Saku keskuses
- kokku kuni 2600 m² • hoone on ühe-, osaliselt kahekorruseline • ruumid osaliselt kõetavad ning vajavad renoveerimist • asfalteeritud territoorium • hoones oma elektrilajaam

Pindi Kinnisvara tel 610 3900, 50 20 647 Hannes Presmann, www.pindi.ee

106 kr/m²

Anda üürile autoremondi-töökojaks sobiv ruum Peterburi mnt alguses

- 80,4 m² • ruum 12 x 6 m • tõstetav värav • kõrgus 4,8 m • gaasiküte
- vesi • suruõhk • hoone ees vaba plats

BREM Kinnisvarabüroo 680 1317, 52 82 189 Jüri Masing

30 kr/m²

Anda üürile soojustatud laopind Vaidas, Hoidla tn

- üp kokku kuni 3300 m² • kõrgus 6 m
- valvatav • asfalteeritud territoorium
- hinnale lisanduvad komm.-tasud + 18%

Pindi Kinnisvara tel 610 3900, 50 15 199 Arvo Treier, www.pindi.ee

55 kr/m²

Anda üürile ladu Ülase 14

- 140 m² • külmiladu • vesi ja kanal. puudub • mahub töstukiga liikuma • eraldi voolumootor • juurdepääs nii Madara kui ka Tulika tänavalt • hindadele lisandub signaalsatsioon 900 kr + 18%

BREM Kinnisvarabüroo 680 1317, 53 330 289 Aivo Neem

45 kr/m²

Anda üürile viihhall

- 900 m² netopind • soojustatud viihhall paikneb Tallinnast ca 10 km ja Tabasalus ca 3 km kaugusel Saue vallas Tabasalu–Harku vahelise tee ääres
- maakleritasuta

ERI Kinnisvara tel 626 6455, 56 474 832 Aivar Sool, aivar.sool@eri.ee, www.city24.ee, ID: 238525

Marta Piigli
Eesti Põllumajandus-
Kaubanduskoja avalike
suhete juht

Vene toiduainete jaekaubanduse turg on üks dünaamilisemalt arenevaid ja pakub Eestile tohutuid võimalusi. Selles veendusid Eesti ettevõtjad 13.–17. veebruaril Moskvas toimunud rahvusvahelisel toidumessil ProExpo 2006.

Muu seas korraldas Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja (EPKK) koos põllumajandusministeri ja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusega messi raames ka Eesti-Vene ärikontaktipäeva.

Venemaa praegune sotsiaalne, poliitiline ja majanduslik situatsioon on Eesti jaoks väga soodne ja logistilise lisaväärtuse pakub Eestile hea asukoht Venemaa naabrina.

Moskvas toimunud arvult 13. ProExpo 2006 on Vene ja Ida-Euroopa suurim rahvusvaheline toiduainetööstuse mess, kus sel aastal oli osalejaid rohkem kui 1400 firmat 61 riigist. Eesti ettevõtete huvi oli messi käigus tutvuda Moskva turu ootuste ja võimalustega ning luua otsekontakte kaubanduse esindajatega. Kontaktipäev oli meie ettevõtetele aga parim võimalus tutvustada oma toodangut otse otsustajatele.

Järgmine Vene-suunaline mess, kus EPKK Eesti ettevõtete ühisstendi korraldab, on 10.–13. aprillil Peterburis toimuv toidumess Interfood.

Eakatele seadmetele jagub järelturgu

Uued seadmed soetanud tööstusettevõtte on suhteliselt kasulikult ka oma vanad tööpingid edasi müü- nud, sest huvi kasutatud tehnika vastu on firmade seas suur.

Ain Alvela
ain.alvela@aripaev.ee

Kasulikult selles mõttes, et peamiselt soetati veel tänaste päevadeni käigus olevad seadmed Eesti taasiseseisvuse aja alguse erastamisbuumi käigus sõna otseses mõttes kopikate eest. Paljud tolle aja mõistes riikliku tähtsusega tööstuste tootmistehhid veeti seadmetest tühjaks, muist jäid kodumaale oma aega ootama, suur osa aga rändas Soome, kus mõisteti, et nii viletsad Vene masinad ka ei ole, et neid odava raha eest mitte hankida.

Vanasid seadmeid ostetakse ka riigisiselt, sageli neid vahetatakse vastavalt vajadustele ja ettevõtete spetsiifikale. Oluline kasutatud tööstusseadmete turg on Aafrika riigid, varem oli selleks ka Poola.

OÜ AT Metalli Grupp juhataja Aare Tamm meenutab, kuidas ta omal ajal ostis Tartu ehitusmaterjalide tehastest trei- ja freespingi 9000 krooni eest. "Praegu saaks juba neid vana-

AT Metalli Grupp on ostnud küll kolm moodsat CNC-tööpinkki, ent samas ei kavatsenud ettevõtte täielikult loobuda ka vanadest Venemaal toodetud treipinkidest.

Foto: Indrek Susi

„Meil pole veel aru saadud, et tööstusseadmete remontimine ja hooldus oleks väga kasumlik äri.

Aleksei Hõbemägi,
Eesti Masinatööstuse
Liidu tegevdirektor

metalli viies vähemalt 30 000," märgib Tamm.

Samas ei soovita Aare Tamm Eesti firmadel välismaalt kasutatud tööpinke osta. "Vanad pingid, mis läänes on müügis, on tegelikult samamoodi moolraalselt vananenud, kuid hinnaks küsitakse nende eest ku- ni 2/3 uue hinnast."

Eesti Masinatööstuse Liidu tegevdirektor Aleksei Hõbemägi nendib, et paljude Ees-

ti tööstusettevõtete üks suuremaid probleeme on oskustööliste nappuse kõrval seadme- pargi vilets olukord ja vanade seadmete remontimine.

"Sageli otsitakse remondi- mehi isegi Soomest, kus vana- de seadmete hooldus on väga hästi korraldatud," nendib Hõ- bemägi. "Meil aga pole veel aru saadud, et tööstusseadmete re- montimine ja hooldus oleks vä- ga kasumlik äri."

Kuna reinvesteeringud on Eestis tulumaksust vabastatud, on päris uute seadmete soeta- mine viimastel aastatel hoo- gustunud. "Paljud tööd nõu- vad tänapäeval väga suurt täp- sust, näiteks löikestantsidele ja plastivormidele on kehtes- tatud üliranged normid ja sel- liseid töid ei saagi vanade töö- pinkidega enam teha," selgitab Hõbemägi.

Kasutatud seadet soeta- des tuleb esimeses järjekorras veenduda, et kõik pingile keh- testatud täpsusnormid vastak- sid tegelikkusele.

Sampo Panga liisingudivi- joni vanemkliendihaldur Janar Juht märgib, et ka kasutatud metallitöötlemisseadmete pu- hul annavad pangad ettevõtte- tele nende ostmiseks krediiti ja võimaldavad liisingut.

"Kõik sõltub seadme töötun- didest ja seisukorrast, aga ku- na metallitööpingid on suhteli- selt universaalsed ja meie hin- nangul on neile Eestis hea jä- relturg, siis aitame nende os- tu finantseerida küll," rää- gib Juht.

Janar Juhti sõnul on põhjus, miks ettevõtteid sageli kasuta- tud seadmete ostu kasuks ot- sustavad selles, et uute tööpin- kide tarneajad võivad olla vä- ga pikad. "Loomulikult män- gib olulist rolli ka kasutuses ol- nud seadme tunduvalt odavam hind," lisab ta.

Tööstusettevõtte finantseerimise meetodi valik sõltub soetatavast varast

Krediidi planeerimise esma- se ülesandena tuleb ette- võttjal välja valida konkreetne investeerimisobjekt – seade, tootmisliin, transpordivahend, IT-riistvara vms.

Klassikalise lähenemise alu- sel tuleks kõik teisaldatavad, hea likviidsuse ning tagatis- väärtusega põhivahendid fi- nantseerida liisinguga ja kin- nisvaraobjektid ning komplekt-

Silver Kuus
ASI Nordea Finance
Estonia müügidirektor

semad tööstuslahendused pi- kaajalise pangalaenuga. Kee- rukamate investeerimisobjek- tide puhul on finantseerimis- lahendustesse kätkevad mit- med finantseerimisteenused:

pangagarantiid, liising, pan- galaen, struktureeritud võla- kirjad jmt.

Rahastamisotsuste kujunda- misel on finantseerija jaoks es- matähtsad kliendi krediidivää- rus ning pakutavate tagatiste väärtus. Ettevõtjal tuleb arves- tada, et iga krediit eeldab ette- võtjapoolset omafinantseerin- gut, mis üldjuhul on vahemi- kus 10–30% investeeringu ko-

gumaksumusest. Ettevõtte en- da ebapiisava omafinantsee- ringu korral võib rahastamise korraldamiseks kaasata täien- davaid lisatagatisi.

Finantseerimise periood sõl- tub investeerimisobjekti ma- janduslikult põhjendatud ka- sutuseast ning ettevõtte raha- voogudest. Mida pikem on in- vesteerimisobjekti kasutusiga, seda pikem on reeglina ka fi-

nantseerimisperiood. Investee- ringu rahastamisega seotud ra- ha hind ehk intress on üldju- hul kooskõlas finantseerimi- se riskiga. Võõrfinantseerimi- se kaasamisel tuleb ettevõtja- tel kindlasti arvestada ka ra- hastamise korraldamise kulu- dega, mis sõltuvalt finantsee- rimisteenusest on vahemikus 0,10–1,50% investeeringu ko- gumaksumusest.

Kvaliteetsed **METALLITREIMISTÖÖD**
CNC- ja automaattreipinkidel
**SUUDAME TEHA KA VÄGA KÕRGE KEERUKUS-
ASTME JA TÄPSUSKLAASSIGA TÖID**
Teostame treimistööd vastavalt Teie joonistele kõrgtehnoloogilistel CNC-treipinkidel.
Kasutatavad materjalid: Roostevaba, messing, alumiinium, muud metallid, samuti plastid.
Eelistatud partiide suurus: 1000–100 000 tk ja enam.
Teostame töid diameetriverahemikus 1–32 mm.
Samuti pakume freesimis- ja saagimisteenust.
ENNE, KUI OTSUSTAD, KÜSI KA MEIE HINNAPAKKUMIST!
www.enemat.ee
tel/faks 609 6186, mob 50 24 826
heilkk@enemat.ee

Lehtmetsalli LASERLÕIKUS
Laserlõikuse ja -graveerimistööd,
valmistame toidu serveerivahendeid ja kalapüügilante.
ERALD NORDIC
Türi tn. 10d, Tallinn. Tel 655 6117, faks 614 0831, info@erald.ee, www.erald.ee.

**MASINAD, MIDA VEEL
POLE OLEMAS**
Projektseerimine ja valmistamine programmeeritavaid tootmistehnoloogilisi masinaid, liine, abiseadmeid toiduainete-, puidu-, elektroonika-, jt tööstustele.
Konveierid, pöördlauad. REDUKTORID.
Kanali tee 1, Tallinn. tel 6670 845, kontakt@tkib.ee
**IPO
AUTOMATION**
www.tkib.ee

Juhtimine
ilmub
24.
aprillil
Äripäev
Reklaamipinna
broneerimine 5. aprillini
Reklaamimüügi projektijuht
Külli Kruusandi
kylili.kruusandi@aripaev.ee
tel 667 0069, 32 44 160

CERTEX
Tõste- ja koormakinnitusvahendid
www.certex.ee
CERTEX EESTI OÜ
Peterburi tee 47, 11415 Tallinn
tel 606 2599, faks 606 2499
e-post info@certex.ee

TEKSTIILIST TÕSTETROPPIDE VALMISTAMINE

**KUUMTSINKIMISE
TEENUS**
GE GALV-EST
Võimas ja kaasaegne tehas:
• täiuslik tehnoloogia
• **tsingivann 14x1,6x3 (m)**
• kliendisõbralik hinnatase
• ISO 1461 vastav kvaliteet
Korrosioonikaitse aastakümneteks!
HOIA KOKKU TULEVIKUKULUSID!
Tallinn 30 km Kiiu Galv-Est Narva
Kuuvalu
Galv-Est AS
Kiiu, Kuusalu vald, 74604 Harjumaa
Tel 603 5770, 603 5773 Faks 603 5772
www.galv-est.ee

Kas vara on uhkuse või häbenemise asi?

Justiitsminister Rein Lang tegi möödunud nädalal ettepaneku avalikustada pangajuhtide varanduslik seis.

Äripäeva meelet on see hea mõte – see aitaks edaspidi vältida Eestis Hanschmidti tegemist ehk muudaks meie ärikeskkonna läbipaistvamaks.

Ettepaneku üks ajend on eksühispankuri, Tallinki ühe praeguse suuromaniku Ain Hanschmidti kahtlased tehingud: Hanschmidt soetas oma osaluse Tallinkis Ühispanga laenudega.

Tehingute uurimiseks kokkukutsutud komisjon ei öelnud välja, mida ta neist tehingutest arvab – ja komisjoni juhi, justiitsministeeriumi asekancleri Urmas Volensi sõnul ei olnudki see komisjoni ülesanne –, kuid ettepanek ise on käsitatav hinnanguna. Läbi lilled, kahjuks. Otseütlemine aitaks ju samuti suurema läbipaistvuse saavutamisele kaasa.

Toimetuses ei riputaks ka majanduslike huvide deklaratsioonide ainult finantsinspeksioonile kättesaadavasse veebikeskkonda – niimoodi pole ju avalikustamisega tegemist.

Praeguses juriidiliselt-on-kõik-korrektnel-olukorras on muidugi iga samm

olukorra suunas, mis oleks nii juriidiliselt kui ka eetilisel korrektnel, tervitatav.

Toimetuses aga astuks veel ühe sammu – kehtestame kohustuse avalikustada oma varanduslikud huvid kõigile, mitte ainult pankuritele. Sest äri ühe osapoole n-ö röntgeniaparaadi all läbivalgustamisest ei piisa, et jõuda jälile mitme osapoole sellisele sümbioosile, mis on küll osapooltele endile kasulik, ent mis riivab seaduste mõtet ja/või üldisuse õiglustunnet.

Pankurid ei ole ministri ettepanekule vastu, vaid on nõus teemat pangaliidus arutama. Näiteks Hansapanga juht Erkki Raasuke ei näe avalikustamise mingit probleemi ning on nõus oma majanduslike huvide deklaratsiooni kohe avalikustada. Samamoodi võivad asjasse suhtuda teisedki ettevõtjad. Toimetuse meelest on seadusekoostajad ise liialt ettevaatlikud – asi võib-olla lihtsam, tarvitseb inimeste arvamus avalikult küsida.

Vara peaks olema rohkem uhkuse kui häbenemise asi, eriti kui see on saavutatud kõrverteid kasutamata. Paljude äriemeeste jaoks on tugev varanduslik

seis lausa prestiiži küsimus ja nad on pigem huvitatud, et avalikkus ka sellest teaks – näiteks Urmas Sõõrumaa.

Alati ei tähenda avalikkuse ees varandusega eputamine küll, et ettevõtjad on jõukaks saanud just seadustes näpuga järge ajades – nagu hiljem on selgunud, on neil sageli kohalikud võimehed ja suurem poliitiline mingil moel abiks olnud. Üks ilmekas näide on siin Tallinna linna parkimiskorralduse hanked, mis sujuvalt Falcki kätte jõuavad. Korruptiivne ämblikuvõrk katab paraku suuremat osa Eestist.

Sellele on vastumürk olemas. Toimetuses meenutab siin ka oma ettepanekut avalikustada kõigi maksujate maksutulud. Omal ajal leidis see tugevat vastuseisu ning pole praegugi, nagu kõrvalveerust poliitiku arvamus lugedes võib näha, populaarne. Need kaks asja kokku – maksutulude ja varanduslike huvide avalikustamine – on tõhus vahend, mis aitab ühiskonda tervikuna läbipaistvamaks muuta. Laiem diskussioon sel teemal on kindlasti vajalik.

■ Loe ka 22. märtsi Äripäeva.

repliik

Tõhus vastukäik Rüütli meeskonnalt

Eelmisel esmaspäeval ilmus SL Õhtulehes artikkel, milles teatati, et julgestuspolitsei on hoiatanud president Arnold Rüütli võimaliku šantaaži eest. Rüütli meeskond tegi selle info avalikustamisega tõhusa käigu presidendi maine taastamiseks.

Veel aasta alguses tundus Rüütel olevat algavas presidendikampaanias kõige tugevam kandidaat. Aga siis ilmusid uudised lastelaste pidutsemisest Kadriorus, presidendi keerulistest suhetest tütreaga, aumärkide jagamisest okupatsioonivõimude ees lipitsejatele, iseseisvuspäeva ja võidupüha segiajamisest, ekslikust kaastunde avaldamisest telemajas, lapse lapse poliitiseesse viimisest.

SL Õhtulehes ilmunud uudisega sai Rüütel võimalike tulevaste negatiivsete artiklite suhtes immuunsuse. Rüütlist tehti ühe artikliga kannataja, kelle mainet üritavad salapärased jõud kahjustada. See tekitab kaastunnet ja järgnevad negatiivsed uudised hakkavad Rüütli mainet hoopis parandama.

Aivar Hundimägi
aivar.hundimagi@aripaev.ee

Äripäev 5 aastat tagasi

27. märts 2001

Luukas pressib erakondi liri eeskujul kokkuleppele

Suurettevõtjad eesotsas Pakterminali nõukogu esimehe Aadu Luukasega on Toompeal läbi surumas Eestis enneolematut konsensust, kus erakonnad, ettevõtjad ja ametiühingud allkirjastaksid rahvusliku kokkuleppe Eesti kiireks arenguks.

Parteide päevapoliitilistest lubadustest ja sekeldustest kõrgemal seisva kokkuleppe eeskujuks on eelmise dekaadi Euroopa tiiger Iirimaa. Kokkuleppe sõlmimise suhtes on soosivamad opositsiooniparteid, seevastu koalitsiooni kuuluvad Isamaaliit ja Reformierakond jäävad pessimistlikumaks.

Hetkeseis: Kokkuleppe sündis, kuid suured erakonnad jäid kõrvale ning ühiskond ja kokkuleppe elavad praegu omaette elu.

vabandus

• Reedes loos "Ülekanded ja pangakaardid viivad kliendi taskust sadu kroone" oli ekslik info Hansapanga ja Ühispanga otsekorralduse teenustasude kohta. Teenus on tasuta. Toimetuses palub eksituse pärast vabandust.

küsitlus

Kas maksutulu tuleks avalikustada?

Piir avaliku huvi ja uudishimu vahele

Mul ei ole põhimõtteliselt olnud kunagi midagi minu enda maksutulude avalikustamise vastu. Olen seda teinud ka siis, kui mind selleks seadusega kohustatud pole.

Samas võib avalikustamise kohustuslikkuse muutmine tekitada küsitavusi kooskõlaga põhiseaduses sätestatud perekonna- ja eraelu puutumatuse põhimõttega. Ka deklaratsiooni alusel arvatud maksusumma ei anna tõepärast ettekujutust isiku tuludest. Seadus lubab teha erinevaid mahaarvamisi ja maksusüsteemi iseärasusest tulenevalt tasub mõne tululiigi puhul maksu väljamakse tegija, nt erisoodustused ja dividendid. Võrdse kohtlemise põhimõtte järgi tuleks siis avalikustada needki andmed.

Tuleb teha selgeks, kus läheb piir avaliku huvi ja avaliku

Aivar Sõerd
rahandusminister,
Rahvaliit

uudishimu vahel. Eraeluandmete kohustuslikust avalikustamisest saab rääkida, kui see on vajalik avaliku korra, teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitseks, kuriteo tõkestamiseks, kurjategija tabamiseks.

Maksudest kõrvalveerust korralduste kohustus on maksuvaldajal. Iga eesmärgi saavutamiseks tuleb valida kohased vahendid. See, et avalikus teab mõne isiku deklareeritud tulu, ei pruugi suurendada halduri võimalusi isiku täiendavaks kontrollimiseks ega vähendada nende töömahtu. Kahtluste korral saab ka praegu haldurile vihjeid esitada.

Anonüümne andmeis tuhnimine vale

Sellele on nii poolt- kui ka vastuargumente. Küsimus on konkreetses kontekstis ja kultuuritaustas, tasakaalu leidmiseks avaliku huvi ja eraelu privaatsuse ja kaitsete vahel. Tasakaalupunkt sõltub sellest, kui avatud ühiskond soovib olla.

Tulude avalikustamine suurendaks meedia võimalusi kõrvaltada inimeste tulusid nende tarbimisega, mis aitaks piirata korruptsiooni – väikeste tulude ja laia elustiili kõrvaltamine muutuks lihtsamaks. Teisalt on avalik huvi kerge üle kasvama avalikuks uudishimikuks, mis võib ohustada inimeste eraelu privaatsust. Ma pole kindel, et kõigi inimeste tulude avalikustamine on proportsionaalne õigustatud avaliku huviga selle info suhtes. Näiteks ametnike puhul oleks abiks nende majanduslike huvide deklaratsioonide suurem avalikustamine.

Taavi Veskimägi
endine rahandus-
minister, Res Publica
esimees, Riigikogu liige

Tulude avalikustamisest võidakse kindlasti majandus, üldiselt teevad avalikud hinnad turu efektiivsemaks. Alamakstud inimesed hakkaksid saama paremaid pakkumisi, ülemakstud kaotaks. Seega avalik peaks olema ka töötasu eraldi, mitte ainult tulu tervikuna.

Arusaadav on inimeste muure, et nii saavad kurjategijad endale andmebaasi, mille järgi ohvreid valida. Kindlasti peaks olema välistatud anonüümne võõraste andmetes tuhnimine ja tagatud see, et igati saaks infot ka selle kohta, kes tema maksuandmeid on vaadanud. Nt peaks olema vaataja end ID-kaardiga identifitseerinud.

Privaatsust on niigi väheks jäänud

Riigile makstavad maksusummad ei peaks olema avalikud. Põhjendusi on mitu, peamine privaatsus, mida niigi väheks on jäänud.

Just väidetava ühiskondliku kontrolli kehtestamine on olnud üks põhjus, miks tulumaksu avalikustamine Eestis aegajalt jutuks on tulnud. Et kui ikka naaber ehitab maja, oleks ju hirmus huvitav teada, kust ja kuidas ta selleks raha sai. Kadetate naabrite kaebamine ei tohiks küll olla see asi, millega me riiki püüame üles ehitada. Parem juurutagem arusaama, et riik on meie kõigi ühine asi ja maksud on vajalikud selleks, et riik toimiks võimalikult hästi. Maksuamet töö kasutusele lause: "Makse maksab maksta." Selle töö mõistmine on olulisem sunni või peale-

Harri Õunapuu
endine rahandus-
minister, Riigikogu
liige, Reformierakond

kaebamise rakendamise. Paljude ametnike tulud on avalikud, siin on tegu maksujate rahaga ja see on igati õige. Palgatöötajatele ja ettevõtjatele võiks kehtida vabatahtlikkuse printsiip. Olen veendunud, et maksusummade avalikustamine ei paranda kuigivõrd maksulaekumisi, paksu verd aga tekitaks ühiskonnas üksjagu.

Eesti maksusüsteem on lihtne ja selge, jäägu selliseks edaspidigi. Maksuvaldaja töötab hästi, riigi tulud laekuvad üha paremini. Halduril on ülevaade inimese tuludest, sellest piisab täiesti.

Äripäeva peatoimetaja IGOR RÕTOV, väljaandja Äripäeva Kirjastuse AS
Address: Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195, (372) 667 0222, faks: (372) 667 0265, (372) 667 0165
e-post: aripaev@aripaev.ee, WWW: http://www.aripaev.ee
TOIMETUS: e-post: aripaev@aripaev.ee, tel: (372) 667 0111, faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus: Väinü Rozental, vainu.rozentel@aripaev.ee
Korrespondent Washingtonis: Kertu Ruus, kertu.ruus@aripaev.ee
SEMINARID JA KÄSIRAAMATUD: tel: (372) 667 0207, faks: (372) 667 0290
REKLAAMIOSAKOND: e-post: reklaam@aripaev.ee, tel: (372) 667 0105, faks: (372) 667 0200
TELLIMINE JA LEVI: e-post: register@aripaev.ee, tel: (372) 667 0099, faks: (372) 667 0300
Tellimishind 12 kuuks 2595 kr. Tellimine internetis www.aripaev.ee/tellimine. Trükk AS Kroonpress
Toimetuses võtab endale õiguse kirju ja kaastõid vajaduse korral lühendada. Toimetuses kaastõid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikud, poliitilised või religioosilised teemad) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma Äripäeva Kirjastuse ASi kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

Äripäev

Hirm julgeoleku pärast toidab koletisi

kolumn

Harold James

Princetoni Ülikooli ajaloo professor

Hirm paneb inimesi nõudma riiklikku sekkumist. Poliitikutele see meeldib, sest see tõstab nõudmist nende teenuste järele.

Proteksionism tõstab pead. USA valitsus oli šokeeritud avalikkuse vastuseisust Dubai firma plaanile võtta üle mõned Ameerika sadamad. Poola seisab vastu väliskapitali kontrolli all oleva hiigelpanga tekkimisele. Prantsusmaa blokeerib Itaalia energiafirma Enel laienemiskatseid ning seisab koos teiste Euroopa valitsustega vastu Luksemburgi terasetootja Arcelor'i ülevõtmisele India terasemagnaadi kontrolli all oleva Hollandi firma poolt.

Nende kurvas seisus piiriüleste ülevõtmiste pooldajad tunnevad õhus 20. sajandi hullemaid hetki. Üks vihane Itaalia minister hoiatas, et tulekul on uus marurahvusluse aeg 1914. aasta augusti vaimus. Parema võrdluse võiks aga tuua 1930. aastatest: kui Hitler 1933 võimule tuli, kuulutas maailma tuntuim majandusteadlane John Maynard Keynes vajadust rahvusliku isemajandamisvõime järele.

Nii 1914. kui ka 1933. aasta analoogiad viitavad ühele: proteksionismi õigustatakse murega julgeoleku pärast. Keda ei häirinud USA sadamate välisomandus niika, kui need kuulusid Briti ettevõttele. Kui aga ülevõtjaks tahtis saada Dubai firma, siis levis hirm islami fundamentalismi ja terrorismi ees.

Samamoodi halvenesid rahvusvahelised suhted enne maailmasõdu sedamööda, kuidas majandust kasutati võimupoliitika tööriistana. 1911. aastal saatis Maroko diplomaatika kriisi Prantsusmaa spekulatiivne rünnak Saksa finantsurgude vastu. 1930. aastatel

kasutasid nii Prantsusmaa kui ka Saksamaa selliseid võtteid oma julgeoleku tõstmiseks ja USA üritas kontrollida Jaapani mõju laienemist Aasias Jaapani energeetikaimpordi piiramise abil.

2001. aasta terrorirünnakud USAs seletavad ameeriklaste muret oma julgeoleku pärast, kuid mitte Euroopa proteksionistlikku reaktsiooni. Euroopa käitumisele võib tuua kaks vas-

tukäivat seletust. Esiteks: tegu on kummalise psühholoogilise ülekandumisega. Prantslased või poolakad, kes muretsevad oma riigi allakäigu pärast, otsivad süüdlasi väljastpoolt riiki. 1930. aastatel oli selline mõtlemine vägagi levinud, kui suure depressiooni taga nähti "rahvusvahelise kapitali" kurjasid jõudusid. Selle tänapäevane variant on arvamus, et maailm muutub nii kiiresti, et rahvuslik julgeolek ja identiteet on ohus.

Teine stsenaarium eeldab, et nende hirmude aluseks on tegelik probleem. Peaaegu kõikide arenenud tööstusriikide majanduskasv sõltub imporditud energiast (vaid Norra on erand). Enamik riike otsustas enda energeetikat mitte üles ehitada, sest kardeti reostust või tuumaenergiaga seonduvaid ohte.

Lääneeurooplaste hellad kohad tulitavad

Selle tulemusel tekkinud haavatavust näitas ilmekalt Venemaa jaanuarikuine otsus vähendada gaasitarneid Ukrainale, millega koos langes ka Kesk- ja Lääne-Euroopa riikide varustus. Eriti hellaks tegi see juhtum poolakad. Kuid ka lääneeurooplastel on nende endi traumad, nagu suured elektrikatkestused, selgelt meeles. Küsitakse: kui Itaalia firmal tekitab probleeme, kas ta ei jäta siis pigem pimedusse prantslasi kui itaallasi?

Need kaks majandusliku rahvusluse tekkimist kirjeldavad stsenaariumi – üks irratsionaalne ja teine mitte – ei olegi tegelikult teineteisest nii kau-

gel, vaid näitavad pigem reaktsioonide koosmõju. Hirm paneb inimesi nõudma riiklikku sekkumist. Poliitikutele see meeldib, sest see tõstab nõudmist nende teenuste järele.

Eriti hästi on energiavarude pärast tuntava hirmu oma uue poliitilise visiooni keskmesse asetanud üks tänapäeva poliitik. Nimelt Venemaa presidenti Vladimir Putini nägemuse kohaselt õigustab vajadus energiavarusid kontrollida ja kindlustada riigi ülijõulist sekkumist majandusse.

Putini poliitikale tulid terrorirünnakud kasuks

Näib, et Putinile tuli USA-le tehtud terrorirünnakute järgne olukord ainult kasuks. Sellest ajast alates on Putin kuulutanud oma visiooni poliitikale allutatud energiast viisil, mis ei tee närviliseks mitte ainult venelasi, vaid kõiki eurooplasi. See kindlustab Venemaa presidendi positsiooni kodumaal. Kuid lisaks sellele on oluline, et Putin ühes riigis kipub sünnitama Putineid ka mujal.

Me peame tundma muret efektiivsuskadude pärast turudel, kus on kehtestatud majanduslikust rahvuslusest ehk proteksionismist ajendatud piirangud. Kuid veelgi rohkem peame muretsema selle pärast, et hirm turude kokkukukkumise või nendega manipuleerimise ees loob nõudmise riikliku sekkumise järele, mis teeb sellise kokkukukkumise hoopis tõenäolisemaks. Sellised hirmust ajendatud julgeolekunõudmised on halvavad.

Copyright: Project Syndicate, 2006. www.project-syndicate.org

Siseministerium kui äriettevõte

Paikuse politseikooli läheb õppima vaid 12 poissi-tüdrukut. Üks lõpetaja maksab kooliraha tagasi ja läheb ehitusele. Eelmise aasta Paikuse lennust on 19 inimest läinud teisele tööle. Politseist lahkub nädalas 8–12 inimest. Päästest on alakomplekteeritud.

Olen veendunud, et siseministeriumi tegevust saab parandada kõige paremini siis, kui käsitleda seda äriettevõtetena.

Ministerium pakub ühe peamise tootena riigi sisejulgeoleku tagamisega seotud küsimuste koordineerimise teenust. Teenust ostab Eesti riik. Peamiseks sisendiks on kompetentsed inimesed. Praegu oleme jõudnud olukorda, kus siseministeriumil on tooraine otsas. Head inimesed lahkuvad – kes ehitusele, kes autot juhtima, kes farmi. Inimesed on paindlikud ja soovivad aru sellest, kus on soodsam ennast pakkuda. Pikalt politseist, päästeteenistuses või mõnes muus siseministeriumi haldusalas paiknevas valdkonnas tegutsenud inimesed on

Olev Laanjärvi
Riigikogu liige

jõudnud äratundmisele, et nad on sattunud tupikteele ja otsustanud muuta enda elusaatus: pigem hilja kui mitte kunagi. Uued ja andekad töötajad õpivad teiste "vigadest" ja proovivad siseministeriumist kauge kaarega mööda käia, kuni pole toimunud sisulisi muudatusi.

Varemalt nägid noored poliitiseis ja päästeteenistuses stabiilsust, perspektiivikust ja vähemalt karjääri edenedes ka head sissetulekut. Nii mitmedki tulid tööle paremate alternatiivide puudumisel, kuid elukutse tärkavas organisatsioonis hakkas neile meeldima.

Nüüdseks on töötajad teinud pöördet – heade oskuste ja haridusega töötaja on muutunud hinnatuks ja erinevate sektorid võitlevad endale parimate inimeste saamiseks. Tõusnud on ressursi hind turul. Enda müümine siseministeriumi süsteemis on oma tööjõu pak-

kumine alla turu keskmist hinda ja kehvatel tingimustel. Kui siseministeriumi süsteem ei suuda kohandada muutuvate makromajanduslike oludega, siis varsti jäävad meie sisejulgeolekut kujundama vaid inimesed, keda keegi teine ei taha.

Kui me kvaliteetse tooraine asemel ehitame oma turvalisuse üles nõuetele mittevastavast materjalist, siis Eesti riik küll ilmselt siseministeriumilt teenuse ostmist ei lõpetata, kuid kasvab kuritegevus ja süveneb ebakindlus ühiskonnas. Kui sisejulgeoleku kujundamise võtaksid üle teised institutsioonid (näiteks turvafirmad), siis võiks siseministerium ühel päeval tõepoolest pankrotiga lõpetada. Praegu kaitses teda vaid monopolne seisund turusegmenndis.

Kvaliteetset teenust odava raha eest ei saa, seega peab siseministeriumi hinda tõstma – praegustel hinnangutel on

ministeriumi eelarvesse vaja lisa 550 miljonit krooni. Kui see raha anda, kas siis on kõik suuda kohandada muutuvate makromajanduslike oludega, kuid see võimaldab ministeriumil hakata jälle töötajaturu konkurentsivõitluses kaasa mängima ja kompetentse personali hulka suurendama.

Sisendi paranemine parandab prognoositavalt ka tulemusi – suureneb rahva turvalisus. Avastatud kuritegude hulk näitab tinglikult siseministeriumi käivet ja üldine kuritegevuse statistika annab ülevaate turuosast (mida vähem kuritegusid, seda suurem on ministeriumi turuosast).

Aru tuleb saada sellest, et investeerimise puhul asjatu üldkulu suurendamine, vaid otse investeerimise tootmisvahendite. Iga kroon hakkab tööle piisava rentaabluusega, et tagada riigi sisejulgeolek Euroopas ettenähtud tasemel.

OFFSHORE

655 2128 655 6825
655 6100 50 54 760

SFI www.sfi.ee

FIRMAD • KONSULTATSIOONID • KAASTRID

corp estonia

- ▷ Eesti firmade asutamine ja müük
- ▷ Offshore firmad
- ▷ Juriidilised ja ärikonsultatsioonid

Valmis osaühing - 7490 EEK
Inglismaa firmad - 750 USD

Narva mnt. 13-235 Tallinn 10151
Tel.: 614 3220, 614 3221 Faks: 614 3173
www.corpestonia.ee

Töõuringute alane teenus ja konsultatsioon.
Individaalkoolitus otse Teie ettevõttes.
Teooria ja praktiline töö.

www.hot.ee/taimisamblik • taimisamblik@hotmail.ee
tel 52 98 681

EKSPERTGRUPP

Raamatupidamine, konsultatsioon, aastaaruanded

Jõe tn 5, Tallinn, tel 6 116 100
e-post info@ekspertgrupp.ee
www.ekspertgrupp.ee

M&M Hammaste ravi, proteesimine, kirurgia, implantoloogia, laste hammaste ravi tasuta.

Sakala 12-1, Tallinn
Tel 683 3533, 511 0912

10, 20 ja 40 l

NÜDRAULILISED/ PNEUMAATILISED PRESSID

733 9630 • www.estpresto.ee

OSAÜHING 4900 krooni

www.firmaabi.ee
Tel 6 466 004, 56 201 262
Firmaabi OÜ

Autoklaasi number 1202

Igalt telefonilt

Kuumsulatus-e. Hot Melt LIIMPULGAD

www.pakarte.com
6563 312 56 569 482

T PARTS
USA AUTODE VARUOSAD

Chrysler • Jeep • Chevrolet • Ford

WWW.TOPPARTS.EE
Tel 678 1888 (Tallinnas), 730 4222 (Tartus)

Saks Hambaravi OÜ

www.saks.ee
64 64 001

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine

Firma kätte 24H jooksul! Suur nimevalik!

www.wasp.ee
info@wasp.ee
Tel. 6 77 01 55
Mob. 51 12 061

MIKARE CRM

Sinu teadmine toimuvast

Tugiliin: 600 6000 crm.mikare.net

Müüa väike TRÜKIFIRMA

Tel 604 4625, 53 320 095

Omanda ärijuhtimise magistrakraad ärijuhtide võrgustikus!

Rahvusvaheline osalise õppeajaga programm ärijuhtidele, mis toetab uut mõlemisviisi, mille märksõnadeks on DIFERENTSEERIMINE ja JÄTKUSUUTLIKLUUS.

- Kraad – magistrakraad ärijuhtimises
- Rahvusvaheline teaduskond – 80%
- Grupi maksimumsuurus – 25 osalejat
- Igakuised moodulid – kolmapäevast laupäevani

Avaldus saada hiljemalt 31. mai 2006.

Ärijuhtimise MBA programm
Tel: +371 7015838
E-post: emba@sseriga.edu.lv
www.executive.lv

Valmisfirma (OÜ, AS) kätte 1 päevaga!

Äriühingud alates 5900 kr

Tõnismägi 3a
Tel 646 3760
info@altius.ee
www.altius.ee

Altius Consult

Krediidilimiit kõigub kuust kuusse kontol liikuva rahasumma järgi

Hansapanga internetipangas isiklike pakumisi jälgides avastasin, et minule pakutava krediitkaardi limiit kõigub üles-alla. Ühel kuul pakuti kuni 40 000 krooni, teisel kõigest 15 000. Milles asi? Kas muutub minu usaldusväärsus või olen rahaasjades saamatu?

A Martin Hanson
martin.hanson@aripaev.ee

Tuleb välja, et pole kumbki. Hansapangal on lihtsalt praktika iga kuu arvutada minu krediitjõulisus uuesti välja, ja seda kontol toimunud rahaliikumiste järgi.

Hansapanga väikefinantseerimise osakonna juhataja Annelly Herman ütles, et pank lähtub pakumise tegemisel kliendist, tema muudest kohustustest ning laekumistest kontole. "Seetõttu võib pakumine muutuda lähtuvalt sellest, kui on toimunud muudatusi kohustuses või laekumistes," ütles Herman.

Kõikide pankade esindajad leiavad ühtselt, et Eesti inimesed on üha rohkem õppinud kasutama krediitkaarte kui tänapäevast ja mugavat vahendit oma rahaasjade paindlikuks planeerimiseks, nagu see on Euroopas levinud. Samas on Eesti elanikud nende sõnul väga mõistlikud krediitkaardi kasutajad, hinnates üsna reaalset oma maksevõimet.

SEB Eesti Ühispannga jaepanganduse asedirektor Riho Unt sõnas, et krediitlimiidi muudatused toimuvad eelkõige klientide algatusel. "Kui kliendi krediitkaardi kasutamine on korrektne, siis võib pank teha ka oma pakumise krediitlimiiti suurendada, kuid see saab toimuda vaid kliendi nõusolekul," lisas Unt. Samas mõnis Unt, et kliendile mu-

Hansapanga krediitpakumine sõltub konto seisust.

Foto: Indrek Susi

gavama pakumise tegemiseks on olukordi, kus pank teeb krediitkaardi plastiku valmis enne kliendiga lepingu allkirjastamist. "Kuid klient saab ettevalmis tehtud krediitkaarti kasutama hakata ainult pärast lepingu sõlmimist ning kaardi aktiveerimist. Kui klient pakumisest loobub, siis kaart suletakse," lisas Unt.

Sampo Panga elektroonilise panganduse projekti juht Kerly Tossvel ütles, et Sampo hakkab tegema suunatud pakumisi oma partnerite abiga, kelle poolt on n-ö tarbija-

informatsioon, millest nemad saavad siis võimaliku krediidi arvutada.

"Samas varem me krediitkaarte valmis ei tee. Krediitkaart on meie nägemusel pigem kindlustuseks reisidel ja raskematel kuulõppudel. Alala 10 000kroonise palgaga inimestele saame anda vaid ühe netopalga ulatuses krediiti. Kui palk on juba üle 10 000 krooni, saab teha juba kuni 20 000kroonise limiidi. Kõik aga oleneb kliendist ja tema varasemast käitumisest," lisas ta.

Annelly Herman,
Hansapank

Tänaseks on krediitkaart

igal viiendal Eesti elanikul, see näitab, et krediitkaartide turul on Eestis veel rohkelt kasvuruumi. Võrdluseks, näiteks Inglismaal on iga elaniku kohta on üks kaart.

"Hansapank on väljastanud kuu alguse seisuga ligi 194 000 krediitkaarti, Eestis on kokku 291 500 krediitkaarti," ütles Herman. Krediitkaartide kasutajate arv suureneb tema sõnul heas tempos, eelmisel aastal kasvas krediitkaartide arv pisut üle 30%. Eestis toimib veel kaks ettevõtet, kes krediitkaardi näol laenuvõimalust pakuvad, need on Stockmann ja Neste.

Stockmanni rahvusvaheliste kaubamajade direktor Maisa Romanainen ütles, et Stock-

manni lojaalse kliendi kaart on kas raha- või krediitkaart ning see toimib kõikides riikides, kus Stockmann tegutseb. "Stockmanni krediitkaartide hulk kasvab kiiremini kui tavaliste klientide hulk ning see on mugav viis meilt kaupa osta," ütles Romanainen.

Neste Eesti kliendisuhete juht Kristi Pari märkis, et krediitotsus tehakse iga inimese kohta eraldi. Seejuures arvestatakse mitut asja, ka tema senist maksekäitumist üldiselt.

"Uue eraisikust kliendi puhul on esialgne limiit 3000 krooni poolteise kuu peale. Kui klient ja Neste on mõnda aega koostööd teinud, saab taotleda limiidi suurendamist," lisas Pari.

palju õnne!

Olev Tomson 53
Tõrva Tarbijate Ühistu
juhataja

Riivo Seppar 46
SEBE ASi
juhatuse esimees

Kaido Simmermann 41
Eesti Raudtee ASi
juhatuse liige

Margus Juksar 36
Rademar OÜ
juhatuse liige

ärilause

Jaanus Rahumägi
Riigikogu liige,
Reformierakond

„Mul on siin lastega üks tegemine pooleli.“

Hoolitsev isa põhjendab töölt puudumist sellega, et veedab lastega koos koolivaheajaga, SL Öhtuleht, 24.03.2006

Kaja Leito
Tallinna Lastehaigla
pediaater

„Minister ütleb, et tal on missioon, aga ka ministri missioon on pärast lapse sündi last kasvatada.“

Haridusminister Mailis Reps on seevastu otsustanud vast-sündinu kõrvalt tööd käia, SL Öhtuleht, 24.03.2006

Äripäeva Kirjastuse ja Vertex Consultingi koostöös toimub
5. aprillil Radisson SAS hotellis

seminar

Ärieetika- iga ettevõtja edu alus!

Lisainformatsioon ja registreerimine: www.aripaev.ee/seminar

Seminari hind enne 29.03.2006 registreerumist 2560 krooni (km-ga 3021 krooni). Hiljem registreerujatele 3328 krooni (km-ga 3927 krooni). Mitme osaleja registreerumisel ühest maksjaettevõttest kehtib soodustus 10%. Info telefonil 6670 237 Kersti Leppiksaar.

Päeva peaesineja on
Vertex Consultingi partner
David Rees Inglismaalt

Eesti kogemusi annavad edasi
vandeadvokaat, Eesti Advokatuuri eetika-
ja metoodikakomisjoni liige **Aare Tark** ning
IBM Eesti tegevjuht **Valdo Randpere**

